

V središču

Ormoško • Tisoči obrazi revščine, ki se vse bolj pogloblja

➔ Strani 6 in 7

Aktualno

Podravje • Če vlada ne upa, bodo morali šole zapirati ravnatelji

➔ Stran 2

3 TOČKE
vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 11. januarja 2022

Letnik LXXV • št. 3 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,50 EUR

Podravje • Po dveh letih težkih protikoronskih ukrepov nove skrbi starejših

Starostniki se bojijo prihodnosti

Čeprav se je leto 2022 šele dobro začelo, številne starostnike, zlasti še varovance Doma upokojencev Ptuj, pestijo nove skrbi. Že v naslednjem mesecu ali dveh se obeta podražitev domske oskrbe. »Mnogi pravijo, da ne bodo zmogli plačevati položnic, da bodo šli domov, ne vedoč, kako bodo tam živeli,« opozarja Ljubica Šuligoj, predstavnica stanovalcev v svetu Doma.

Več na straneh 6 in 7.

Aktualno

Podravje • Minimalna plača: sindikati pričakovali več

➔ Stran 3

Gospodarstvo

Podravje • Magna Hoče začenja proizvodnjo z Jaguarjem

➔ Stran 5

Podravje

Ormož • Prvi investitor v poslovni coni začel delati

➔ Stran 5

Kmetijstvo

Hajdina • Ivanu Brodnjaku uspelo z novo sorto ajde Hajdoše

➔ Stran 9

Foto: CG

Podravje •

Krvodajalci pogrešajo kranjsko klobaso

➔ Stran 2

Ministrstvo izbralo MOL

Kje bodo gorivo točili Ptujčani

➔ Stran 7

torkova
izdaja

Aktualno •

Morajo inšpektorji res med goste v času največje gneče?

➔ Stran 3

Spodnje Podravje • V katerih primerih bodo učenci spet morali preiti na pouk od doma

Če vlada ne upa, bodo morali šole zapirati ravnatelji

Z novim letom imajo ravnatelji vrtcev in šol več pristojnosti pri odrejanju izobraževanja na daljavo. V primeru poslabšanja epidemioloških razmer bodo lahko pouk na lastno pest delno ali v celoti preselili na splet. Kot je zapisano v okrožnici šolskega ministrstva, bodo odločitve o tem lahko sprejeli za največ deset delovnih dni.

V večini primerov bi se to lahko zgodilo takrat, ko ne bodo mogli več kadrovske pokrivati dela v zavodih vzgoje in izobraževanja. »To navodilo razumem kot veliko prelaganje odgovornosti zdravstvene stroke na ravnatelje, ki smo po izobrazbi pedagoški delavci. Za šolanje na daljavo se bomo po vsej verjetnosti morali (glede na trenutne zahteve, kdo vse mora v izolacijo) odločiti že zelo kmalu, ker nam bo preprosto zmanjkalo zaposlenih za delo v šoli. Pri nas je 80-odstotna

precejnost kolektiva z dvema odmerkom, imamo prebolevnike, ki so dvakrat cepljeni, pa morajo kljub temu ob 15-minutnem stiku z okuženo osebo v karanteno. Po eni strani bo država držala obljubo, da ne bo zapirala šol, morali pa bomo to narediti mi, ravnateljice in ravnatelji, ker ne bomo imeli kadra za delo v šoli,« je izpostavila Tatjana Vaupotič Zemljič, ravnateljica OŠ Ljudski vrt Ptuj. Prav tako so po njenem mnenju navodila precej ohlapna, zato se bodo pred more-

bitnim zapiranjem šole posvetovali z NIJZ in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). Za marsikoga je težava tudi ta, da ni enotnih kriterijev, zato bo vsak ravnatelj po svoje ocenil, kdaj so izpolnjeni pogoji, da se šola zapre, šolanje pa se bo v tem času izvajalo na daljavo.

Če bo zmanjkalo učiteljev, se pouk seli na splet

Kot je znano, so ravnatelji že sedaj samostojno odredili delo od doma za posamezne oddelke, ki jim je bila odrejena karantena, in o tem le obvestili šolsko ministrstvo. Zato po besedah Ivanke Korez, predsednice društva ravnateljev ptujskega območja, dodatne pristojnosti ne prinašajo nekaj večjih sprememb. »Če pa bi morala preiti na delo na daljavo celotna šola, te odgovornosti ne bomo sprejeli ravnatelji, ampak si bomo predhodno pridobili mnenje NIJZ in MIZŠ. To se bo najverjetneje zgodilo samo v primerih, če zaradi karanten ne bi imeli dovolj kadra za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v šoli oz. če se v skoraj vseh razredih pojavijo

Foto: CG

Nekateri ravnatelji so mnenja, da gre ponovno za prelaganje odgovornosti.

okužbe, pa še v teh primerih bi delo od doma odredili za posamezne triade. Je pa res, da jasnih navodil šolskega ministrstva nimamo,« je še dodala Korezova. Vse odločitve bodo sprejemali glede na število okužb, ki se pojavljajo v šolski sredini in tesnih stikih z okuženo osebo.

Nekoliko bolj kritičen je Drago Skurjeni, ravnatelj OŠ Destrnik-Trnovska vas, ki je mnenja, da večja pristojnost ne prinaša bonitet, ampak dodatne skrbi in odgovornost, ki jih vlada prelaga na ravnatelje: »Te pristojnosti nismo pogrešali,

saj delo na daljavo povzroča dodatne organizacijske težave šoli, za starše pa skrbi pri zagotavljanju varstva otrok. Mitja Vidovič, ravnatelj OŠ Hajdina, novo pristojnost ravnateljev pozdravlja in jo razume kot prednost. »Po novem bomo lahko odločitve sprejemali glede na konkretno situacijo, saj ravnatelji najbolje poznamo razmere v zavodih. V vsakem primeru se bo treba posvetovati s stroko. Je pa po drugi strani res tudi to, da je to za nas večja odgovornost,« je dodal Vidovič. Po priporočilih šolskega ministr-

stva mora šola začasen prehod na izobraževanje na daljavo obvezno objaviti na spletni strani in o tem obvestiti tudi ministrstvo, pristojno za izobraževanje. Posebej pa lahko o morebitnih spremembah organizacije dela obvestijo tudi starše.

Če bo Inšpektorat RS za šolstvo ugotovil, da posamezni zavod (šola ali vrtec) ne izpolnjuje predpisanih ukrepov za preprečevanje širjenja covid-19, bo odredil prehod na izvajanje izobraževanja na daljavo z odločbo.

Estera Korošec

Pouk na daljavo le v skrajnem primeru

Tatjana Vaupotič Zemljič, ravnateljica OŠ Ljudski vrt Ptuj, bi odločitev o popolnem zaprtju šole sprejela res v skrajnem primeru. »Če bi se zgodilo, da nam zaradi okužb 'pade' tretjina strokovnih delavcev, bi bili primorani izobraževanje v celoti preseliti na daljavo,« je dejala. Na šoli je sicer vseh strokovnih delavcev okoli 80. Ob visoko rizičnem stiku morajo v karanteno vsi, razen tisti, ki so bili trikrat cepljeni proti covidu-19. Dobra novica je v tem trenutku le, da vlada že razmišlja o krajšanju karanten na sedem dni.

Foto: CG

Vaupotič Zemljičeva: »Že kmalu se bomo morali odločiti o šolanju na daljavo.«

Ptuj • Namesto tople zdaj le hladna malica

Krvodajalci pogrešajo kranjsko klobaso

V Enoti za transfuzijsko dejavnost (ETD) Ptuj je pred epidemijo tradicionalno dišalo po kranjskih klobasah. Krvodajalcem namreč po darovanju krvi pripada tudi malica (topla ali hladna). Zaradi epidemije pa so bili primorani malico prilagoditi aktualnim razmeram. Kranjsko klobaso so nadomestile rezine klobas, zapakirane v plastično embalažo.

Nad tem pa niso bili nič kaj navdušeni krvodajalci, zato so organizatorje krvodajalskih akcij pozvali, da na meni »vrnejo« kranjsko klobaso. To pa ni bilo tako enostavno, saj v prostorih oddelka lahko po novem popijejo samo kavo, sok ali drugo tekočino, malico pa vzamejo s seboj. Za sprejem krvodajalcev namreč ne velja pogoj PCT, zato morajo skrbno bdeti nad izvajanjem ostalih ukrepov za zaščito pred okužbo s covidom-19.

Foto: Dreamstime/M24

Krvodajalci si kranjsko klobaso lahko skuhamo doma.

Kompromis: vakumirana kranjska klobasa

Po tehtnem premisleku so vendarle našli rešitev – krvodajalci sedaj za malico ponovno prejmejo kranjsko klobaso (vakumirano), ki si jo lahko skuhamo doma.

Kot je znano, je lahko pred

Število krvodajalcev na Ptuj:

Leto:	Število krvodajalcev:
2017	3919
2018	3879
2019	3896
2020	3408
2021	3805

Vir: Center za transfuzijsko medicino UKC Maribor

dvajsetimi leti in več krvodajalec po odvzemu krvi zaužil kozarec rdečega vina. Kot je pojasnila Bobjana Bizjak, predstojnica Centra za transfuzijsko medicino UKC Maribor, je treba po odvzemu krvi zaužiti veliko tekočine, vendar seveda ne takšne, ki vsebuje alkohol...

Krvodajalci ne potrebujejo PCT-pogoja

Epidemija je med drugim vplivala na potek krvodajalskih akcij, saj morajo organizatorji poskrbeti za varno okolje krvodajalcev in zaposlenih. Prav tako ne organizirajo več masovnih krvodajalskih akcij, ampak krvodajalce pozivajo s SMS-sporočili. »Cilj je varno okolje za krvodajalce in zaposlene,

česar pa ob večji kolektivni akciji z velikim številom ljudi naenkrat ne bi mogli zagotavljati. Tudi sicer takšna druženja, zlasti ob nepreverjanju PCT-pogoja, kršijo navodila stroke v trenutnih epidemioloških razmerah. Krvodajalci so vse naše spremembe sprejeli z naklonjenostjo in zavedanjem, da je naš cilj zaščititi zdravje vseh udeležencev,« je še dodala Bizjakova.

V zadnjih letih je sicer število krvodajalcev v Enoti za transfuzijsko dejavnost (ETD) Ptuj stabilno. Nekoliko je zmanjšalo le v začetku epidemije, nato pa se je ponovno stabiliziralo, kar dokazuje izjemno predanost krvodajalstvu v tej regiji in dobro delo predstavnikov RK.

Estera Korošec

Ptuj • Občina poslovne prostore prodaja zelo poceni

Novo leto, nove dražbe občinskih prostorov

Na ptujski občini so se odločili dva poslovna prostora v centru mesta ponuditi na novi dražbi, oba po znižani ceni. Lokal, površine 101 m² meter, prodajajo praktično po »simbolični« izhodiščni ceni 19.550 evrov (193 evrov po m²). Minuli teden pa so že prodali štiri parcele na Turniščah.

Že konec lanskega leta je občina skušala prodati nekaj svojih nepremičnin, še največ uspeha je imela s prodajo garažnih prostorov, ostalo ponujeno na dražbi je povečini ostalo neprodano. Potem ko je predlog za prodajo po znižani ceni obravnavala Komisija za ravnanje s stvarnim premoženjem MO Ptuj, pa zdaj ponovno ponujajo oba lokala. Čeprav že v prvo izhodiščna cena teh nepremičnin ni bila visoka, bo na novi dražbi še nižja. Izhodiščna cena za prostor v Prešernovi ulici, površine 80 m², znaša 39.100 evrov. 101 m² pa je velik lokal v Cankarjevi, ki ga ponujajo po izhodiščni ceni 19.550 evrov. V obeh primerih je seveda v končni znesek investicije treba vračunati še stroške obnove, a vendar sta izhodiščni ceni – glede na stanje na trgu – še vedno zelo nizki. Rok

Foto: CG

Štiri parcele na Turniščah so prodane, na ptujski občini se nadejajo, da bodo kupce našli tudi za poslovne prostore in stanovanje.

za vplačilo varščine se izteče 24. januarja, javni dražbi pa bosta potekali tri dni kasneje, 27. januarja. Sočasno bo potekala tudi dražba

za stanovanje na Zelenikovi ulici 1, ki ga ponujajo za pičlih 30.600 evrov (67 m²).

Še vedno je naprodaj tudi lokal, v katerem je delovala gostilna Piramida, na naslovu Prešernova 1, in sicer za 16.500 evrov. Prav ta prostor je bil med vsemi tremi občinskimi lokali, ki so trenutno naprodaj, najdlje časa prazen in nevzdrževan, zato je potreben korenite obnove. Vse te nepremičnine v centru mesta sicer imajo ogromen potencial. Potrebujejo le nekoga, ki jih bo pripravljen prenoviti in jih napolniti z vsebino.

Dženana Kmetec

Prodana štiri zemljišča na Turniščah

Čeprav na prvi dražbi konec lanskega leta ni bilo vplačanih varščin za zemljišča na Turniščah, v Ulici Šercerjeve brigade, so zdaj, v drugem poskusu, po znižani ceni prodali kar štiri parcele. Njihove cene so se gibale od 26.800 do 29.500 evrov (brez davka). Skupaj se bo tako v občinski proračun iz tega naslova steklo 110.800 evrov. Neprodana je ostala le ena občinska parcela na tem območju, ki jo še vedno ponujajo, in sicer po ceni 26.800 evrov.

Slovenija, Podravje • Koliko bo znašala minimalna plača

Sindikati pričakovali več

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) je v začetku novega leta objavilo znesek minimalne plače za letos. Zvišuje se za 50 evrov, z dosedanjih 1.024 na 1.074 (bruto), kar pomeni 4,9 odstotka.

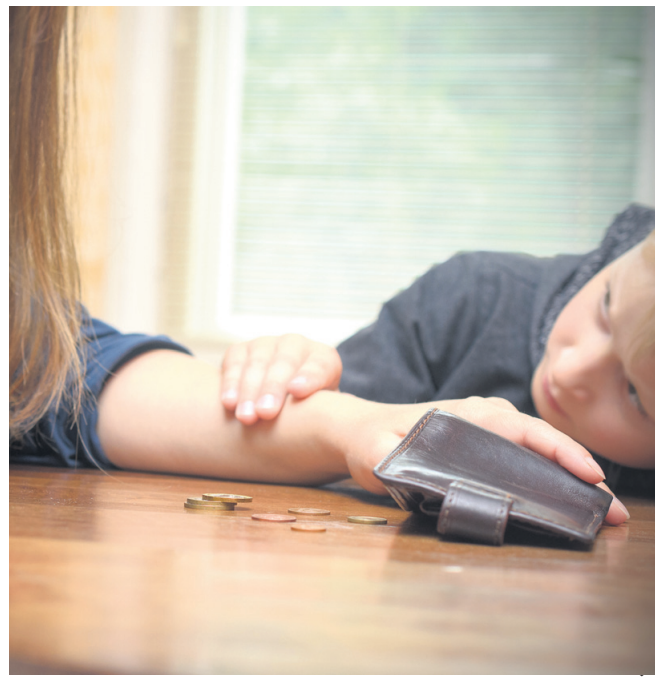

Foto: CG

Sindikati apelirajo, naj se poleg zakonsko predpisane rasti življenjskih potrebščin pri oblikovanju zneska minimalne plače upošteva še gospodarsko rast, rast plač in izrazito padanje brezposelnosti.

Reprezentativna združenja delodajalcev, med njimi Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), skoraj 5-odstotni dvig ocenjujejo kot veliko dodatno obremenitev gospodarstva. „Predlagani dvig minimalne bruto plače za 4,9 % je v luči izjemnega dviga cen energentov in surovin še posebej velik izziv za številna podjetja iz energetske intenzivnih dejavnosti in malega gospodarstva. Predlagamo sprejem delne subvencije dviga in spremembo osnove za obračun socialnih prispevkov,“ so poudarili v GZS.

Marjan Trobiš, direktor kidričevskega podjetja Boxmark Leather, ki je tudi predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, je dejal, da je v prvem tednu novega leta o vprašanju minimalne plače na ekonomsko-socialnem svetu potekal posvet. „Tako sindikati kot delodajalci smo bili pri objavi zneska malo razočarani. Sindikati so pričakovali več, delodajalci smo pričakovali malo manj. Delodajalci smo računali na inflacijsko stopnjo in ne višine, kot je predlagana. Čeprav Slovenija v primerjavi z drugimi državami beleži visoko gospodarsko rast, nam na drugi strani dajejo delo številni izzivi, med drugim govorimo o vprašanju dobaviteljskih verig in energetske krizi, ki bo marsikje stroškovno tolkla po žepu. V luči navedenih razmer bo pri vodenju podjetij in gospodarstva potrebna visoka stopnja previdnosti. Menim, da je treba najti neko srednjo pot, ne smemo biti preveč optimistični, pa tudi ne preveč pesimistični. Na situacijo je treba gledati realistično in previdno.“

V podjetju Boxmark posledic dviga minimalne plače po besedah direktorja Trobiša ne bodo posebej občutili, saj so v plačno politiko in usklajevanje plač posegli v obdobju nedavnega prestrukturiranja.

Predlog ZSSS je bil 1.133 evrov

Sindikati so sicer že jeseni pozvali k 10-odstotnemu dvigu minimalne bruto plače na 1.133 evrov, kar bi pomenilo 109 evrov več kot doslej. Odločitev MDDSZ, da se najnižje plače dvignejo za 50 evrov, je predsednica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Lidija Jerkič komentirala takole: „Naše stališče je, da bi poleg obvezne uskladitve, ki jo določa že zakon, to je rast življenjskih stroškov, rast minimalne plače morala odražati tudi ostale pogoje, od gospodarske rasti, realne rasti plač do padca brezposelnosti in zlasti podražitev, s katerimi se srečujemo v zadnjem času.“

Najnižje še pravično plačilo za delo

V ZSSS so se višjega dviga minimalne plače nadejali iz več razlogov. „Med drugim tudi zato, ker znesek minimalne plače temelji na izračunanih minimalnih stroških iz leta 2016, v vmesnem obdobju je prišlo do njihovega občutnega povečanja. Kljub našim večkratnim opozorilom do novega izračuna ne pride. Ko bo narejen, bo skok minimalne plače ponovno visok, čemur pa bi se lahko v januarju, ob dobrih pogojih poslovanja, izognili. Pri določanju višine minimalne plače se je nujno zavedati, da minimalna plača ni določena za zaščito gospodarstva, temveč pomeni najnižjo še pravično plačilo za delo, varuje torej najbolj slabo plačane delavce. Ministru smo predlagali, da opravi dodaten premislek in minimalno plačo dvigne glede na upoštevanje več dejavnikov.“

Mojca Zemljarič

V enem od večjih trgovskih podjetij v državi, Spar Slovenija, so povedali, da bodo zakonsko določeni znesek minimalne plače upoštevali. „Drugega komentarja na temo minimalne plače nimamo,“ so dodali.

Slovenija, Podravje • Furs opravil 9.600 nadzorov in izdal za 85.600 evrov glob

Morajo inšpektorji res med goste v času največje gneče?

Nemalokrat je od obrtnikov in gostincev slišati kritike inšpektorjev o 'zahrbtnem' načinu ugotavljanja kršitev in o nadzoru v povsem neprimernem času, denimo v času malic in podobno, ko imajo največ dela s strankami, češ da jih s tem inšpektorji v že tako težkih časih še dodatno spravljajo v stresne situacije.

S Finančne uprave RS (FURS) na takšne očitke odgovarjajo: »Nadzori se res izvajajo v različnem času – tako v običajnem rednem delovnem času kot popoldan in zvečer. Glede na to, da je tveganje večje, ko je večja fluktuacija gostov, je smiselno in potrebno izvajati nadzore tudi v času malic in kosil. Ne glede na število gostov morajo zavezanci zagotoviti dosledno spoštovanje ukrepov s poudarkom na preverjanju PCT-pogojev vseh gostov.«

Ob tem vračajo žogico, saj pravijo, da se tudi inšpektorji pri opravljanju svojega dela srečujejo s težavnimi primeri in odklonilnim obnašanjem, toda ne toliko pri zavezancih, ki opravljajo dejavnost, ampak so večje težave z uporabniki storitev. Na to opozarjajo tudi tisti, ki preverjajo PCT-pogoje.

Zaprl stojnice

Sicer pa so inšpektorji FURS v lanskem letu na terenu opravili nekaj več kot 9.600 nadzorov, pri tem pa so v skoraj 1.800 primerih ugotovili nepravilnosti in skupno izrekli za kar 85.600 evrov glob. Nadzore, tudi poostrene, so opravljali v prazničnih dneh, ponoči, ob vikendih in dela prostih dnevih. Nadzor so zaradi epidemiološke situacije in povečanega tveganja prenosa okužb okrepili v decembrskih dnevih. Med kršitvami prevladujejo nepravilnosti glede izpolnjevanja pogojev PCT.

Do 19. decembra lani so izrekli 1.941 upravnih in prekrškovnih ukrepov. V dveh primerih so kršiteljem izrekli prepoved opravljanja dejavnosti do odprave kršitev, v

Foto: Dreamstime/M24

Dnevno je na terenu tudi po 100 inšpektorjev in več, ki prednostno ugotavljajo morebitne kršitve PCT-ukrepov. Kršiteljem ukrepov grozijo izjemno visoke globe; podjetjem celo do 100.000 evrov.

Pod nadzorom tudi frizerji

Pogovarjali smo se še z eno izmed frizerk. Tudi ona je pritrdila, da opaža porast inšpekcijskih pohodov. V zadnjih treh tednih je zabeležila dva obiska, pred tem še enega. »Inšpektor je preverjal PCT-pogoj, potem razkužila, pa obvestila na vratih. Tudi frizerke od drugod mi povedo, da imajo več obiskov inšpektorjev. Ti imajo akcije, in ko pridejo v Ormož, takrat obiščejo skorajda vse ...,« še doda.

štirih pa celo prepoved opravljanja dejavnosti in zapečatenje zaradi nespoštovanja ukrepov o omejitvi poslovanja pri sejamski ponudbi na stojnicah. Za ugotovljene nepravilnosti so izdali za 85.600 evrov glob; najvišja je znašala 4.000 evrov.

Na terenu je v tem času večina uslužbencev, poleg inšpektorjev tudi uslužbenci mobilnih oddelkov.

V času zaostrovanja ukrepov povečujejo prisotnost inšpektorjev na terenu. Tako je bil na delu vsak dan več kot 100 inšpektorjev, ob koncih tedna pa 27.

Izjemno visoke globe za kršitelje

Inšpektorji, pomešani med stranke, nadzore opravljajo tudi

med prazničnimi dnevi. Izjema ni niti nočni čas. Nadzirajo dejavnosti, kjer je v tem času največja fluktuacija gostov oz. strank. Gre torej predvsem za gostinsko, trgovsko in podobno dejavnost. Kršiteljem ob ugotovljenih nepravilnostih grozijo visoko globe: »Če zavezanci ne ravnajo v skladu z ukrepi, se zoper njih vodi prekrškovni postopek, kjer se kaznuje pravno osebo z globo od 4.000 do 100.000 evrov, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo ob 2.000 do 50.000 evrov in odgovorno osebo pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pa z globo ob 400 do 4.000 evrov.«

Monika Horvat

Toliko inšpekcijskih nadzorov ne pomnijo

V zadnjem času praktično ne mine teden, ko gostincev na Ptujsko - Ormoškem ne bi obiskal vsaj en inšpektor. »Toliko inšpekcijskih nadzorov, kolikor jih imamo sedaj, ne pomnim,« pove dolgoletni gostinec. Kot opažajo gostinci in drugi obrtniki, so se ti začeli stopnjevat lanskega decembra. Čeprav se držijo vseh ukrepov, jim stalni nadzori jemljejo precej časa, pa tudi energije. Poleg tega pa jih v že tako negotovem in težkem času, ko se praktično borijo za preživetje, ti še dodatno spravljajo v stresne situacije. »Inšpektorji preverjajo spoštovanje zahtev za zaježitev covid, zlasti PCT-pogoj. Preverjajo vsi po vrsti, od zdravstvenega, finančnega in tako dalje ... Toliko inšpekcijskih nadzorov, kolikor jih imamo sedaj, ne pomnim,« nam zaupa eden izmed dolgoletnih gostincev, ki se ni želel izpostaviti z imenom in priimkom. Slišali smo zgodbo še enega gostinca, ki naj bi v enem samem dnevu imel kar tri obiske inšpektorjev.

Nadzor trajal neverjetnih pet ur

»Imel sem inšpektorja, ki je pregledal praktično vse. Nadzor je potekal neverjetnih pet ur. Obrnil je celo gostilno! Razumemo

Foto: arhiv Svet24

delo inšpektorjev, toda oni bi morali razumeti tudi nas. Gre za to, da se v času inšpekcijskega postopka inšpektorju posveti en zaposleni. To je velika izguba časa in tudi denarja, kajti stranke zaradi tega dlje čakajo in so razumljivo nezadovoljne, prav tako pa ne morem postreči toliko strank,« pojasni.

Stalni nadzori jih spravljajo ob živce

Foto: arhiv Svet24

Vsi po vrsti so nam dejali, da imajo tako rekoč vsak teden najmanj en obisk. Inšpektorji se najpogosteje takoj na začetku ne predstavijo kot uradne osebe, ampak se izdajajo za stranke ter opazujejo in spremljajo, kako gostinci preverjajo PCT-pogoj. Sogovorniki sicer pravijo, da so, kar se tiče kazni, dokaj življenjski, korektni. »Zaenkrat hvala bogu ni bilo nekih težav. Držimo se vsega, kar se je treba držati. Je pa res, da te stalni nadzori počasi spravljajo ob živce. Nekaj zmede povzročajo tudi različna tolmačenja nekaterih inšpektorjev. Moti pa nas tudi, zakaj smo prav gostinci pod tako strogim nadzorom, ko pa so gostinski obrati – kot kaže tudi covid sledilnik – med najmanj verjetnimi viri okužb,« še povedo, v isti sapi pa dodajo, da so vseeno veseli, da lahko delajo.

Ptuj • Brez pritožbe na izbiro izvajalca

Začeli bodo graditi UC Ptuj

Minulo sredo, 5. januarja, se je iztekel osemnednevni pritožbeni rok na izbranega gradbinca za gradnjo Urgentnega centra Ptuj. Pritožil se ni nihče, sledita podpis pogodbe in začetek del.

Foto: ČG

Gradnja UC Ptuj se končno lahko začne, namesto razkopane, neurejene površine, ki pred ptujsko bolnišnico zeva že dolgo, bo na tem mestu postavljen sodoben zdravstveni objekt.

Čeprav je ministrstvo za zdravje že konec prejšnjega meseca izbralo gradbinca za gradnjo dolgo pričakanega urgentnega centra na Ptuj (gre za podjetje Medicoengineering), je postopek postal dokončen šele po izteku pritožbenega roka. V primeru pritožb bi to pomenilo velik časovni zaostanek za projekt, ki smo ga v Spodnjem Podravju že tako čakali predolgo.

„Odločitev o oddaji naročila za gradnjo urgentnega centra v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj je pravomočna, zahtevke za revizijo ni bil vložen. Sledijo podpis pogodbe, predaja finančnega zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti in uvedba izvajalca v delo,“ so sporočili iz pristojnega ministrstva.

DK

Ptuj • Nevarno stopnišče bodo sanirali

Nove stopnice ob peš mostu

Dostop na peš most oz. stopnišče ob gostišču Ribič je že dalj časa potrebno sanacije. Nekaj ploščic je polomljenih, dodatno nevarnost pa predstavlja dejstvo, da pešcem po njih drsi.

Foto: DK

Dostop na most ni najbolje urejen. Ploščice so drseče, nekaj je tudi razpokanih in uničenih. Kmalu jih bodo zamenjali.

Po več sanacijah peš mostu, ki je v vmesnem obdobju pred nekaj leti služil tudi za interventne prevoze vozil, je zdaj stanje na pohodnih površinah mostu urejeno. Kamnite obloge ob strani in asfaltna prevleka po sredini trenutno dobro funkcionirajo in večjih težav ni. So pa se pojavile na samem dostopu na most. Na obeh straneh, tako na desnem kot levem bregu, so ploščice na stopnišču razpokane in potrebne sanacije. Na ptujski občini so pojasnili, da je zamenjava ploščic na dostopih na most predvidena, saj da so obstoječe preveč gladke in zato pešcem na njih drsi. Čeprav ne gre za finančno obsežno investicijo, bo tako z vizualnega kot z varnostnega vidika dobrodošla. Termenskega plana in vrednosti naložbe na občini še nimajo.

DK

Kidričevo • Prometna infrastruktura

Gradnja kolesarskih stez

Župan občine Kidričevo Anton Leskovar računa, da bi lahko bila občina v naslednjih nekaj letih opremljena s kolesarskimi stezami.

V Kidričevem so vključeni v regijski projekt gradnje kolesarske povezave od Ptuj skozi Hajdino in proti Majšperku, za katerega je že sklenjena pogodba z izbranim izvajalcem, Cestnim podjetjem Ptuj. „Začeli bomo s hajdinske strani, najprej pripravili teren in posekali drevesa. Če bo mila zima, lahko dela bolj ali manj nemoteno potekajo,“ je pojasnil župan Leskovar in dodal, da je območje Kidričevega s kolesarskimi stezami vključeno tudi neposredno v državni proračun. Gre za traso Ptuj–Poljčane, v katerem je tudi odsek Kungota–Brunšvik. „Investitor bo država, občine smo pomagale pri dokumentaciji. Za krak Ptuj–Poljčane je postavka v državnem proračunu, potrjena je projektna naloga. Dana je zelena luč za geodetske odmere, sledili bodo odkupi zemljišč. Razmišljamo o še enem projektu – gradnji kolesarske povezave ob Polskavi med občinama Kidričevo in Videm. Če nam bodo vsi navedeni projekti uspeli, bi bila občina Kidričevo v petih letih s kolesarskimi stezami prepletena po dolgem in počez.“

MZ

Sveti Tomaž • Kako zadovoljni so krajanji in kakšno občino si želijo

Najbolj nezadovoljni s podjetništvom in zaposlitvami

Občani Svetega Tomaža so najbolj zadovoljni z občutkom varnosti in kakovostjo naravnega okolja, najmanj pa so z možnostjo podjetništva in možnostjo zaposlitve v domači občini.

Razvojni raziskovalni center Ormož je v sklopu izdelave dolgoročnega razvojnega načrta občine (do 2030) med občani v prvi polovici lanskega leta opravil tudi informativno anketo o zadovoljstvu z življenjem in željah o viziji razvoja občine v naslednjih letih. Preko spleta jih je povprašal po različnih kazalnikih zadovoljstva. Več kot polovica je bila zadovoljna z življenjem v občini, vsak peti vprašani celo zelo zadovoljen. Najbolj so zadovoljni z občutkom varnosti in kakovostjo naravnega okolja: »Velika večina vprašanih (88 %) meni, da se je kakovost življenja v zadnjih desetih letih izboljšala. Zelo malo vprašanih meni, da je raven življenja ostala enaka, majhen delež, da slabša medtem, ko prav nobeden ne misli, da je kakovost življenja bistveno slabša.« Kar se tiče stopnje zadovoljstva glede infrastrukture, okolja in prometa, so najbolj zadovoljni z oskrbo s pitno vodo (zelo zadovoljnih ali zadovoljnih je kar 93 % anketiranih) in pokopališčem, najmanj pa z državnimi cestami (manj zadovoljnih ali nezadovoljnih je 50 %), s pločniki in pešpotmi v naseljih (manj zadovoljnih ali nezadovoljnih je 48 % vprašanih), pa tudi s kolesarskimi potmi ter avtobusnimi povezavami. Pregled odgovorov je še pokazal, da so ljudje najbolj nezadovoljni z možnostjo podjetništva (59 % jih je manj zadovoljnih ali zelo nezadovoljnih) ter z možnostmi zaposlitve v domači občini (kar 92 % jih je manj zadovoljnih ali zelo nezadovoljnih). V letu 2020 je sicer tod delovalo 51 podjetij oz. samostojnih podjetnikov. Ti so ustvarili skupno 3.140.581 evrov prihodov, zaposlovali 25 oseb ter ustvarili dobrih 272.000 evrov dobička. V primerjavi z letom 2019 je bilo v minulem letu ustvarjenega za 103.943 evrov več dobička, število podjetij oz. samostojnih podjetnikov je ostalo enako, se je pa znižalo število zaposlenih za eno osebo.

Foto: MH

Foto: CSO

Občani v številkah

Občina je imela v letu 2020 2.007 prebivalcev, v zadnjem letu se je številka povečala za 19. kljub temu je bil naravni prirast negativen (-20).

Povprečni prebivalec občine je štel 44,4 leta. Kot kaže statistika, se tudi tukaj prebivalstvo vse bolj stara. Delež občanov, starejših od 65 let, se je od leta 2015 povišal za 4 odstotke, medtem ko se delež prebivalstva med 15. in 64. letom niha. Kot ugotavljajo, bi ob upoštevanju istih trendov življenja in razvoja gospodarstva ter makroekonomskih vplivov, kot so se dogajali med letoma 2015 in 2021, delež tega prebivalstva lahko padel še za dodatnih 5 odstotkov od leta 2021 in bi tako znašal dobrih 60 odstotkov prebivalstva občine. Stopnja delovne aktivnosti je znašala 62,5 odstotka, povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo je bila 1.655,70 evra. V juliju 2021 je brezposelnost v občini znašala 8,8 odstotka, kar je za 0,4 odstotka manj kot na regijskem nivoju, kjer je stopnja brezposelnosti znašala 9,2 odstotka; vseeno pa več kot na nacionalnem nivoju, kjer je bil delež nižji in je znašal 7,7 odstotka. Brezposelni sta bili 102 osebi, večinoma osebe z nižjo in srednje poklicno izobrazbo (40), po starostni strukturi pa je bilo največ brezposelnih starejših od 55 let ali več.

Monika Horvat

Benedikt • Ustanovitev zavoda za šport, kulturo, turizem in socialo

Glavni razlog so prijave na razpise

V Benediktu bodo aktivnosti in strategijo razvoja športa, kulture, turizma in sociale odslej izvajali v okviru novoustanovljenega zavoda.

Kot menijo v občinski upravi, bo tako organizacija in izvedba aktivnosti, dogodkov in prireditev bolj smotrna, zavod pa bo povezal vse deležnike v občini. Poleg tega se bo lahko prijavljala tudi na razne razpise, kot so razpisi za družin-

skje in medgeneracijske centre, za projektno učenje mlajših odraslih, razpisi agencije za kmetijske trge, podjetniškega sklada LASa, EU razpisi za digitalizacijo, posodobitev infrastrukture, čezmejnne izmenjave in še vrsto drugih. »Občina

namreč ni statutarno subjekt, ki bi lahko sodeloval na javnih razpisih za pridobivanje sredstev na različnih razpisih, zato ustanavlja zavod, ki bo izpolnjeval vse pogoje za prijavo programov in projektov, ki dvigujejo kakovost življenja v obci-

ni,« pojasnjujejo v občinski upravi.

Del aktivnosti zavoda bo pokrivanje nepridobitne dejavnosti, večji obseg delovanja pa bo tudi pridobitne narave, za kar pa bo moral pridobiti še ustrezna soglasja; na primer za izvajanje trženja turistične ponudbe bo potreboval licenco Gospodarske zbornice Slovenije.

V zavodu naj bi zaposlitev dobili dve osebi, direktor in strokovni delavec, a ne prej kot v drugi polovici leta, pa še to samo v primeru, da bo odobren eden izmed projektov, na katerega se bo zavod prijavil. Do takrat bo direktor oziroma vršilec dolžnosti direktorja opravljal svojo funkcijo na osnovi pogodbe.

SD

Foto: SD

V Benediktu so ustanovili zavod, ki bo pod eno streho skrbel za šport, kulturo, turizem in socialo v občini.

Ormož • Kakšne dejavnosti se obetajo v razširjeni coni

Prvi investitor se je že začel pripravljati na gradnjo

V delu ormoške cone, kjer poteka gradnja komunalne infrastrukture, je priprave na gradnjo že začel prvi investitor.

Pred dobrima dvema letoma in pol je občinsko vodstvo potencialnim investitorjem in obrtnikom predstavilo načrte o širitvi tamkajšnje obrtne cone. Čeprav je bilo takrat še precej odprtih vprašanj, zlasti glede odkupov zemljišč, ki so bila v privatni lasti, danes gradbeni stroji že na veliko brnijo in gradijo komunalno infrastrukturo v vrednosti 2,2 milijona evrov na 12,5 ha površine. Kljub temu da projekt komunalnega opremljanja še ni končan, pa investitorji, ki so pokupili večino parcel, snujejo projekte in načrte. Domače

podjetje Ključavničarstvo Žveгла iz Podgorcev, ki deluje 28 let, je že začelo prva pripravljala dela. Parcelo so ogradili z gradbiščno mrežo, pripravili teren ter namestili manjši kontejner. »Če bo vreme dopuščalo, bomo prihodnji teden začeli graditi temelje. Pridobljeno imamo vso dokumentacijo, z gradbenim dovoljenjem vred. Načrtujem, da bi kompletno dejavnost v nov objekt preselili in zagnali v roku petih oz. šestih mesecev. Upam, da bo občini do takrat uspelo zgraditi potrebno infrastrukturo,« pove lastnik podjetja Mari-

jan Žveгла. Na omenjenem zemljišču bodo postavili 1.200 kvadratnih metrov veliko montažno halo, ki jo bodo praktično izdelali sami. Naložba bo skupaj z zemljiščem stala okoli 850.000 evrov.

Z domačega dvorišča v cono

»Naše podjetje deluje na domačem dvorišču. Prostorska stiska v delavnici je tako velika, da moramo paziti, kod hodimo. Možnosti širitve pa nimamo. Poleg tega nas pestijo velike težave z elektriko, saj

Foto: MH

Družinsko podjetje Ključavničarstvo Žveгла namerava postaviti 1.200 kvadratnih metrov veliko montažno halo, v katero bodo preselili kompletno dejavnost. Na fotografiji prevzemnik Marko Žveгла.

Foto: Spirit Slovenia

Avtopralnica in delavnica za tovorna vozila, gradbena trgovina, restavracija ...

Sicer pa v coni svoje dejavnosti načrtuje še več drugih domačih podjetnikov in obrtnikov. Kot smo izvedeli, selitev dejavnosti in gradnjo avtopralnice ter delavnice za tovorna vozila planira tudi družinsko podjetje Avtoprevoznništvo Vičar iz Vičancev. Velike načrte ima tudi podjetje Sejateh. Načrtujejo gradnjo poslovnega objekta, kamor bi preselili gradbeno trgovino in razširili gradbeni program, v zgornjih prostorih pa predvidevajo slaščičarno s kavarno, restavracijo, frizerski salon ...

Hoče • Magna začenja proizvodnjo

Nadaljevali bodo z Jaguarjem

Uprava Magne se je odločila, da bodo ponovno zagnali proizvodnjo v Hočah, in sicer v prvi četrtini tega leta. V Hoče se bodo postopoma vrnila vsi delavci, ki so bili leto in pol na začasnem delu v Gradcu.

Magna je proizvodnjo v svojem novem obratu v Hočah ustavila marca 2020 ob izbruhu pandemije koronavirusa. Delavce so najprej napotili na čakanje na delo, v poletnem času so jih začeli razporejati na delo v Avstriji. V hoškem obratu Magne je imelo delo 200 sodelavcev. 40 od teh jih je ostalo ves čas stacioniranih v hoški tovarni, preostalim je bila ponujena možnost dela v graški tovarni, večina je ponudbo sprejela. Po letu in pol dela čez mejo se ekipa vrača na delovna mesta v Hočah. »Delavci se bodo vračali postopoma, prvi so že tukaj. Izvajamo preizkus posameznih proizvodnih elementov, poskusna proizvodnja je v teku. Redna proizvodnja je predvidena v prvem kvartalu letošnjega leta. Skladno z rastjo obsega proizvodnje se bodo zaposleni vračali iz Gradca v Hoče. Velika večina ekipe je ostala skupaj, kar pomeni, da lahko tudi začnejo proizvodnjo. To so sodelavci, ki so bili tudi po leto dni pri nas na usposabljanju, večji so upravljanja strojev, poznajo tehnologijo, delo na proizvodni liniji. Ekipa je ostala

celovita,« so pojasnili v podjetju in dodali, da bodo v Hočah nadaljevali z barvanjem karoserij za znamko Jaguar.

Pridobili OVS za drugo fazo projekta

Avstrijsko-kanadska multinacionalna, ki se ukvarja z razvojem v avtomobilski branži in proizvodnjo avtomobilov za ugledne blagovne znamke, je konec lanskega leta v Sloveniji prišla še do enega po-

membnega mejnika, pridobili so okoljevarstveno dovoljenje (OVS) za drugo fazo projekta, ki je tik pred novim letom postalo pravno močno. OVS omogoča izgradnjo karoserije (za izdelavo karoserij) in sestavljalnico avtomobilov. »Izdelovali bomo karoserije, jih lakirali in sestavljali avtomobile. Predvideni so tudi testno polje, skladišča, garaže, parkirni prostori ... Pri tako velikih projektih je OVS ključnega pomena. Sprejet je tudi ustrezen občinski prostorski načrt

(OPN). Naslednji korak bo pridobivanje gradbenega dovoljenja,« so razložili v Magni. Kdaj bi začeli izvedbeno fazo projekta, torej gradnjo dodatnih proizvodnih objektov (karoserico in sestavljalnico), v podjetju ne razkrivajo. »To je povezano z razmerami na trgu in pridobivanjem poslov oziroma naročil.« Povedali so tudi, da so prizadevanja za sklepanje poslov zelo intenzivna. Strateški interes podjetja je v Sloveniji čim prej vzpostaviti celovito avtomobilsko proizvodnjo. Proizvodna linija v lakirnici je med najsodobnejšimi, omogoča modularnost, se pravi prilagajanje za različne vrste vozil. Katera vozila bo Magna izdelovala v Hočah, bo odvisno od naročil. Seveda ne izključujejo tudi proizvodnje e-avtomobilov. Eno najmočnejših orodij podjetja je razvoj elektrifikacije vozil, so eden od protagonistov globalne avtomobilске industrije. Magnini razvojni centri so po celem svetu, tržijo svojo tehnologijo in so na področju elektrifikacije vozil med najmočnejšimi.

Mojca Zemljarič

Foto: Magna/M24

V Magni Hoče že poskusno zaganjajo proizvodno linijo.

Sp. Podravje • Koncesija za državne ceste

DRSI odločitve še ni sprejela

Na Direkciji RS za infrastrukturo (DRSI) so povedali, da o izbiri koncesionarja, ki bo skrbel za vzdrževanje državnih cest na območju Spodnjega Podravja, še niso odločili.

Foto: CG

Kot smo poročali, se za okoli 40-milijonski posel v 10-letnem obdobju potegujeta dva ponudnika: dosedanja koncesionar Cestno podjetje Ptuj, ki je oddal ponudbo v znesku 43 milijonov evrov, in konzorcij treh podjetij Javne službe Ptuj, GP Hermes in Komunala Slovenske gorice s ponudbo v vrednosti 38 milijonov evrov. »Postopek pregleda ponudb je zelo zahteven, toliko bolj pri tako obsežni dokumentaciji, kot je za devet koncesijskih območij v državi. Odločitev o izbiri koncesionarjev je odvisna od poteka nadaljnjih postopkov in ugotovitev v fazi pregleda in ocenjevanja ponudb (morebitnih zahtev za odpravo pomanjkljivosti skladno z zakonom, predloženih pojasnil in dodatnih dokazil k ponudbam),« so o poteku odločanja v zvezi s podelitvijo koncesij pojasnili na DRSI.

MZ

Ptuj • Šuligojeva: »Bolezen je odtujila ljudi, iz njih potegnila marsikaj slabega!«

Starostniki se bojijo, da že marca ne bodo mogli plačati

Zadnji dve leti sta bili za stanovalce domov upokoencev izjemno težki. Bojazen pred boleznijo, varnostni ukrepi, ki so terjali tudi večmesečno zapiranje za stenami domov in pomanjkanje socialnih stikov z zunanjim svetom, predvsem s svojci, je bila za marsikoga nepredstavljivo težka izkušnja. Čeprav se je leto 2022 šele dobro začelo, pa jih zdaj pestijo nove skrbi. Že v naslednjem mesecu ali dveh se obeta podražitev domske oskrbe. »Bojim se, da smo starejši postali povsem pozabljena generacija. Kot družba smo povsem zašli s poti,« je prepričana Ljubica Šuligoj, predstavnica stanovalcev v svetu Doma upokoencev Ptuj.

Foto: ČG

Sporočilo v imenu stanovalcev: »Ne pozabite na nas«

Že naslednji mesec bo najbrž tudi v DU Ptuj na mizah članov sveta zavoda predlog za uskladitev cen, skoraj zagotovo bo predlagana podražitev. Ena izmed devetih članov je tudi Šuligojeva, ki zagotavlja, da bo v imenu stanovalcev jasno povedala, da na to, da bi novo breme prevzeli nanje, ne pristajajo. Prepričana je, da ima država dovolj drugih sredstev za pokritje razlike v sedanjih in predvideni novi ceni, ki je odvisna od rasti življenjskih potrebščin in se vsakoletno usklajuje marca.

Kompleksno družbeno dogajanje se odraža na vseh generacijah, le da ga nekatere čutijo bolj, druge malenkost manj. Med tistimi, ki so se jih ukrepi za zajezitev koronavirusa v zadnjih dveh letih dotikali najpogosteje, so gotovo starostniki. Njihova ogroženost zaradi morebitnega težjega poteka bolezni je terjala prilagoditev in popolno spremembo načina življenja. Osamljenost, ki je pestila marsikoga že pred epidemijo, se je z njenim začetkom le še poglobila.

»Priča smo vse večjim nasprotjem, na vseh področjih. Zdi se, kot da so se v teh težkih časih povsem izgubile moralne in etične vrednote človeka. Negotove razmere so zarezale tudi v domsko življenje. Z uvajanjem ukrepov smo se začeli tudi osebnostno zapirati, otopeli smo in počasi izgubljali čut za medsebojno razumevanje.« ključne posledice epidemije in njenih ukrepov izpostavlja Šuligojeva. Še večji problem kot samo spopadanje z ukrepi so po njenem mnenju

njihove posledice na posameznika in družbo, saj se oddaljujemo od dosedanjih vrednot.

Želja po druženju sčasoma večja od bojazni pred okužbo

Šuligojeva kot zelo težko izpostavlja obdobje treh mesecev, ko so bili domovi zaprti: »Sorazmerno hitro smo sicer sprejeli vse te ukrepe in bili disciplinirani. Se je pa sčasoma čutilo, da so ljudje postali željni družbe. Ukrepov smo se držali, a je bila potreba po socialnih stikih velika. Opazila sem, da so se začeli družiti v majhnih skupinah. Želja po druženju je v nekem trenutku premagala celo bojazen pred okužbo, boleznijo.«

Dejstvo, da so dobro precepljeni, jim je tudi omogočilo nekoliko več sproščenosti. Sorazmerno z rastjo deleža cepljenih v domu se je zmanjševal strah pred samo okužbo. Tudi med stanovalci domov so se pogosto pojavljali pomisleki o nujnosti in smiselnosti nekaterih ukrepov. Neskladnost ukrepov jih je mnogokrat begala.

Nova skrb stanovalcev: kako bodo zmogli plačevati oskrbne

Mnogi stanovalci domov upokoencev druge možnosti za življenje, kot je institucionalno varstvo, nimajo. Marsikateri starostnik enostavno ne zmore več povsem samostojno poskrbeti zase. Ker

se domska oskrba zadnja leta konstantno draži, pa plačilo te storitve postaja za marsikoga prevelik zalogaj. Nova napoved podražitev starostnike straši. »Mnogi pravijo, da ne bodo zmogli plačevati položnic, da bodo šli domov, ne vedoč, kako bodo tam živeli. To ni majhen, ampak velik problem skupnosti. Ker spoštovanja do starejših ni, tudi razumevanja do njihovih problemov ni. Pri tem nam je kot družbi spodrsnilo. Mladih nismo naučili osnovnih vrednot; kot zgodovinarika vem, da so bili v preteklosti starejši veliko bolj spoštovani,« je razočarana Šuligojeva, ki prav v tem, da so 'pozabljeni', vidi razlog, da jim skušajo iz leta v leto naložiti vedno večja bremena: »V domu je povojna generacija, nekateri so

Ker se domska oskrba zadnja leta konstantno draži, plačilo te storitve postaja za marsikoga prevelik zalogaj. Nova straši. Mnogi pravijo, da ne bodo zmogli plačevati položnic, da bodo šli domov, ne vedoč, kako bodo tam živeli. skupnosti.

Ormoško • Tisoči obrazi revščine, ki se vse bolj pogloblja

Starček brez pitne vode, tri družine brez kopalnice

Tudi na Ormoškem v 21. stoletju nekateri še vedno životarijo v človeka nedostojnih razmerah, v mrzlih prepisnih stanovanjih, celo brez stranišč in kopalnice, ugotavljajo na tamkajšnji enoti Centra za socialno delo Spodnje Podravje. V lanskem letu so na primer pomagali starejšemu gospodu, ki je živel brez pitne vode, novo kopalnico in notranje stranišče pa uredili tudi trem družinam.

Zaposlene na ormoški enoti CSD se še vedno soočajo z žalostnimi in pretresljivimi primeri, z življenjskimi zgodbami, ki so družine in posameznike pahnilo v hude socialne stiske. Kot opaža pomočnica direktorja Brigita Tetičkovič, so stiske vse globlje. Temu pritrjujejo

tudi številke. Medtem ko je bilo v letu 2019 na širšem ormoškem območju blizu 8.000 prejemnikov redne denarne socialne pomoči ter še dobrih 800 izrednih denarnih pomoči, je bilo v letu 2020 že skoraj 9.500 prejemnikov rednih pomoči (kar je dobrih 19 % več)

ter 870 izrednih. V lanskem letu so številke rahlo upadle, a so še vedno višje kot v letu pred epidemijo; bilo je blizu 8.500 prejemnikov rednih in še 780 izrednih pomoči. »Stisk je kar precej. Nasploh opažam, da se te poglobljajo. Več je prosilcev pomoči, je pa res, da so

te stiske v lanskem letu nekoliko ublažili solidarnostni dodatki, ki so jih prejemniki koristili predvsem za nakup kurjave, svoje pa so dodali tudi turistični boni, s katerimi so kupovali učbenike. Toda gre le za prehodno zadevo. Pomirjeni smo vsaj glede tega, da so otroci v šolah in tako dobijo vsaj en tople obrok na dan. V času, ko so bile šole zaprte, je namreč kar nekaj otrok iz socialno šibkejših družin ostalo brez toplega obroka. Prav vsaka stiska je preveč,« je povedala Tetičkovičeva.

Med prejemniki pomoči izstopajo ženske

Med prejemniki pomoči so predvsem osamljeni starejši in matere samohranilke z minimalno plačo, še zlasti tiste, ki živijo v najemniških stanovanjih in jim bivši partnerji ne plačujejo preživnine za otroke. Statistika kaže, da je bilo v lanskem letu v občini Ormož od skupno 8.689 upravičencev redne pomoči kar 4.752 predstavnic nežnejšega spola, v občini Središče ob Dravi 855 od skupno 1.438 ter v Svetem Tomažu 955 od 1.781 upravičencev.

Revščina se zadnje čase vse bolj širi tudi med družine, kjer sta oba starša zaposlena, toda prejemata minimalno plačo. Kljub zaposlitvi pa težko shajajo. Takih je precej. Kot opaža, je mnoge med njimi še

Foto: MH

»Imamo kar nekaj primerov, ki jim potem, ko poravnajo položnice, ne ostane skorajda nič,« pove pomočnica direktorja iz ormoške enote CSD Spodnje Podravje Brigita Tetičkovič.

Število prejemnikov redne denarne pomoči

	2019	2020	2021
Ormož	5852	6910	6039
Središče	891	1099	1018
Sv. Tomaž	1178	1446	1386
Skupaj	7921	9455	8443

Vir: CSD Spodnje Podravje, OE Ormož

Število prejemnikov izredne denarne pomoči

	2019	2020	2021
Ormož	671	718	625
Središče	83	63	52
Sv. Tomaž	90	91	106
Skupaj	844	872	783

Vir: CSD Spodnje Podravje, OE Ormož

Foto: Dreamstime/M24

Med prejemniki pomoči so predvsem osamljeni starejši in matere samohranilke z minimalno plačo, še zlasti tiste, ki živijo v najemniških stanovanjih in jim bivši partnerji ne plačujejo preživnine za otroke.

položnic za domsko oskrbo

še starejši. Ogromno so dali skozi. Delo nikoli ni bilo problem. Danes pa se zdi, kot da smo starejši le breme, čeprav smo delali 30, 40 let. To je ena velikih krivic, ki jo dopušča tudi samo vodstvo države. Mnogi stanovalci naj bi se v zadnjih tednih nanjo obračali z vprašanji, povezanimi s predvideno podražitvijo. Strah je ogromen, kar povzroča še večji razkol v že tako razdeljeni družbi.

Višje cene oskrbe, še več osamljenosti starejših?

Osamljenost starejših je eden ključnih problemov, s katerim se srečujejo in na katerega pogosto opozarjajo. Kot pravi naša sogovornica,

Foto: CG

Šuligojeva: »Nekoč so starejše ljudi veliko bolj spoštovali, danes se pogosto počutimo, kot da smo odveč.«

vornica, ima domska oskrba pri tem zelo pozitiven vpliv. Možnosti za družabno življenje je več. A bojazen, da se bo ta problem poglobil in da bodo nekateri starostniki v primeru dviga cen enostavno morali nazaj v domače okolje, je po mnenju Šuligojeve realna: »Pa tudi, če bo to pomenilo, da bodo ves dan sami. Kaj bodo doma z majhnimi pokojninami? Starostniki smo včasih kot 'na pol' otroci, potrebujemo nekoga. Včasih je le lepa beseda dovolj. Vsak, ki gre v dom, ve, da gre na novo pot. Sama sem v domu osem let. Kot pedagoška delavka sem se neprestano sre-

čevala z mladimi, v domu pa sem prišla v povsem novo okolje in tudi spoznala novo plat življenja. Tu sem dojela celovitost človeškega življenja.«

Veliko zaslugo za dobro počutje stanovalcev v ptujskem Domu pripisuje delovnim in marljivim zaposlenim, želi pa si, da bi bili ti za svoje delo plačani bolje in da bi jih s spremembo normativov razbremenili: »Njihovo delo je veliko več kot le služba, od tega, kako oni delajo z nami in koliko časa imajo za posameznega stanovalca, so v veliki meri odvisna naša življenja.«

Dženana Kmetec

Foto: Dreamstime/M24

napoved podražitve starostnike To ni majhen, ampak velik problem

Zavrč in Cirkulane z največ stanovanji brez osnovne infrastrukture

Kot poročajo na straneh Statističnega urada RS, se v Sloveniji kakovost stanovanj izboljšuje. Večina stanovanj (92 %) ima kuhinjo, kopalnico in notranje stranišče. Leta 1971 je bilo takšnih stanovanj le 42 %. Ob popisu leta 1971 je bilo v Sloveniji še celo 3.649 stanovanj brez ustrezne temeljne plošče, tla so bila kar na zemlji.

Podatki z začetka leta 2018 kažejo, da je bilo okoli 20 % stanovanj brez centralnega ogrevanja, 6 % stanovanj pa brez kopalnice. »Največ stanovanj brez centralnega ogrevanja je bilo v obalno-kraški (40 %) in goriški (33 %) statistični regiji, največ stanovanj brez kopalnice pa v jugovzhodni Sloveniji in v pomurski statistični regiji (po 10 %). Na ravni občin je bilo sorazmerno največ stanovanj brez centralnega ogrevanja in brez kopalnice v občinah Kostel, Osilnica, Zavrč in Cirkulane; v teh občinah je bilo namreč približno šest od desetih stanovanj brez centralnega ogrevanja, vsaj tri stanovanja od desetih pa brez kopalnice,« ugotavljajo na Sursu.

Foto: Arhiv Svet24

vedno sram zaprositi za pomoč. »Imamo kar nekaj primerov, ki jim potem, ko poravnajo položnice, ne ostane skorajda nič,« nazorno doda in pove, da jo skrbi, kaj bodo prinesle napovedane podražitve električne energije in hrane.

Nepredstavljlive razmere

Kot pravi, se še vedno najdejo posamezniki in družine, ki živijo v mrzlih, prepisnih in vlažnih stanovanjih, v človeka nedostojnih razmerah, brez kopalnice in notranjega stranišča. »Ljudje živijo zelo skromno življenje. V lanskem in predlanskem letu smo imeli dve družini z majhnimi otroki in starej-

šega posameznika, ki so živeli brez kopalnice in stranišča. Spominjam se tudi starejšega gospoda, ki ni imel niti pitne vode. Seveda je sprva dejal, da tega ne potrebuje, a ko smo uredili, je bil zelo hvaležen,« pojasnjuje sogovornica ter se še zamisli: »Včasih se zgodi, da ko se s sodelavko peljeva s terena, v avtomobilu za nekaj časa nastane tišina, saj vidimo, s kakšno bedo se nekateri spopadajo v 21. stoletju ...«

Ko se otrok razveseli nove kopalnice

Vprašanje, ki se nam ob tem porodi, pa je, ali si vsi, predvsem starostniki, zares želijo večje posege

v svojo hišo, novo kopalnico oz. ali bodo slednje sploh uporabljali. »Spominjam se družine, ki smo ji uredili kopalnico in smo čez nekaj časa preverili, kakšno je stanje, nato pa ugotovili, da je bilo vse popolnoma nedotaknjeno. Gotovo se še najdejo posamezniki, ki imajo poseben način življenja in jim tovrstne pridobitve predstavljajo nekakšen stres. Kljub temu pa mislim, da moramo kot družba stremeti k temu, da vsem zagotovimo nek minimalni standard, normalne pogoje bivanja. V vseh teh letih se je nabralo precej hvaležnih primerov. V spominu mi je ostala družina, kjer se je otrok izjemno razveselil nove pridobitve – kopalnice.«

Monika Horvat

Ptuj, Slovenija • Državni uslužbenci po gorivo na madžarske črpalke

Mol premagal Petrol

Minuli četrtek se je po spletnih medijih in družabnih omrežjih ekspresno hitro širila novica, da je Ministrstvo za javno upravo (MJU) z madžarskim energetske velikanom, družbo Mol, sklenilo 25 milijonov evrov vreden posel.

Foto: CG

Gorivo za službena vozila, ki jih uporablja državna uprava, bodo uslužbenci točili na bencinskih servisih Mol, pa tudi na Petrolu in OMV, če Molova črpalka ne bo pri roki.

Gre za točenje goriva za službena vozila, ki jih uporabljajo uslužbenci na ministrstvih in organih v njihovi sestavi, kot so upravne enote, centri za socialno delo, sodišča, inšpektorati, uradi, nekatere mestne občine ... Zaposleni v javnem sektorju so tako v minulem tednu prejeli navodila, da se gorivo po novem toči pri izbranem ponudniku, torej madžarskem Molu, v izjemnih primerih, če je Molova črpalka preveč oddaljena, lahko tudi pri Petrolu in OMV. Morda novica sploh ne bi pritegnila tako velike pozornosti, če slovenski predsednik vlade Janez Janša ne bi tesno prijateljeval z madžarskim sosedom Viktorjem Orbanom. Marsikdo se je začudil, da je vlada za posel prikrajšala Petrol, torej svoje podjetje, v katerem je solastnica. Na MJU so pojasnili, da je bila za oddajo posla odločilna vrednost ponudb. Ker je bil Mol cenejši, je postal prvoizbrani ponudnik. Kljub temu Petrol in OMV iz posla nista čisto izpadla, saj sta drugoizbrana ponudnika. Velja pa tudi omeniti, da je slovenski del OMV s 120 bencinskimi servisi od lanskega leta v lasti madžarskega Mola.

Razpis za obdobje dveh let

V slovenskem energetske velikanu, podjetju Petrol, ki je v letu 2020 ustvaril dobre tri milijarde evrov prihodkov in 72 milijonov dobička, so povedali, da je MJU dotični razpis objavilo lani sredi leta. »Skupno javno naročilo za nakup goriva ter določenih izdelkov za nego in vzdrževanje vozil in osnovnih nadomestnih delov na bencinskih servisih dobaviteljev, ki ga je v juniju 2021 objavilo MJU, se v prvem delu nanaša na pogonsko gorivo na bencinskih servisih (okoli 18.000.000 litrov) in v drugem delu na pogonsko gorivo za plovila (okoli 700.000 litrov). Razpis velja za obdobje dveh let. Družba Petrol se je na omenjeni razpis prijavila v skupni ponudbi z drugim ponudnikom (OMV, op. a.) in bila izbrana kot drugoizbrani ponudnik za pogonska goriva na bencinskih servisih.

V tem trenutku ni mogoče oceniti, kakšen prihodek bomo kot drugoizbrani ponudnik ustvarili iz tega razpisa oziroma posla,« so pojasnili v Petrolu.

Večina Molovih črpalk v vzhodnem delu države

Ob oddaji posla Molu so se v javnosti pojavila vprašanja o stopnosti Molovih črpalk. Po poročanju spletnih medijev jih je v Sloveniji 53, medtem ko jih imata Petrol in OMV osemkrat več. Večina Molovih bencinskih servisov je v vzhodnem delu države, na zahodu jih je le peščica. V Podravju so Molove črpalke na Ptujju, v Kidričevem, Slovenski Bistrici, Miklavžu na Dravskem polju, tri so v Mariboru in dve na avtocesti v Lormanju v bližini Lenarta.

Skupina Mol je mednarodno organizirana gospodarska družba s sedežem v Budimpešti. Prisotna je v več kot 40 državah in zaposluje 25.000 sodelavcev. V okviru skupine je v državah srednje in jugovzhodne Evrope okoli 2.000 bencinskih servisov. Madžarska energetska multinacionalka je v Sloveniji prisotna 25 let, je moč prebrati na njihovi spletni strani.

Mojca Zemljarič

Kje bodo gorivo točili Ptujčani

Upravna enota (UE) Ptuj je okvirni sporazum z novo izbranim ponudnikom za točenje goriva že sklenila, je povedal načelnik Metod Grah. »Postopke za izbiro dobavitelja goriva za vozila na bencinskih servisih za državno upravo vodi MJU. Po izvedenem skupnem javnem naročilu je MJU s ponudnikom MOL Slovenija sklenilo krovni okvirni sporazum, na podlagi tega je UE Ptuj sklenila posamezni okvirni sporazum.« Načelnik Grah je dodal, da so gorivo za službena vozila doslej točili na Petrolovih bencinskih servisih, v lanskem letu so s tem povezani stroški znašali dobrih 1.300 evrov.

Foto: CG

Medtem ko ima UE Ptuj okvirni sporazum z novim dobaviteljem goriva za službena vozila že sklenjen, pa druga večja državna institucija, regijski Center za socialno delo Spodnje Podravje, po besedah direktorja Mirana Kerina do četrтка še ni prejela nobenega navodila o novih pravilih. Tudi CSD-jevi sodelavci so gorivo za službena vozila doslej točili pri Petrolu, lani so za gorivo odšteli nekaj čez 3.700 evrov.

Foto: CG

Mestna občina (MO) Ptuj, ki jo vodi županja Nuška Gajšek, k skupnemu javnemu naročilu MJU za nakup goriva ni pristopila. »Drugi dobavitelji goriva imajo slabšo pokritost mreže bencinskih črpalk, kot jih ima Petrol, zato nismo pristopili k navedenemu in zato tudi nismo zavezani uporabljati storitev izbranega dobavitelja goriva. Zaposleni na MO Ptuj in SOU Spodnjega Podravja gorivo točimo pri Petrolu, lanskeletni stroški za porabljeno gorivo so za MO Ptuj znašali 3.550 evrov,« so navedli v Mestni hiši.

Foto: CG

Slovenija, Podravje • Kadrovsko podhranjeno zdravstvo se otepa delovne sile iz tujine.

Zdravnikov kritično malo - zakaj nočemo tujih?

Fides, sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije je jasen: brez zdravnikov ni javnega zdravstvenega sistema. »Zdravnikov v Sloveniji je premalo, še več, relativno število se vztrajno zmanjšuje, kar vedno bolj ogroža delovanje javnega zdravstvenega sistema,« jih skrbi.

Po njihovo so potrebne strukturne spremembe na segmentu financiranja, organizacije, upravljanja in nagrajevanja zaposlenih v zdravstvu. »Dobro javno zdravstvo za nas pomeni dostopnost pravočasne, celovite in kakovostne zdravstvene oskrbe za vse državljanke in državljanke. Zavedajoč se pomena potrebnih reformnih ukrepov smo zdravniške organizacije že pred več kot sedmimi leti ponudile roko pomoči in predstavile možne rešitve za izhod zdravstva iz krize,« so dejali. Izgleda, kot da te roke pristojni niso zgrabili.

Navržejo nekaj zgovornih podatkov: »Sosednja Avstrija ima 5,3 zdravnika na 1000 prebivalcev, Nemčija 4,4, Slovenija pa zgolj 3,3 zdravnika na 1000 prebivalcev, kar pomeni, da za 15 odstotkov zaostaja za povprečjem EU, ki sicer znaša 3,9.«

Primerjava letnega porasta števila zdravnikov v Sloveniji s porastom v Avstriji in Nemčiji kaže na bistveno hitrejšo rast števila zdravnikov v omenjenih članicah EU.

Izobrazimo dovolj zdravnikov, a odhajajo v tujino ali med zasebnike

Zaradi povečevanja potreb zdravstva ob vse učinkovitejši in zahtevni medicini se potreba zdravstvenih sistemov po zdravnikih iz leta v leto povečuje. Zaradi prepočasne poraščanja števila zdravnikov v Sloveniji je primanjkljaj zdravnikov v našem javnem zdravstvenem sistemu iz leta v leto izrazitejši.

Omenjajo odhode zdravnikov v tujino in zasebni sektor. »To je

neizpodbitno, saj bi v nasprotnem letno število diplomantov obeh Medicinskih fakultet v Sloveniji zadostovalo za primerljiv letni prirast števila zdravnikov, kot ga vidimo v Avstriji in Nemčiji. Dejstvo potrjujejo podatki Zdravniške zbornice

Slovenije, ki je v minulih letih letno izdala med 150 in 300 potrdil o dobrem imenu, ki so pogoj za delo zdravnika v tujini, kar predstavlja praktično celotno generacijo diplomantov obeh Medicinskih fakultet,« so pojasnili v Fidesu.

Foto: Sta/M24

1000 zdravnikov potrebujemo takoj

Da zahteve in potrebe slovenskega javnega zdravstva rastejo hitreje od razpoložljivega števila zdravnikov, po besedah sindikata zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije kaže tudi porast povprečnega števila nadur, ki so jih zdravniki opravili in se je v zadnjih letih najmanj podvojilo. »Posledično prihaja do vse bolj nevdržnih obremenitev, ki vodijo v izgorevanje zdravnikov v javnem zdravstvenem sistemu. Da so razmere zaskrbljujoče, nazorno kažejo izsledki raziskave Digital Doctor 2021, da so slovenski zdravniki izrazito pesimistični glede prihodnosti.«

Če bi si odločevalci zadali cilj približati Slovenijo po številu zdravnikov povprečju EU, bi to pomenilo dodatnih 1.000 zdravnikov v javnem zdravstvenem sistemu, ki bi v prvi vrsti izboljšali dostopnost primarnega zdravstva, ki je trenutno največja težava našega zdravstvenega sistema, poudarja Fides.

Povečanje števila zdravnikov na raven Nemčije in Avstrije pa bi pomenilo dodatnih 1700 oz. 2700 zdravnikov, še dodajo, kar bi omogočilo implementacijo direktive Evropske unije o delovnem času 40 + 8 ur tedensko. Tak delovnik bi zdravnikom zagotovil dovolj prepotrebne počitke in večjo učinkovitost, ki je v interesu tako bolnikov kot upravljavcev javnega zdravstvenega sistema.

Foto: Sta/M24

V sindikatu zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije Fides opozarjajo, da je zdravnikov premalo. Po drugi strani je ministrstvo za zdravje v letu 2021 prejelo 34 vlog za priznanje poklicne kvalifikacije za zdravnike iz tretjih držav, odobrili pa so jih le pet.

Da mladi zdravniki odhajajo v tujino, potrjuje tudi podatek Zdravniške zbornice Slovenije o 126 nezasedenih razpisanih mest za specializacije. Najbolj skrb vzbujajoče je, pravi Fides, da gre za specializacije, ki so nepogrešljive za delovanje javnega zdravstvenega sistema in so se izkazale za ključne v boju z epidemijo, kot so infektologija, družinska medicina, pediatrija, anesteziologija in urgentna medicina.

Mladi ne bodo ostali

Tujina je bolj vabljiva, ker sosednje države načrtno iščejo zdravstvene delavce in jih znajo privabiti. Zdravniška zbornica Slovenije je v samo enem novembrskem dopoldnevu lanskega leta prejela več kot 70 prošenj za potrdilo o dobrem imenu s strani mladih zdravnikov. »V prošnji za izdajo potrdila je pri vseh kot razlog naveden odhod v tujino. To predstavlja velik skok ob siceršnjih trendih, saj je zbornica v celotnem lanskem letu izdala 169 potrdil o dobrem imenu,« je razvidno na zbornični spletni strani.

Nove prošnje po navedbah zbornice prihajajo iz minute v minuto, zato tudi oni z zaskrbljenostjo spremljajo dogajanje. »V kritičnih razmerah, kot so, si Slovenija v tem trenutku ne more privoščiti niti enega odhoda mladih, perspektivnih zdravnikov in specializantov, kaj šele množičnega odhoda, kot se napoveduje, saj je že brez tega sistem tik pred kolapsom,« so dejali v zbornici in pristojno ministrstvo pozvali, da se na množične napovedane odhode v tujino takoj ustrezno odzovejo.

Zdravstveni minister Janez Poklukar je novembra povedal, da je zagotovo ta trenutek glas mladih zdravnikov tisti, ki ga je treba upoštevati, in da se bo z njimi zagotovo usedel in zanje skušali najti čim boljše rešitve. Domači zdravniki v tujino odhajajo, ker jim tam ponujajo delo pod izjemno konkurenčnimi delovnimi pogoji. Če to primerjajo s pogoji in nagrajevanje v našem javnem zdravstvenem sistemu, ki je povsem nestimulativno tudi za zdravnike iz vzhodnih, za naše razmere manj razvitih držav,

je njihova odločitev, da Slovenijo zaradi dela zapustijo, razumljiva, komentira Fides.

Svojih nimamo, tujih nočemo

Medtem ko naši odhajajo drugam, nam v zadnjih letih v Slovenijo ni uspelo privabiti zdravnikov iz tujine. Lansko leto je bilo odobrenih le nekaj vlog. Pa tudi sicer je bilo prijav malo; ministrstvo za zdravje je v 2021 prejelo 34 vlog za priznanje poklicne kvalifikacije za zdravnike iz tretjih držav, odobrili so jih pet; od tega dve vlogi za specialista interne medicine, dve za specialista pediatrije in eno odločbo za doktorja medicine (zdravnika). »Ti zdravniki prihajajo iz držav zahodnega Balkana, bivše SFRJ. Podatkov, kje so se dejansko zaposlili, pa nimamo,« so nam povedali na zdravstvenem ministrstvu. Leta 2020 so sicer prejeli 42 vlog, odobrili pa osem. Kako mizerne številke, za tako veliko primanjkljajsko luknjo ...

Polona Krušec

Slovenija, Podravje • Kdo so »zmagovalci« epidemije

Plače v javnem sektorju višje, v gospodarstvu nižje

Največji slovenski zmagovalci v času epidemije so zaposleni v javnem sektorju, saj se jim je plača v tem času povišala, medtem ko zaposleni v gospodarstvu danes prejema povprečju za 0,2 odstotka nižjo plačo kot ob razglasitvi epidemije.

Britanski časopis Economist je Slovenijo uvrstil med gospodarske zmagovalke epidemije covid-19 v Evropski uniji. A Slovenija po mnenju Milana M. Cvikla, predsednika strokovnega sveta SD za finance, razvoj in kohezijo, ni izvedla nobene razvojne niti strukturnega preboja, temveč gre za porabo deset in več milijard evrov v treh letih

za dajanje predvolilnih bonbončkov.

Prvi izbrani kazalnik, ki ga je uporabil britanski časnik, sicer kaže, da ima Slovenija 1,2-odstotno rast bruto domačega proizvoda (BDP), a je to po oceni Cvikla predvsem posledica visokega nadaljevanja zadolževanja v lanskem letu in pospešitve iz javnih virov financira-

ne domače potrošnje prek visokih izplačil dodatkov v zdravstvu in drugje.

»Drugi indikator je prihodek v gospodinjstvih na osebo, ki se je v povprečju res povečal za 10,1 odstotka, kar je predvsem posledica višje rasti gospodinjstev, ki ga financira država: torej ponovno dodatki oziroma višanje plač v javnem sektorju, ali pa se ta generira v finančnih ali monopolnih storitvah,« je prepričan Cvikl. Ob tem poudarja, da na realno vrednost prihodkov vpliva inflacija. Tako je bila po zadnjih podatkih statističnega urada oktobra lani povprečna plača nominalno višja, vendar realno nižja.

Povprečna plača za lanski oktober je tako znašala 1.886 evrov bruto oziroma 1.218 evrov neto in je bila od septembrske plače v bruto ter neto znesku nominalno višja

Foto: Profimedia/M24

za 0,7 odstotka, realno pa je bila nižja za 0,2 odstotka.

»Povprečna bruto plača je bila od plače v septembru 2021 višja le v javnem sektorju, in sicer za 2,4 odstotka. V zasebnem sektorju je bila za 0,2 odstotka nižja,« ugotavlja Cvikl.

Ob tem velja omeniti, da je Anita Ogulin, vodja projekta Botrstvo in

predsednica Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste, razkrila, da je v Sloveniji trikrat več revnih kot pred epidemijo.

Tretji od petih kazalnikov je naraščanje javnega dolga v BDP, ki naj bi po predstavljenih podatkih britanskega časnika med koncem leta 2019 in tretjim četrtletjem lanskega leta znašal le 7,4 odstotne odsto-

tne točke. Ta podatek po besedah Cvikla ni točen. Preverjanje podatkov namreč kaže, da je po podatkih evropskega statističnega urada delež javnega dolga v Sloveniji konec leta 2019 znašal 65,6 odstotka BDP, medtem ko je konec leta 2020 znašal 79,8 odstotka BDP. Troje gre za 14 odstotnih točk.

Mihael Korsika

Razglasitev epidemije bi pomenila bankrot

Zakaj Slovenija kot druga najuspešnejša članica EU ne razglasi epidemije, čeprav se je minister za zdravstvo Janez Poklukar pred vrhuncem četrtega vala epidemije po neuradnih informacijah zavzemal za zaprtje družbe? Odgovor je sredi novembra podal gospodarski minister Zdravko Počivalšek, ki je zatrdil, da bi novo zaprtje države vodilo v bankrot države. Če drugi najuspešnejši državi med epidemijo v EU v primeru razglasitve epidemije grozi bankrot, se postavlja vprašanje, kaj grozi poraženkam epidemije.

Hajdina • Pri Brodnjakovih s selekcijo atipičnih rastlin razvili novo sorto ajde

Poklon tradiciji in domačim Hajdošam

Ivan Brodnjak, kmetovalec iz Hajdoš in ptujski kmetijski svetovalec, je za svoj rojstni dan, ki ga je slavil v decembru, dobil posebno in zanj najlepše darilo.

Uprava za varno hrano in varstvo rastlin mu je namreč poslala potrdilo, da je v register sort vpisala njegovo novo sorto ajde, ki jo je poimenoval Hajdoše. »Presrečen sem, da mi je uspelo, lahko rečem, da je registracija nove sorte ajde največji uspeh v moji kmetijski karieri,« ni skrival navdušenja Brodnjak. »Prvi rezultati kažejo, da je moja ajda bistveno rodnejša od vseh obstoječih tujih in domačih sort, ki jih je mogoče dobiti pri nas. Kot kažejo rezultati, ima tudi številne druge prednosti pred obstoječimi sortami: je zelo odporna, ima izredno debela zrna, je razvejana in medovitna, enakomerno zori, za sabo pa pusti tudi ogromno slame, ki nato služi kot gnojilo za naslednjo kulturo.«

Odlična stara poljščina

Na kmetiji Brodnjak se ukvarja s prašičerejo in poljedelstvom, kjer večinoma kolobarijo z žiti, s strniščnimi posevki pa preprečujejo izpiranje hranil in povečujejo vsebnost humusa. Ob KOPOP ukrepov so vključeni tudi v projekt EIP za ohranjanje biotske raznovrstnosti na kmetijsko intenzivnih območjih.

»Pri nas se je v preteklosti pridelovalo veliko ajde, po nekaterih virih sta celo Hajdina in Hajdoše staroslovanski imeni za ajdo. Na naši kmetiji jo že dolgo gojimo, ideja o novi sorti pa je stara štiri leta. Ajda velja za odlično poljščino, ki izboljšuje strukturo tal in skrbi za razpleveljanje. Za svojo rast takorekoč ne potrebuje gnojenja, saj z glivicami v tleh vzpostavi neko simbiozo in tako iz tal črpa hranljive snovi, tudi uporaba fitofarmaceutskih sredstev ni potrebna. Izredno hitro raste, tako da jo lahko sejemo in žanjemo dvakrat na leto, pri rasti pa izloča toksine, ki preprečujejo kalitev plevelov.«

Ivan Brodnjak: »Prvi rezultati kažejo, da je moja ajda bistveno rodnejša od vseh obstoječih tujih in domačih sort, ki jih je mogoče dobiti pri nas.«

Njiva, na kateri je zrasla nova sorta ajde, poimenovana po Hajdošah.

Ajda, ki se seje kot glavni ali strniščni posevek, ni zahtevna poljščina, čeprav je občutljiva za nizke temperature. V zadnjih letih se vse bolj vrača na slovenske njive. Kot so zapisali strokovnjaki iz več kmetijsko-gozdarskih zavodov po Sloveniji, ajda preprečuje razrast plevelov, zato po spravilu pusti njivo čisto, prav tako zaradi hitre rasti zmanjšuje populacijo talnih škodljivcev. Poznavanje ajde v prehrani in njene široke možnosti za kulinarčno pripravo so razlogi, da se je zanimanje za to poljščino v zadnjih letih povečalo. Pri ajdi uporabljamo predvsem njena semena, iz katerih z luščenjem naredimo ajdovo kašo, z mletjem pa ajdovo moko. Ajdovo kašo uživamo kuhano (kot prikuho) ali pa pečeno (podobno kot rižev narastek). Iz ajdove moke pripravljamo žgance, kruh, štruklje, rezance, palačinke, biskvite in druge jedi. Ajda ne vsebuje glutena. Je odlična paša za čebele.

Izjemen donos

Novo sorto je vzgojil z veliko sreče, kot sam pravi, in selekcijo atipičnih rastlin v posevku. Ajdo že zdaj prodaja v bližnji mlin, po moki za ajdov kruh, žgance in kašo, ki so tradicionalne jedi, je povpraševanje vse večje, zato Brodnjak upa, da mu bo pri pridelavi te rastline, tudi izboljšane sorte, sledilo več kmetov.

Ker prva lastovka še ne prinese pomladi, pa je previden pri napovedi rezultatov nove sorte. »Medtem ko stare sorte ajde, ki so pri nas registrirane, zlasti Darja in Čebelica, v povprečju po hektarju prinesejo med 400 in 600 kilogramov pridelka, smo mi lani poželi 1.200 kilogramov, kar je res bistveno več. Po samo eni sezoni seveda še ne moremo napovedati dejanskega povprečnega pridelka, a če bi bil ta že za 30 odstotkov večji, bi to bil ogromen uspeh.«

Ajda Hajdoše je zdaj torej uradno na slovenski sortni listi, Brodnjak imenovan za njenega vzdrževalca, vzorce semen pa že imajo tudi v genski banki.

Senka Dreu

Podravje • Za vračilo stroškov traktorskega goriva le elektronske vloge

Debirokratizacija z dodatno birokracijo

Novela zakona o trošarinah z novim letom prinaša spremembo v načinu predložitve zahtevka za vračilo trošarine za energente, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije.

Kmetje so namreč doslej pravico do vračila trošarine večinoma uveljavljali v papirni obliki. S 1. januarjem je ta možnost ukinjena in se odslej zahtevek predloži izključno v elektronski obliki, preko informacijskega sistema eTrod. Ta je na portalu eCarina, do katerega uporabniki dostopajo preko portala eDavki.

Najbrž se sliši zapleteno, kar za mnoge dejansko tudi je. Zanimalo nas je, koliko več kmetov se bo zato po pomoč obrnilo na kmetijsko-gozdarsko zbornico in njene zavode. »Že tako njihove vloge, zahtevke in druge prijave najpogosteje izpolnjujemo kmetijski svetovalci, saj po naših ocenah to le v kakšnih petih odstotkih opravijo sami,« pravi Ivan Brodnjak iz ptujskega zavoda.

»Zdaj pa se je zgodil pravi absurd – v želji po čim večji debirokratizaciji smo postopke samo še bolj zakomplicirali, skratka povečali birokracijo. Priznam, da še zmeraj proučujemo, kako bi se zadeve lotili, da bi bila čim hitrejša. Pred seboj imam namreč sedem različnih obrazcev, s pomočjo katerih pridemo do obračuna trošarin. V sistem eDavki je vstop mogoč z uporabniškim imenom in geslom ali s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Ker tega kmetje nimajo ali pa niso več čisti računalniki, prosijo za pomoč nas. Če hočemo zanje elektronski zahtevek vložiti na zavodu, potrebujemo njihovo pooblastilo. Prav pridobitev tega pooblastila zaplete in podaljša zadevo, predvsem pa za seboj potegne nove postopke. Tako je treba izpolniti obrazec

Kmetje lahko po novem zahtevek za vračilo trošarine za energente oddajo le v elektronski obliki, kar pa ne poenostavi, ampak postopke samo še zaplete.

za pooblastilo in za elektronsko potrdilo, kmet mora na davkarijo ... Doslej je bilo vse skupaj veliko bolj enostavno, kmet je zbral račune za gorivo, izpolnil smo obrazec

in ga poslali, zdaj pa bo moral priti k nam vsaj dva- do trikrat, preden bo uredil vse, kar je potrebno za oddajo elektronskega zahtevka.«

SD

Spodnje Podravje • Več namakalnih površin

Namakalni sistem je draga naložba

Namakanje kmetijskih zemljišč povečuje ali zagotavlja pridelek, izboljšuje njegovo kakovost, omogoča boljše izkoriščanje proizvodnih potencialov, izboljšuje ekonomski položaj kmetij in zmanjšuje posledice podnebnih sprememb.

Foto: Grapak

Slovenski kmetje so v letu 2020 namakali 3.958 hektarjev zemljišč, kar je približno za četrtno večja površina kot v letu poprej.

Slovenski kmetje so v letu 2020 namakali 3.958 hektarjev zemljišč, kar je približno za četrtno večja površina kot v letu poprej. A se ni tako enostavno odločiti za postavitev namakalnega sistema, saj sta ureditev vodnega vira in sama izvedba sistema finančno zahtevna, zato je treba natančno preučiti, koliko bo naložba stala in kakšni bodo stroški namakanja.

Suša in zelene zime

»Voda in kmetijstvo sta neločljivo povezana. Slovenija je sicer bogata z vodami, a podnebne spremembe se poznajo že tudi pri nas. Količina padavin se zmanjšuje od zahoda proti vzhodu države, padavin je skupno sicer dovolj, a jih praviloma primanjkuje v pomladnih in poletnih mesecih, ko rastline potrebujejo največ vode za svojo rast in razvoj. Zadnje desetletje zaznamujejo tudi zime brez snega in suše, ki povzročajo škodo na kmetijskih pridelkih. Zaradi vsega naštetega je nujno razmišljati o uvedbi namakanja, s čimer zmanjšujemo tveganja za sušo, obenem pa zagotavljamo redne in kakovostne pridelke na naših njivah in vrtovih,« razlaga Marko Černe, ptujski kmetijski svetovalec in specialist za namakanje.

Poznamo zasebne namakalne sisteme in javne, ki so v lasti občine ali države, ločimo pa tudi namakalne sisteme za enega ali več uporabnikov, gradnja pa je pogosto financirana ali sofinancirana iz državnih ali evropskih sredstev. Najprej je treba urediti črpališče, vodnjak ali odvzem vode iz akumulacije, nato dovodno omrežje in slednjič postaviti namakalno opremo. Kot strošek za hektar namakalnega sistema, ki je namenjen več uporabnikom, je iz finančne perspektive 2014–2020, podaljšane še v letošnje leto, priznanih 7.450 evrov, dodatno pa še stroški ureditve vodnega zbiralnika, vrtine ali vodnjaka, postavitve transformatorske postaje, računalniške opreme in druge opreme za povezavo črpališča s centrom za namakanje.

Foto: Grapak

Od 50- do 100-odstotna podpora

»Višina podpore znaša za namakalne sisteme več uporabnikov do 100 odstotkov, medtem ko se za zasebne sisteme enega uporabnika giblje od 50 do 90 odstotkov. Ker pa je vsak namakalni sistem unikat, saj je višina naložbe odvisna od lastnosti tal, vremenskih razmer na posameznem območju, namakanih kultur, izbrane tehnologije namakanja, konfiguracije terena, izbire vodnega vira, lastnosti vode za namakanje, infrastrukture ..., je nemogoče podati enoznačno oceno stroškov postavitve. Višina podpore za naslednje programske obdobje sicer predvideva dvig podpore, a se poraja dvom, če bo to ob splošni rasti praktično vseh cen sploh zadostovalo, da se bodo kmetje ali občine odločale za investicijo.«

Z namakanjem je pridelek večji in bolj kakovosten, ekonomičnost investicije pa poleg same postavitve določajo tudi stroški vzdrževanja in porabe energije. »Po izkušnjah velikih namakalnih sistemov v občini Ormož in Gorišnica znašajo letni skupni stroški namakanja med 100 in 120 evri po hektarju, medtem ko se stroški za zasebni namakalni sistem enega uporabnika gibljejo okrog 82 evrov po hektarju.«

Senka Dreu

Slovenija • O novoletnih zaobljubah

Pobožne želje o boljšem jazu

Ker novo leto simbolizira nove začetke, ga mnogi vidijo tudi kot začetek pri doseganju osebnih ciljev. Tako si ob slovesu od starega leta radi zadamo obljube, ki so večinoma seznam naših želja.

Foto: Dreamstime/M24

S tem seveda ni nič narobe, saj tehniko postavljanja ciljev tudi psihologi uvrščajo med motivacijsko učinkovite, obenem pa si krepimo še samozavest, ko dosežemo rezultate. A pri tem opozarjajo, da morajo biti cilji postavljeni realno, sicer zaobljube izvenijo v prazno oziroma smo, kar je še huje, razočarani nad sabo, ker jih nismo izpolnili.

Samo osem odstotkov jih pride do cilja

Po podatkih ameriške raziskave Univerze v Scrantonu si kar 45 % Američanov vsako leto postavi novoletne zaobljube, a jih velika večina nikoli ne izpolni. Dobra tretjina se jih neha držati že po prvih dveh tednih, po enem mesecu jih vztraja še 64 %, po šestih mesecih pa manj kot polovica. Zadane cilje dejansko uresniči samo 8 % posameznikov.

In katere so najpogostejše zaobljube, ki si jih damo med silvestrskim odštevanjem? Te so si podobne po vsem svetu: želimo si shujšati, se bolje organizirati, manj zapravljati in več privarčevati, uživati in ostati fit, prenehati kaditi, se zaljubiti in več časa posvetiti družini.

Tudi slovenski državni statistiki menijo, da si Slovenci med zaobljube pogosto postavimo izboljšanje fizične kondicije z več športnega udejstvovanja. Obenem postrežejo s podatkom, da je bilo treba v letu 2020 za mesečno karto za obisk fitnes studia v povprečju odšteti 56 evrov, kolo za odrasle pa je v povprečju stalo 248 evrov.

Preveč alkohola in cigaret

K bolj zdravemu življenju sodi tudi uživanje več sadja in zelenjave. Prvega smo v 2020 porabili 129, drugega pa 119 kilogramov na prebivalca. Pohvalno je, da poraba zelenjave in sadja v zadnjih desetletjih vztrajno narašča, medtem ko poraba sadja niha, kar je verjetno odvisno tudi od letine sadja.

Da v Sloveniji še zmeraj popijemo preveč alkohola in pokadimo preveč cigaret, kaže statistika. Prebivalec Slovenije je leta 2019 v povprečju spil dobrih 35 litrov vina, večino belega. Gospodinjstva so v letu 2018 za alkohol namenila 190 evrov, torej slabih 16 evrov na mesec, in 161 evrov za tobak. Zaradi alkoholne bolezni jeter je v 2020 umrlo 386 prebivalcev, kar predstavlja poldrugi odstotek vseh smrti, zaradi maligne neoplazme bronhija in pljuč, ki jo povzročajo kajenje, pa 1.190 prebivalcev oziroma 5 % vseh smrti.

V resnici delamo manj

Čeprav je zaobljuba, da bomo nehali zapravljati, običajno pogosta, je epidemija novega koronavirusa precej spremenila naše potrošniške navade, in to v nasprotno smer. Stopnja varčevanja gospodinjstev v Sloveniji je bila v letu 2020 namreč rekordno visoka, kar 22,6-odstotna, in četrta najvišja v EU in evrskem območju, medtem ko je znašala dolgoročno povprečje od 2008 do 2020 le 13,4 odstotka. Od nas so bili bolj varčni le Nizozemci (24 %), Nemci in Luksemburžani (po 23,3 %).

Slovenci slovimo kot popotniki, ki se nikdar ne nasitijo odkrivanja domačih in tujih lepot, vendar je tudi pri tem vmes posegla epidemija in prekrizala prenekatere potovalne načrte. Število vseh potovanj se je leta 2020 v primerjavi z 2019 več kot prepopolnilo: potovanj po Sloveniji je bilo manj za 27, v tujino pa za kar 64 odstotkov. Ker smo obremenjeni z delom in stresom na delovnem mestu, se med novoletnimi zaobljubami pogosto znajde tudi ta, da bomo manj delali. Po podatkih statističnega urada se število običajno in dejansko opravljenih delovnih ur v resnici zmanjšuje: v letu 2020 so delovno aktivni običajno delali povprečno uro manj kot v 2008, dejansko pa so v tednu dni opravili skoraj tri ure manj.

Senka Dreu

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in **Štajerski tednik**
za iOS in Android naprave

Slovenija, Podravje • Občinam na račun dobitkov 2,8 milijona evrov

Lani čez noč postali milijonarji štirje Slovenci

V Sloveniji je z igrami na srečo lani svoje premoženje za najmanj 1,5 milijona evrov oplemenitila četverica. Najvišji dobitek je bila sedmica, vredna 4,2 milijona evrov. Pri izplačilu loterijskih evrov pa se ne smeji samo srečnim dobitnikom, ampak tudi občinam. Slednjim je na ta račun kapnilo skupno 2,8 milijona evrov davka od dobitkov.

Tudi preteklo leto je osrečilo kar nekaj navdušencev iger na srečo. Loterija Slovenije, ki je največji prereditelj klasičnih iger v državi, je v lanskem letu skupno izplačala 47,3 milijona evrov dobitkov, kar je za dobro petino več kot v letu 2020. »Tudi v letu 2021 je bila najpopularnejša igra na srečo v Sloveniji Loto, sledi ji mednarodna igra Eurojackpot, za naše igralce pa so zanimive tudi klasične srečke. S temi tremi igrami skupaj smo v lanskem letu realizirali približno 87 % celotnega prometa,« je sporočila vodja korporativnega komuniciranja Mateja Slamnik Kos.

Rekorden dobitek: 28,2 milijona evrov

Dobro polovico dobitkov so igralci zadeli v igri Loto, v kateri se je po zaslugi sreče finančne injekcije za najmanj 1,5 milijona evrov kar čez noč razveselila četverica. Najvišji lanski dobitek je znašal 4,26 milijona evrov. Kombinacija zmagovalnih števil je bogato usodo namenila srečnemu z Bleda. Po plačilu davka je sedmica njegov bančni račun obogatila za vrtočlavih 3,62 milijona evrov, račun tamkajšnje

Foto: Sta/M24

Loto še naprej ostaja najbolj igrana igra na srečo, igra jo 56 % polnoletnega prebivalstva.

občine pa za 630.000 evrov. Drugi najvišji je bil dobitek 7 plus, vreden 2,3 milijona evrov, ki je bil vplačan v Ljubljani, tretji sedmica, ki je imetniku listka, prav tako vplačanega v prestolnici, čez noč prinesla 1,8 milijona evrov, četrti pa je bil dobitek Lotko 6, vreden 1,5 milijona evrov.

Listek z izžrebano kombinacijo je bil vplačan v Črnomlju. Vse omenjene dobitke so igralci v lanskem letu tudi prevzeli, poročajo z Loterije.

Za rekorden dobitek doslej, izplačan v igrah na srečo v Sloveniji, še vedno velja izžrebani dobitek v igri Eurojackpot v višini 28,2 milijona

evrov, ki je bil maja 2014 vplačan v Žalcu. Na drugem mestu je 21 milijonov evrov vreden Jackpot, vplačan decembra 2013 na Grosupljem, ter na tretjem 5 milijonov evrov vredna sedmica, vplačana poleti 2015 v Kopru.

Najbolj znana pridobitev iz loterijskih sredstev: fontana piva

Dobitka pa se ne veselijo samo srečni dobitniki, temveč tudi občine, v katerih ti prebivajo. Te namreč v skladu z veljavno zakonodajo za dobitke v vrednosti nad 300 evrov na svoj račun prejmejo 15-odstotni davek od dobitka. V lanskem letu so občine od Loterije prejele skupno 2,8 milijona evrov. Samo igranje Eurojackpota je v zadnjih devetih letih občinam prineslo kar 9,2 milijona evrov iz naslova davka od dobitkov iz iger na srečo. Loterijski tisočaki so tako na primer pomagali zgraditi fontano piva v Žalcu in prizidek k zdravstvenemu domu na Grosupljem.

Manj prodanih srečk v času epidemije

Kot še pravijo na Loteriji Slovenije, je epidemija vplivala tudi na njihovo poslovanje in zmanjšala prihodke od iger na srečo. »Epidemija je imela na naše poslovanje pomemben vpliv predvsem zaradi omejevanja prodaje iger v fizični prodajni mreži: do srede februarja in v aprilu je bila ustavljena prodaja iger v specializirani prodajni mreži, na kar smo se relativno uspešno odzvali s ponudbo iger na drugih prodajnih poteh (splet, bencinski servisi, trafike). Pomembno negativno je na naše poslovanje vplivala tudi jesenska uvedba PCT-pogoja, ki še vedno velja za vsa fizična prodajna mesta. Ocenjujemo, da smo zaradi tega v povprečju realizirali več kot 10 % nižji promet, v trgovskih centrih pa so se soočili tudi s 30 % upadom prometa oz. prodaje iger. Ne glede na zahtevne okoliščine poslovanje družbe v letu 2021 ocenjujemo kot zelo uspešno,« so še dodali.

Monika Horvat

Skoraj 80 % polnoletnih državljanov igra igre na srečo

Po raziskavi iz leta 2018 je v Sloveniji med polnoletnim prebivalstvom kar 74 % igralcev iger na srečo. V zadnjih štirih letih naj bi se to število povečalo še za 4 odstotke, kar je predvsem posledica razširitve ponudbe z mednarodnimi igrami. Sicer pa loto še naprej ostaja najbolj igrana igra na srečo, igra jo 56 % polnoletnega prebivalstva. »Kljub relativno nizkim skladom za glavne dobitke (zaradi majhnosti slovenske populacije) ohranja enak delež igralcev kot v letu 2014. Največji premik je dosegla igra Eurojackpot, kjer se je delež igralcev s 33 % v letu 2014 povečal na 50 % vseh igralcev iger na srečo v Sloveniji v letu 2018. Vsaj eno od novih iger (TikiTaka, Vikinglotto) je v letu 2018 igralo 19 % igralcev, pri tem je uspešnejša igra Vikinglotto. Zaradi narave loterijskih iger na zanimanje igralcev poleg pestre in sodobne ponudbe v veliki meri vplivajo skladi za glavne dobitke najpomembnejših loterijskih iger. Ko so ti skladi visoki, so tudi vplačila igralcev bistveno višja od vplačil v razmerah nizkih, zajamčenih skladov,« poročajo z Loterije Slovenija.

Foto: Profimedia/M24

Ptuj • Medmuzejska razstava Ženske zgodbe

Ženske od železne dobe do 20. stoletja in njihove zgodbe

V Miheličevi galeriji na Ptujju so razstavno dejavnost za leto 2022 začeli z medmuzejsko razstavo Ženske zgodbe: mitske podobe in realnost skozi muzejske predmete. Ta se začne pred 2700 leti in zaključuje z 20. stoletjem. To je obdobje, v katerem so iskali stične točke in razlike med ženskami železne dobe, rimskega imperija, zgodnjega srednjega veka, renesanse in sodobnosti.

»Vodil nas je skupni cilj, da bi skozi prizmo dolge preteklosti jasneje motrili sedanost, dobo, ki je ženskam omogočila šolanje, delo v poklicih in jim nerealno ter za vsako ceno obljublja tudi popolno enakost,« je v uvodu kataloga zapisala Verena Perko iz Gorenjskega muzeja Kranj. Obiskovalec se bo lahko spoznal z 12 ženskimi zgodbami o materi, soprog, sužnji, kraljici, gospodarici, boginji, delavki, popotnici in mornarki. Razstava tako ponuja kritičen razmislek o tem, ali je sodobni čas ženskam več dal ali vzel in za kaj je njih in družbo prikrajšal.

V medmuzejski projekt Ženske zgodbe je deset slovenskih muzejev in 12 kustosov prispevalo določeno gradivo iz svojega muzeja ter s tem sestavilo drobce pričevanja o življenju žensk. »Naša razstava se začne z arheološkimi predmeti, ki segajo v sedmo stoletje pred našim štetjem, in se konča s pol preteklim stoletjem, z ženskami, ki opravljajo moške poklice, z ženskami v industriji. Iz železne dobe je predstavljen grob ženske iz Dolenjske, po vsej verjetnosti kneginje, ki je bila pokopana v gomili. Drugi je grob bojovnika in ženske, keltski grob, ki je nekoliko mlajši, tudi ta prihaja z dolenjskega prostora. Arheologi se sprašujejo, kaj ta ženska dela v moškem grobu. Ali je žrtev, sužnja, žena, ali kakšna druga sopotnica? Tega verjetno ne bomo nikoli izvedeli. Svoje mesto ima tudi pobožna žena iz Rifnika. To je čas, ko že dominira krščanstvo in imamo cerkve. V eni od cerkev je pokopana ženska v sarkofagu, kar je zelo nenavadno. Sprašujemo se, kdo je pokopan v njem, ali svečenica, mučenica. Zagotovo pa gre za pomembno žensko, ki je imela v laseh srebrno iglo. Osrednje mesto na razstavi ima Alma Karlin, pisateljica, novinarka, svetovna popotnica, raziskovalka ter poliglotka, ki je na svoji življenjski poti presegla vse mogoče meje. Pokopana je na Svetini, na njenem grobu je zrastle drevo, drvoleska, ki so jo požgali in odstranili. Drvoleska je sinonim za Almo Karlin, kar v grščini pome-

Foto: Črtomir Goznik

Aleksandra Nestorovič, kustosinja, arheologinja, PMPO, ena od avtoric razstave, ki so jo pripravili slovenski muzeji in muzealci. Pri grafični rekonstrukciji mozaika z upodobitvijo Evrope, ki je bil odkrit na Ptujju, pa so sodelovali tudi študentje Univerze v Ljubljani, Naravoslovno-tehniške fakultete, Oddelka za tekstilstvo, grafiko in oblikovanje. Med njimi je bil tudi Gregor Oštr iz Slovenskih Konjic (na fotografiji), ki je opravil glavno rekonstrukcijo mozaika.

ri ob evropska prizadevanja, kako ostane vsakršnega semitskega kulturnega

ženska pa predstavlja arhetip. Odstira priča o nemirnih migracijah iz vzhodnoevropskih narodov, vendar tudi ogledalo na Evropa kot politična skupnost znanu

stavljenih ustaljenih mest, Ptuj, 172–192. t.

lovenije, separat AV XXXVII, Ljubljana, topography: V. (M. Šabel Kos, P. Scherzma, Pannonia I, Situla 41, Ljubljana.

Zentral-Kommission für Erforschung und je posilstva, Filozofski vestnik XXII, 1.

te stavbe na Zg. Bregu v Ptujju, Varstvo M. Vomer Gokjović, ur.) Spretnost slovi 5.

atem konju in njegova simbolika. V: Ptuj, 47–59.

mik kot pranger: sočasna upodobitev vjnjskega muzeja Ptuj – Ormož 6, Ptuj.

rinca di Padova, Rovigo, Verona e Vicenza 7, Roma, Venezia.

ke v Petovoini. V: J. Istenič, B. Lahar, KIM 41, Ljubljana, 317–340.

edia of Greek and Roman Mythology.

Mozaik s prizorom ugrabitve Evrope. Zgornji Bog na Ptujju, druga polovica 3. do začetka 4. stoletja, ožela 400 x 400 cm.

Foto: Črtomir Goznik

Mozaik s prizorom ugrabitve Evrope.

ni srečo, kar je Alma zelo dobro vedela. Na koncu razstave pa so predstavljene ženske v jeklarski industriji in ženske, ki opravljajo moška dela. Spoznali pa bomo tudi prvo slovensko in prvo jugoslovansko mornarko,« je razstavo v njenih glavnih elementih povzela ena

od njenih ustvarjalok Aleksandra Nestorovič iz PMPO ter povabila vse, ki jih zanima ženska zgodba, dolga 2700 let, da si jo ogledajo do konca januarja, ob tem pa morebiti zastavijo vprašanje, kaj so ženske nekoč imele in kaj imajo danes, kaj so dobile in kaj so izgubile.

Foto: Črtomir Goznik

Medmuzejska razstava Ženske zgodbe bo v Miheličevi galeriji na Ptujju na ogled do 31. januarja, zatem jo bodo preselili v Celje.

Ormož • Iz knjižnice OŠ Ivanjkovci

Zaradi branja letimo vedno višje

Poleg tega, da ima dobra knjiga izobraževalni pomen, lahko rečemo, da dobra knjiga tudi vzgaja. V OŠ Ivanjkovci se tega prav dobro zavedamo in na vzpodbude ravnateljice Nade Pignar veliko pozornost namenjamo branju.

Foto: Leonida Šumenjak

Vsaka knjiga vzbuja v bralcu čustva, omogoča spoznavanje samega sebe, spoznavanje sočloveka in razumevanje sveta. S knjigo vstopamo v drugačen način življenja. Knjiga je velikokrat tista, ki vpliva na naše medosebne odnose. Knjiga zdravi ter bogati naš duhovni svet. Knjiga je nepopisna zakladnica znanja, misli, besed, domišljije, veselja in žalosti. Branje je tisto, ki nas uči kritičnega mišljenja. Branje je tisto, ki nas nauči, da zaupamo svoji presoji.

Učenci ob knjigi razvijajo in bogatijo govor, svoje mišljenje in inteligenco. Razvijajo svojo domišljijo in to jih spodbuja k različnim oblikam ustvarjalnosti. V knjižnici OŠ Ivanjkovci sva združili moči obe knjižničarki, jaz kot šolska knjižničarka in Leonida Šumenjak, knjižničarka Krajevne knjižnice Ivanjkovci. Z učenci beremo, se o prebranem pogovarjamo in na temo prebranega poustvarjamo.

Po prebrani knjigi Zelo lačna gosjenica so učenci od 1. do 3. razreda v podaljšanem bivanju ustvarili gosjenico, ki ima natančno sto nog. In nekega dne bomo brali o čudovitem pisanem metulju.

Verjemite, knjige nam velikokrat odpirajo možnost za medsebojno komunikacijo. Odprimo torej otrokom vrata v svet branja. In verjemite, da vsi z majhnimi koraki iz gosenic postajamo metulji.

Brigita Fridl

Ptujsko • Trije kralji na obhodu

Razlegala se je koledniška pesem

Koledniški napevi so se na predvečer svetih treh kraljev razlegali tudi na širšem ptujskem območju.

Foto: zasebni arhiv

Koledniki iz Spuhlje že 15 let ohranjajo tradicijo.

Kot je že v navadi, je skupina trikralskih kolednikov Marka Šamperla, Dejana Šmigoca in Miha Prosenjaka iz Spuhlje obiskala domove prijateljev in sorodnikov ter jih razveselila z ubranim petjem in veselo novico o Jezusovem rojstvu. »To počnemo že dobrih 15 let. Vse izvira iz tega, da smo vsi prijatelji in pevci pri markovskem moškem pevskem zboru,« pove Marko.

Fantje in moške so najprej zapeli po domači vasi, nato pa nadaljevali pot v sosednje kraje in bližnjo okolico. Z zvezdo v rokah so prepevali pred vrati kakih 30 hiš, njihovi obhodi so trajali celo noč. Prepevali so različne pesmi, med njimi koledniško Modra zvezda ter ostale ljudske pesmi, kot so Nocoj, oh nocoj, Ena ptička priletela, Še enkrat ...

Modreci so pustili znamenje svojega obiska ter na vhodna vrata s kredo zapisali začetnice imen treh kraljev ter letnico novega leta. Prinesli pa so tudi majhen dar. Kot so dejali, želijo z obhodi ohranjati tradicijo ter ponesti dobre želje vsem bližnjim.

MG

MH

Spodnje Podravje • Novost Šole za ekonomijo, kmetijstvo in turizem

Na Ptujju nov srednješolski program

V šolskem letu 2022/2023 bo Šola za ekonomijo, turizem in kmetijstvo ŠC Ptuj prvič razpisala program tehnik oblikovanja, ki bo nadomestil aranžerskega tehnika. Novi program bo namenjen mladim, ki so spretni na področjih ustvarjanja in oblikovanja.

Nov program po besedah ravnateljice Darje Harb prinaša svežino v paleto izobraževalnih programov v lokalnem okolju. »Danes so mladi ustvarjalni, imajo veliko idej, znanja, ki jim ga nudijo socialna omrežja in sodobna informacijska tehnika. Kako vse to znanje uporabiti in povezati s svojimi spretnostmi, dopolniti z novimi izkušnjami in vse to kot idejo umestiti v svojem okolju, bo izziv našega novega programa. Delodajalci v ptujskem okolju bodo pridobili kader, ki bo znal uporabljati sodobne komunikacijske kanale, izboljšati javno podobo ter povečati prepoznavnost podjetij in celotnega lokalnega okolja.«

Za obstoječe programe, ki na nacionalnem nivoju že obstajajo in so sprejeti na Strokovnem svetu RS za poklicno izobraževanje – tak

Prednosti novega štiriletnega programa

»Program tehnik oblikovanja nudi vse izzive, ki jih danes mladi srečujejo skozi uporabo spletnih socialnih omrežij in moderne IKT-tehnike. Tudi potrebe na trgu se spreminjajo v tej smeri. Epidemija je prinesla nove načine razmišljanja o potencialnih potrebah na trgu dela, nov način potrošniškega razmišljanja, ki se mu morajo prilagajati vsa podjetja. Vse to in še več je namen programa, ki ga bomo na naši šoli začeli izvajati z novim šolskim letom,« je izpostavila ravnateljica Darja Harb.

program je tudi tehnik oblikovanja –, je treba pripraviti elaborat. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport vsako leto v septembru pozove šole, da pripravijo morebitne nove predloge glede vpisa in vpisnih mest. V oktobru je Šola za ekonomijo, turizem in kmetij-

stvo oddala elaborat, ki je zajemal potrebe trga dela po tovrstnem kadru, podporo delodajalcev in namere bodočih osnovnošolcev za izbiro srednjega izobraževanja. »To pomeni, da na naši šoli nismo spremenili števila izobraževalnih programov, ampak smo ponudbo obogatili s sodobnejšim programom na področju oblikovanja, ki daje mnogo širše možnosti zaposlovanja in samozaposlovanja,« je pojasnila Harbova.

Tehnik oblikovanja – poklic prihodnosti?

Za uvedbo novega programa tehnik oblikovanja so se v prvi vrsti

Program aranžerski tehnik bo nadomestil sodobnejši program tehnik oblikovanja.

odločili zato, ker naj bi bilo oblikovanje v prihodnjih letih ena ključnih veščin, ki jih bo zahteval trg dela. Prav tako pa je nov program po mnenju okoliških delodajalcev zanimiv in raznolik ter omogoča delo in zaposlitev na različnih področjih. Po besedah Harbove je lahko tehnik oblikovanja strokovnjak, ki povezuje tehnične razvijalce, uporabnike in naročnike. Je ključna oseba inovativnega procesa in njegov promotor. V podjetjih je to delavec, ki je zadolžen za pridobivanje novih idej iz najrazličnejših vi-

rov (sodelavci, končni uporabniki, stranke ...) in njihovo realizacijo.

Bodoče tehnike oblikovanja čaka preizkus ustvarjalne nadarjenosti

Gre za štiriletni izobraževalni program (poklicna matura), ki vsebuje obvezne splošne ter obvezne in izbirne strokovne predmete. Kot je zapisano v predstavitvi programa, bodo dijaki spoznavali načine in pristope k ustvarjanju, učili

se bodo uporabljali različne oblikovalske pripomočke in orodja. Veliko strokovnih predmetov bo potekalo v obliki praktičnega pouka, kjer bodo razvijali svoje ideje in reševali naloge s področja modnega in/ali grafičnega oblikovanja ter oblikovanja uporabnih predmetov. Izdelovali bodo modele v obliki projektnega dela oziroma naloge s področja vizualnih komunikacij. Ure študijskega risanja, likovna teorija z vajami in umetnostna zgodovina bodo dodatno prispevale k širši razgledanosti dijaka ter uspešno dopolnjevale strokovna področja.

Na razpolago bo 28 vpisnih mest, vpisali se bodo lahko dijaki, ki bodo uspešno opravili preizkus ustvarjalne nadarjenosti. Preizkus bo predvidoma potekal konec marca ali v začetku aprila prihodnjega leta.

Po napovedih Harbove bo v prihodnjih letih treba razmišljati tudi o večjih spremembah na področju kmetijskih programov. »Ker imamo na razpolago ustrezno in odlično infrastrukturo za pridelavo in predelavo hrane, je pričakovati, da bomo ob podpori lokalnega okolja pozitivne premike, rešitve in uvedbo novosti pripeljali tudi v tej smeri.«

Estera Korošec

Foto: CG

Pomembna bo tudi ustvarjalna energija

Sabina Hameršak, ptujška modna oblikovalka, pozdravlja uvedbo novega programa tehnik oblikovanja. Po njenem mnenju je zelo pomembno, da se bodo lahko mladi, ki jih zanima modno ali grafično oblikovanje, izobraževali blizu svojega doma. Sama ni imela te možnosti, zato se je po osnovni šoli vpisala na takratno ekonomsko šolo na Ptujju, nato pa je izobraževanje nadaljevala na fakulteti za oblikovanje tekstila in oblačil v Ljubljani. Njena želja je, da bi mladi prepoznali program kot dovolj inovativen in sodoben. Pri tem bodo imeli veliko vlogo tudi profesorji tako splošnih kot praktičnih predmetov. Šola namerava pri tem sodelovati z lokalnimi kreativci, kar je po mnenju Hameršakove korak v pravo smer. »Program bo zaživel, če bodo pristopi poučevanja inovativni, hkrati pa je pomembna tudi ustvarjalna energija tako med profesorji kot dijaki.«

Foto: CG

V prihodnjem šolskem letu bo za program tehnik oblikovanja na voljo 28 vpisnih mest.

Ptuj • Mladi trobentač David Potočnik navdušuje

»Trobilci potrebujejo več motivacije in zagnanosti«

Učenci Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj so v preteklem letu sodelovali na različnih mednarodnih tekmovanjih, kjer so posegli tudi po najvišjih mestih. Eden izmed njih je izjemno talentiran mladi trobentač David Potočnik, ki se je dvakrat udeležil tekmovanja »World Open« v Beogradu.

Prvič je dosegel drugo nagrado, v jesenskem terminu pa ga je strokovna komisija nagradila z odličnim prvim mestom. Na mednarodnem tekmovanju v Bruslju (AC Melos) je bil ponovno med najboljšimi tremi trobentači, saj je osvojil drugo nagrado, na mednarodnem glasbenem tekmovanju na Poljskem pa je prejel pohvalo.

Gre za najvišjo raven tekmovanja, ki potekajo preko spleta. »Njihovih prednosti je veliko – ker ni prostorske omejitve, se lahko prijavi kdorkoli od koderkoli. Tudi cenovno je to ena izmed najboljših možnosti, saj učencu ni treba potovati. Kdor želi, si lahko tekmovanje ogleda

na spletu. Nemalokrat smo učitelji presenečeni, kaj in kako izvrstno lahko igrajo otroci v drugih državah,« je izpostavil Zmago Štebih, profesor trobente na Glasbeni šoli Karola Pahorja Ptuj in dodal, da so na glasbenih tekmovanjih uspešni tisti učenci, ki veliko vadijo, so motivirani, tekmovalno naravnani, nimajo pretiranega strahu, znajo pravilno igrati instrument ...

Zanimanja za trobila ni veliko

»Odličen rezultat se začne s prvim dnem našega dela. Učenca je treba pravilno in natančno usmer-

jati skozi proces učenja instrumenta. Pri trobilih je veliko nevarnosti, ki lahko preprečijo odličen rezultat: pravilna drža, pihanje, nastavek ... Med drugim ni vedno enostavno pojasniti otroku, ki je star šest ali sedem let, vseh podrobnosti, zato so vsakodnevne vaje ključnega pomena.«

Tega osnovnega navodila se drži tudi mladi trobentač David, ki se po besedah Štebiha z izzivi spopada z veseljem in neverjetno lahkoto. Poučevanje trobente poteka predvsem na poudarku pravih osnov igranja. Mladi trobilci po besedah Štebiha potrebujejo precej več motivacije in zagnano-

sti, ker se pri trobenti lep zvok in obseg razvijeta kasneje. »Učence vzgajamo, da delajo sproti, so potrpežljivi, vztrajni, da znajo vrednotiti glasbo, da poznajo razliko med glasbo, ki je umetnost, in takšno, ki to ni.«

Trobila sicer niso instrumenti, za katere bi bilo med mladimi veliko zanimanja. Zaenkrat je učencev na Glasbeni šoli Karola Pahorja Ptuj še dovolj, vendar njihovo število v zadnjih letih upada. Učitelji si zato želijo, da bi se otroci začeli ponovno navduševati nad igranjem trobente, roga, pozavne, tube, baritona ...

Estera Korošec

Foto: Glasbena šola Karola Pahorja Ptuj

David Potočnik, učenec 5. razreda Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj, je posegel po najvišjih mestih na mednarodnih tekmovanjih.

Nogomet
Horvat končal kariero, ostaja pa del Aluminija
Stran 14

Nogomet
Čeh iz Podvincev k Dravi
Stran 14

Tenis
Rola na prvem turnirju letos do prvega finala
Stran 15

Katja Krajnc
»Naša prednost je, da smo močne kot celota«
Stran 15

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-vednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Atletika • Kristjan Čeh, AK Ptuj

»Prvič me trenira nekdo, ki ima boljši osebni rekord od mene«

Najboljši slovenski atlet Kristjan Čeh se je v zadnjih mesecih držal stran od javnega življenja in novinarjev, po zaključku lanske uspešne sezone se je skupaj s svojim dekletom, Estonko Anno Mario Orel, podal v domovino njenih staršev. Da je trenutno resnično razdvojen med Slovenijo in Estonijo, najbolje ponazarja podatek, da je božič preživel v Estoniji, novo leto pa doma, v Sloveniji. Ob vrnitvi v domovino smo 22-letnega Podvinčana (februarja bo dopolnil 23 let) zmotili na treningu na Mestnem stadionu.

V zadnjih mesecih si bil daleč od slovenske javnosti, preživljal si jih v Estoniji, v Talinu. Kaj se je v tem času dogajalo?

K. Čeh: »To je bilo najdaljše obdobje, ki sem ga preživel izven Slovenije, kar tri mesece je trajalo. To sem doživljal kot začetek novega obdobja, začel sem sodelovati s trenerjem Gerdom Kanterjem. To je bila kar precejšnja sprememba, dogajalo se je veliko novega. Ima dobre poglede na tehniko, imava zanimive skupne načrte, tako da

verjamem, da je pred mano uspešno obdobje. Je pa šlo v tem času, v teh zadnjih mesecih za pripravljano obdobje, za trde začetne treninge.«

Kako poteka delo v Talinu?

K. Čeh: »Sedaj je tako, da Kanter nima nobenih drugih obveznosti (pred časom je delal s poljsko reprezentanco, op. a.), dela samo z mano. Vsak dan sva skupaj, pri treningih metov je vedno prisoten, s čimer sem zelo zadovoljen. Meni je to sodelovanje v veselje; naredila sva nekaj popravkov v tehniki in prvi rezultati so že vidni. Za zdaj se vse odvija v pravo smer.«

»Pogoji za treniranje so v Talinu odlični«

Gerd Kanter je nekdanji olimpijski prvak, njegov osebni rekord znaša 73,38 metra – očitno je človek, ki ve, kako doseči najboljše rezultate. Kaj zate pomeni sodelovanje s takšnim trenerjem?

K. Čeh: »Lahko povem, da je bil on moj vzornik že veliko let pred tem najinim začetkom sodelovanja. Takrat je bil v svetovnem vrhu, sam pa sem kot mlad atlet spremljal njegove rezultate. Prvič pa sva se v živo srečala in spoznala v lanskem letu. Zame je sodelovanje z njim dodatna spodbuda in motivacija, saj me prvič trenira nekdo, ki ima boljši osebni rekord od mene (smeh).«

Kakšni pa so pogoji za delo v Talinu?

Foto: Črtomir Goznik

Kristjan Čeh: »Kanter vidi v meni velik potencial, verjame, da lahko še veliko dosežem v karieri. Kar se pa tiče Estoncev nasploh – mislim na spremljevalce atletike –, lahko rečem, da me pozorno spremljajo.«

K. Čeh: »Pogoji so odlični, boljši kot v Sloveniji. Vse treninge npr. opravi v ogromni dvorani, tudi mete s pravim, železnim orodjem. V isti dvorani delamo tudi z utežmi, tako da imam pri roki resnično vse, kar potrebujem – poskrbljeno je resnično za celovito treniranje metov.

Da gre za resnično ogromen objekt, govori tudi podatek, da sta v

sklopu dvorane tudi teniško in košarkarsko igrišče, pa krog za teke ... V Estoniji imajo dve takšni dvorani, pa še eno, kjer se lahko odvija kompletno tekmovalstvo v metih.«

Kako Kanter in nasploh Estonci gledajo na to sodelovanje?

K. Čeh: »Kanter vidi v meni velik potencial, verjame, da lahko še veliko dosežem v karieri. Kar se pa tiče Estoncev nasploh – mislim na spremljevalce atletike –, lahko rečem, da me pozorno spremljajo. Trenutno v metu diska nimajo nobenega tekmovalca v svetovnem vrhu, preko njihovega trenerja so tako še najbližje temu vrhu. Že lani na evropskem prvenstvu za mlajše člane (potekalo je v Talinu, op. a.) je bilo čutili, da so mi naklonjeni, takrat še preko Anne Marie.«

Si spoznal Talin, ti je všeč?

K. Čeh: »Sem ga nekaj spoznal in

mi je všeč, Anna Maria je moja vodička po mestu (smeh).«

Tri ure dopoldan, dve uri popoldan

Kako sicer poteka tvoj običajni dan, koliko časa namenjaš treningu?

K. Čeh: »Dneve imam kar zapolnjene: dopoldanski trening traja približno tri ure, temu sledi kosilo in krajši počitek, nato pa pride na vrsto še popoldanski trening, ki traja približno dve uri. Če k temu prištejemo še jutranji in večerni obrok ter kakšen vmesni sestanek, potem je jasno, da prostega časa ni veliko.«

V vmesnem času si bil razglašen za najboljšega slovenskega atleta leta 2021. Kaj ti to priznanje pomeni?

K. Čeh: »To je vedno dobra vzpodbuda in znak, da sem na pravi poti. Lansko sezono sem dobro

odelal, bili so doseženi uspehi in dosežki, ki so pripeljali do tega naziva. To je zame dodatna motivacija.«

Kakšno pa je sodelovanje z Atletsko zvezo Slovenije?

K. Čeh: »Komunikacija je vedno boljša, vedno bolj smo na povezavah in sodelujemo, kar me zelo veseli. Moje mnenje je, da me podrobno spremljajo in da resnično hočejo pomagati. To sodelovanje gre v pravo smer.«

Kako dolgo boš ostal na Ptuj, kakšne načrte imaš za naprej?

K. Čeh: »Tukaj bom ostal še do konca tedna, nato pa se vrnem v Estonijo. Od tam gremo februarja na priprave na Tenerife, prvo tekmovalstvo pa načrtujemo marca, evropski pokal v metih na Portugalskem.«

Izboljšanje osebne rekorda, svetovno in evropsko prvenstvo ...

Kakšne cilje imaš za letošnjo sezono, katerim tekmovanjem boš namenil največ pozornosti?

K. Čeh: »Prvi cilj je izboljšanje osebne rekorda (70,35 m, op. a.), obenem pa še nekoliko dvigniti povprečje rezultatov iz lanske sezone. Izmed tekmovanj so letos na sporedu tri velika tekmovanja – evropsko in svetovno prvenstvo ter mediteranske igre –, na katerih bi želel doseči čim boljše uvrstitve. Formo tempiramo za julijsko svetovno prvenstvo v Oregonu v ZDA, evropsko prvenstvo je kmalu zatem, avgusta v Münchnu v Nemčiji.«

Kako pogosto ti misli še uhajajo v lansko sezono, ki je bila zate tako uspešna?

K. Čeh: »Kar pogosto, tistih največjih uspehov se vsi radi spominjamo. Naredil sem kar nekaj dobrih rezultatov, dosegel kar nekaj dobrih uvrstitev, na kar sem ponosen. Sedaj pa so pred mano že novi cilji za prihajajočo sezono.«

Jože Mohorič

Gerd Kanter (1979), Estonija

Osebni rekord: 73,38 m (leta 2006 v Helsingborgu na Švedskem) – to je tretji najboljši izid vseh časov, pred njim sta le Nemeč Jürgen Schult (74,08 m leta 1986) in Litovec Virgilijus Alekna (73,86 m leta 2000)

Osvojene medalje na največjih tekmovanjih:

- olimpijske igre: zlato leta 2008 v Pekingu, bron leta 2012 v Londonu;
- svetovna prvenstva: zlato leta 2007 v Osaki, srebro leta 2005 v Helsinkih in leta 2011 v Daegu, bron leta 2009 v Berlinu in leta 2013 v Moskvi;
- evropska prvenstva: srebro leta 2006 v Göteborgu, leta 2012 v Helsinkih in leta 2014 v Zürichu, bron leta 2016 v Amsterdamu.

O Čehu je dejal: »Kristjan je Michael Jordan atletike« in »Dolgoročni cilj je naskok na svetovni rekord«.

Gerd Kanter (levo) in Kristjan Čeh na evropski konferenci o metu diska

Foto: AZS

Slovenski šampion v metu diska Kristjan Čeh in estonska metalka kladiva Anna Maria Orel

Nogomet • NK Aluminij

Horvat končal aktivno kariero, ostaja pa del Aluminija

Mario Lucas Horvat je bil na vrhuncu svoje kariere eden izmed najpopularnejših igralcev 1. lige, vedno nasmejani nogometni virtuoz. V zadnjem obdobju se je 36-letni vezist ubadal s poškodbami, ki so na koncu tudi pripeljale do odločitve o zaključku aktivne kariere. To pa zanj ne pomeni popolnega slovesa od nogometa, saj se je z NK Aluminij dogovoril za nadaljevanje sodelovanja, a v drugačni vlogi: odslej bo deloval kot pomočnik trenerja mladinske vrste Roberta Pevnika.

V svojem zadnjem intervjuju je v argentinskem Buenos Airesu rojeni igralec poudaril, da je prišel čas, ko je sam pri sebi sklenil, da na zelenici ne more dati več tega, kar se od profesionalnega nogometaša pričakuje: »Vedno v življenju pride čas, ko je pod zaključnim poglavjem treba potegniti črto, moj čas je prišel sedaj. Vedno bi lahko bilo tudi drugače, veliko stvari bi se lahko v moji karieri odvijalo drugače, a s prikazanim skozi celotno obdobje aktivne kariere moram biti zadovoljen. V vsakem trenutku, ko pogledam nazaj, sem vedno dal vse od sebe, na koncu si ne morem ničesar očitati. V nogometu ni vse odvisno od posameznika, ampak od ekipe, vendar ko se ozrem na celotno kariero, sem z njo zadovoljen.«

Luki se je od profesionalnega nogometa želel posloviti na zelenici, a mu je to preprečila nova poškodba bo križne vezi. »Odločitev o koncu

profesionalne kariere ni bila lahka, a vendar je treba ostati realen v svojih željah. Uvodni dve sezoni pri Aluminiju lahko ocenim kot odlični, zatem je sledilo 'črno' obdobje poškodb. Kljub temu da sem se vmes že vrnil na zelenice, pa je sledila nova poškodba, ki je dokončno odločila o moji usodi. Sedaj si zares želim pomagati mladim nogometašem, zato sem tudi sprejel predlog kluba, da se priključim mladinski selekciji kot pomočnik trenerja, saj si nedvomno želim še naprej delovati v nogometu,« je dejal Horvat.

Horvat verjame v svoje bivše soigralce, da si bodo v spomladanskem delu sezone priborili obstanek med prvoligaši: »Kidričevo je primerno prvoligaško okolje predvsem za mlade nogometaše. V slačilnici smo bili vedno 'klapa' in tudi po mojem odhodu verjamem, da bo slačilnica še naprej dihala kot eno. Ekipi želim, da

Foto: Crtomir Goznik

Mario Lucas Horvat: »Uvodni dve sezoni pri Aluminiju lahko ocenim kot odlični, zatem je sledilo 'črno' obdobje poškodb. Kljub temu da sem se vmes že vrnil na zelenice, pa je sledila nova poškodba, ki je dokončno odločila o moji usodi.«

si izbori obstanek v ligi, verjamem, da so sedaj že moji bivši soigralci dovolj kakovostni, da se bo prvoligaški nogomet tudi v prihodnji sezoni igral v Kidričevem.«

Vzor številnim mladim

»Ob koncu nogometne poti se Mariu Lucasu Horvatu zahvaljujem za vse, kar je naredil za kidričevski nogomet. Predvsem je bil skozi celotno obdobje, ki ga je preživel v

Kidričevem, pravi profesionallec in vzor številnim mladim soigralcem, ki jim je pomagal tako z nasveti izven igrišča kot na igrišču,« je ob zaključku Horvatove igralске kariere poudaril direktor NK Aluminij Borut Arlič.

JM

Nogomet • Prijateljska tekma

Dva preobrata, na koncu zmaga domačinom

Lokomotiva – Aluminij 4:3 (2:2)

STRELCI: 1:0 De Hass (13.), 2:0 Hoxha (34.), 2:1 Ploj (41.), 2:2 Bizjak (42.), 2:3 Kidrič (56., z 11 m), 3:3 Dabro (60.), 4:3 Tuci (81.).

ALUMINIJ: Janžekovič, Ploj, Pečnik, Bolha, Martič, Schaubach, Prša, Majcen, Đerlek, Bizjak, Kadrič. Igrali so še: Mlakar, Benotič, Vidovič, Mlinar, Knaus, Ciganovič, Medved, Kidrič, Brest, Kmetec, Sagadin, Nkama. Trener: Oskar Drobne.

V soboto so nogometaši Aluminija po prvem tednu priprav že odigrali prvo pripravljajno srečanje, v Zagrebu so gostovali pri hrvaškem prvoligašu Lokomotivi. Ta po jesenskem delu zaseda 6. mesto med desetimi ekipami 1. lige. Član Lokomotive je tudi Francesco Tahiraj, nekdanji odlični igralec Aluminija, ki je iz Kidričevega leta 2019 prestopil k Hajduku.

Foto: CG

Aljaž Ploj (Aluminij)

»Pogoji za igro so bili težki, saj je bilo igrišče na začetku tekme precej pomrznjeno in nevarno za poškodbe. V drugem delu je sonce nekoliko zmečhalo igralno površino, tako da je bilo vsaj nekoliko lažje. Prva tekma pripravljajnega obdobja še ne more dati povsem realnih podatkov o ekipi, smo pa lahko zadovoljni s tem, da se je v dobri luči predstavilo veliko mladih fantov,« je povedal Miran Emeršič, pomočnik glavnega trenerja Oskarja Drobneteta.

Z šumarje so v polno zadeli Aljaž Ploj, Jaka Bizjak in Rok Kidrič, pri domačinih pa so se med strelce vpisali igralci iz štirih različnih držav: Nizozemec Justin De Hass, Kosovec Arber Hoxha, Hrvat Marko Dabro in Albanec Indrit Tuci.

V ekipi so šumarji pogrešali kar nekaj igralcev iz prve postave, manjkali so Marinšek (bolezni), Krefl, Petek in Babil (poškodbe).

JM

besede pri sprejemanju odločitev. S tem ne mislim, da bi sam o čem odločal, še zdaleč ne, želim pa biti del ekipe, ki bo sodelovala, se pogovarjala in iskala skupne rešitve, ki bi bile najboljše za Dravo.«

Navijači o tem sanjajo že leta. »V takšni zgodbi moramo priti do spoznanja, da beseda velja in da mora vsak stati za svojimi besedami in dejanji. Sam sem to pripravljen sprejeti in delati po takšnih načelih,« je dejal Čeh.

V nogometni šoli pa to ne bo edina sprememba. Po odhodu Andreja Kvasa v Muro se poslavljata tudi Jani Polič in Ian Emeršič, ostaja pa Aleš Jurčec.

»Glavna stvar, ki jo želimo izboljšati, je sodelovanje vrha piramide mladinskega pogona – pri tem mislim na selekcije U-15, kadete in mladince – s člansko ekipo. V tekoči sezoni so bili akterji prisiljeni v uvrščanje mladincev in tudi kadetov v člansko vrsto, sedaj pa mora to postati stalnica. Normalno pa je, da ne morejo samo mladinci nositi bremena članske ekipe, ampak morajo imeti ob sebi na igrišču izkušenejše soigralce, od katerih se lahko učijo,« je dejal Aleš Čeh in dodal: »V prvi vrsti je ob tem pomembna še sanacija kluba in sodelovanje s starši. Brez staršev v tej zgodbi ne bo šlo, zato mora biti komunikacija z njimi jasna in odprta.«

JM

Nogomet • NK Drava

Čeh iz Podvincev k Dravi

Aleš Čeh je zadnja leta kot trener deloval v Podvincih in z njimi nanizal nekaj dobrih izidov. Nove izzive je poiskal v klubu, v katerem je začel športno pot, pri Dravi. Tam bo trener mladinske ekipe.

»Za sabo puščam sredino, ki mi

je zelo pri srcu. Zadnji teden sem bil dobesedno na robu joka, resnično so za mano izredno težki dnevi,« je dejal Aleš in nadaljeval: »Odločitev je padla iz danes na jutri. Velikokrat so že potekale gostilniške debate o tem, da bi bilo treba pri Dravi nekaj

narediti, zdaj je očitno dozorela odločitev in je prišel pravi čas, da se tega tudi resnično lotimo. Govorimo o domači zgodbi, o poštenem delu in odnosih, s čimer želimo prekiniti negativne stvari in zgodbe o Dravi. V Dravo se ne bi vrnil, če ne bi imel

Foto: Crtomir Goznik

Aleš Čeh: »Velikokrat so že potekale gostilniške debate o tem, da bi bilo treba pri Dravi nekaj narediti, zdaj je očitno dozorela odločitev in je prišel pravi čas, da se tega tudi resnično lotimo.«

Nogomet • NK Aluminij

Pušaver nič več za šumarje

Foto: CG

Robert Pušaver

Nogometni klub Aluminij in Robert Pušaver sta se dogovorila za sporazumno prekinitev pogodbe, ki je sicer imela datum veljavnosti do 31. maja 2023. S tem je 26-letni desni bočni branilec, ki je v Kidričevo prišel v zadnjem poletnem prestopnem roku iz drugoligaša iz Dekanov, postal prost igralec.

Pušaver je rdeče-beli dres nosil na skupno 10 tekmah, od tega devetih

prvenstvenih in eni pokalni. Desni bočni branilec je skupaj na zelenicah v jesenskem delu zbral 368 minut, ob tem pa prispeval eno asistenco. Trener Oskar Drobne ga je v začetno postavo uvrstil na petih tekmah.

Pušaver je sicer v prvi slovenski ligi doslej zbral več kot 140 nastopov, največ v dresih velenjskega Rudarja in Krškega.

JM

Nogomet

V Celje tudi mladi Milič

V privabljanju najboljših mladih nogometašev iz Slovenije še naprej prednjači NK Celje. S pomočjo ruskega kapitala so že v zadnjem poletnem prestopnem roku v klub pripeljali nekatere izmed najbolj vročih mladih slovenskih igralcev (Tjaš Begič, Tamar Svetlin, Žan Medved, Ester Sokler), sedaj so starostno mejo novincev spustili krepko pod 20 let.

Tako so v preteklem tednu podpisali profesionalno pogodbo s 17-letnim Ninom Miličem. Gre za nadarjenega 17-letnega levega bočnega branilca, ki je v zadnjih dveh sezonah nastopal v mladinski ekipi Maribora (nekajkrat je bil tudi že priključen treningom članske ekipe Maribora, med drugim je nastopil na nekaj prijateljskih tekmah).

Milič je v letošnji sezoni prve mladinske lige zbral 12 nastopov in dosegel tri zadetke, pred tem pa je bil član Aluminija (do 2016/17) in Drave (2017/18 in 2018/19), vmes je nastopal tudi za futsal ekipo Hiša dari Ptuj. Za slovensko izbrano vrsto do 18 let je

Foto: NK Celje

Nino Milič

prvič nastopil 21. septembra lani na tekmi proti Srbiji, do sedaj pa dres z državnim grbom oblekel štirikrat.

Celjani so v zadnjih dneh podpisali profesionalno pogodbo tudi s prvim strelcem mladinske lige Taiem Mateom Paničem (Koper, letnik 2003) in Aljažem Dodigom (Bravo, 2004).

JM

Tennis • Mednarodni turnirji

Rola na prvem turnirju letos do prvega finala

Blaž Rola (181. na ATP) si je za prvo prizorišče nastopov na svetovni teniški turneji v letu 2022 izbral Bendigo. Na challenger turnirju z nagradnim skladom 58.000 dolarjev je med posamezniki nastope končal v uvodnem krogu, zato pa je bil precej uspešnejši med dvojicami, kjer se je prebil vse do zaključnega obračuna turnirja. Njegov partner je bil Enzo Coucaud (179.).

Turnir serije challenger v Bendigu, dvojice:

1. krog: Rola/Coucaud (2.) – prosta
četrtfinale: Rola/Coucaud (2.) – Pearson/Pospisil (Avstralija/Češka) 6:4, 6:3;
polfinale: Rola/Coucaud (2.) – Fabbiano/Popko (Italija/Kazahstan) 6:3, 6:7(4), 10:2;
finale: Rola/Coucaud (2.) – Bemelmans/Masur (Belgija/Nemčija, 1.) 6:7(2), 3:6.

Blaž se je s 26-letnim Francozom, ki se je rodil na Mavriciju, otoku ob vzhodni afriški obali (blizu Madagaskarja), odlično ujel in še enkrat do-

kazal, da je zelo dober igralec dvojic. Konkurenca na turnirju sicer ni bila niti številčna (nastopilo je le devet parov) niti visoko kakovostna, a je v

vsakem primeru treba uspešno opraviti določeno število preizkušenj. Slovensko-francoski navezi je to uspelo in sta si z dvema zmagama priprala nastop na zaključnem dvoboju turnirja.

V finalu sta jima nasproti stala prva nosilca, 33-letni Nizozemec Ru-

Tamara še drugi teden zapored v Adelajdi

Tamara Zidanšek (30.) bo še drugi teden zapored nastopala v Adelajdi, tokrat bo na tem prizorišču potekal turnir serije WTA 250 z nagradnim skladom 240.000 dolarjev. Imela bo status 4. nosilke. Višje postavljene so le Belorusinja Irina Sabalenka (2.), Ukrajinka Elena Svitolina (15.) in Američanka Cori Gauff (22.). Tamara se bo v uvodnem krogu pomerila z Britanko Heather Watson (74.), ki se je v glavni žreb prebila preko kvalifikacij.

ben Bemelmans in 27-letni Nemec Daniel Masur. V dokaj izenačenem obračunu sta daljšo potegnila Bemelmans in Masur, ki sta si priprala

več break priložnosti (6:13), eno več pa sta tudi izkoristila (3:4). Dvoboje je trajal uro in 17 minut.

JM

Blaž Rola in Enzo Coucaud sta se v Bendigu med dvojicami prebila vse do finalnega obračuna.

Kvalifikacije začenja z Italijanom

Blaž Rola v tem tednu začenja kvalifikacije za Odprto prvenstvo Avstralije v Melbournu, prvi grand slam turnir v sezoni. Čeprav se v javnosti še vedno več govori o (ne)nastopanju Novaka Đokovića na turnirju kot o samih pričakovanih in možnih posameznih igralcev na turnirju, pa se morajo nastopajoči v kvalifikacijah osredotočiti nase in na svoje predstave.

Tako je tudi v primeru 31-letnega Ptujčana, za katerega je OP Avstralije poleg Wimbledonu najuspešnejši izmed grand vseh slam turnirjev. Doslej se je v Melbournu dvakrat prebil v glavni žreb, a imata njegova nastopa že kar dolgo brado – leta 2014 (2. krog) in 2015 (1. krog). Mu lahko letos uspe tretjič?

Žreb je edinemu našemu predstavniku v moškem delu kvalifikacij v 1. krogu določil 29. nosilca, to je Italijan Salvatore Caruso (157.). Dve leti mlajši tekmeč ima podobno najvišjo uvrstitev na ATP-lestvici kot Rola (76., Blaž 78.), trenutno pa je nekaj mest pred Slovencem.

Rola in Caruso sta se doslej trikrat pomerila na turnirjih serije challenger, vedno na trdi podlagi. Več uspeha je imel naš igralec, ki je zmagal dvakrat (v Italiji leta 2016 in na Kitajskem leta 2018), vmes je bil leta 2017 v Italiji boljši Caruso.

Zmagovalca tega dvoboja v 2. krogu čaka zmagovalec južnoameriškega obračuna, v katerem bosta nastopala Brazilček Felipe Meligeni Rodrigues Alves (210.) in Argentinec Juan Pablo Ficovich (236.). Za nastop na glavnem turnirju je treba uspešno opraviti s tremi krogi kvalifikacij.

Namizni tenis • Katja Krajnc, NTK Cirkovce

»Naša prednost je, da smo močne kot celota«

Katja Krajnc je svojo športno pot začela na Ptuj, v zadnjih letih pa je članica Namiznoteniškega kluba Cirkovce in nastopa v 1. ženski državni ligi. Po prvem delu sezone ekipi iz Cirkovca kaže odlično, saj zaseda odlično 2. mesto! V pogovoru je Katja med drugim razkrila, kako usklajuje treninge in študentske obveznosti, kaj je skrivnost uspeha cirkovske ekipe in kakšno je vzdušje na treningih, ko je v dvorani tudi po 100 igralcev ...

Si študentka filozofske fakultete v Mariboru; kako usklajuješ treninge in šolske obveznosti?

K. Krajnc: „Včasih je kar naporno, največje težavo mi povzročajo popoldanske obvezne vaje na fakulteti. Precej časa mi vzame tudi vožnja iz Maribora na Ptuj in potem v Cirkovce. Kljub temu se znajdem, ponavadi mi štirikrat na teden uspe uskladiti vse obveznosti in se lahko udeležim treningov.“

Je pa vse skupaj lažje, ker mi obe moji dejavnosti, šola in namizni tenis, veliko pomenita. Na fakulteti sem izbrala smer sociologija in pedagogika – to sem si želela in me zelo veseli, zato vse obveznosti lažje izpolnjujem.“

NTK Cirkovce je največje presenečenje prvega dela sezone, zasedate 2. mesto na lestvici.

K. Krajnc: „Iskreno povedano tudi sama nisem pričakovala, da bomo po prvi polovici sezone zasedale 2. mesto. Smo pa imele punce upanje, da bi prišle med štiri najboljše, saj nam je že lani malenkost zmanjkalo za ta dosežek (končno 5. mesto, op. a.). Dosedanji rezultati nas vse v ekipi zelo razveseljujejo in obenem

Foto: Črtomir Goznik

Katja Krajnc: „V Cirkovcah imamo na voljo 14 igralnih miz, pa jih je še vedno premalo za vse. Lepo je videti, da je v klubu toliko podmladka in da je v vsaki generaciji nekaj otrok.“

upamo, da bomo visoko tudi na koncu sezone, kar bi nam omogočalo borbo za najvišja mesta v državi.“

»Daniela je prava 'strokovnjakinja' za zaključne partije«

Glede na rezultate se zdi, da je vaš največji adut dokaj izenačena ekipa.

K. Krajnc: „To nedvomno drži. V 1. ligi težko dosegaš najvišje uvrstitve, če imaš v ekipi samo eno dobro igralko. Ta lahko doseže tri posamične točke, ne more pa sama odločiti srečanja, kjer je za zmago potrebnih pet točk. Najboljši primer takšne ekipe je Letrika, kjer ima Sara Tokič odlični izkupiček, a drugi soigralki ne prispevata veliko zmag.“

Naša prednost je, da smo močne kot celota: če ima ena igralka slab dan, kar se med sezono zgodi vsa-

ki, lahko preostali dve potegneta ekipni voz naprej. Ob tem je tukaj še mlada Zoja Žolek, ki odigra po potrebi. Zanesemo se ena na drugo, boljše situacije si trenutno niti ne bi mogla zamisliti.“

Zaradi opisanega ste kar nekaj tekem zmagale z najtesnejšim rezultatom 5:4.

K. Krajnc: „Daniela je prava 'stro-

kovnjakinja' za zaključne partije, res 'kapo dol' pred njo (smeh). Tudi ko je izgubljala 0:2, je znala obrniti izid sebi v prid, kar zmorejo le redke. To je dokaz, da ima za sabo že precej 'igralske kilometrine' in da zna zdržati pritisk odločilne partije. Zase lahko rečem, da bi takšne pritiske, ko imajo vsi v dvorani oči uprte vate in od tebe pričakujejo zmago, težko zdržala.“

»Darko je lahko vzor vsem igralcem v Sloveniji«

Kako pa gledaš na rezultate Darka Jorgiča, našega najboljšega igralca, ki se uveljavlja kot eden najboljših mladih igralcev na svetu?

K. Krajnc: „Darko je težko ponovljiv fenomen! Glede na to, da smo dvomilijonski narod, je težko pričakovati, da bo iz naše sredine prišel igralec, ki bo konkuriral veliko številnejšim Azijcem, ki imajo ob tem še daljšo tradicijo v namiznem tenisu. A Darko počne prav to in to je zame neverjetno in vredno vsega občudovanja. Vsem igralkam in igralcem v Sloveniji je lahko vzor, ker je do sedanjega nivoja prišel brez bližnjic, ampak zgolj s trdim delom in neomajno voljo. Namizni tenis v Sloveniji s svojimi uspehi dela prepoznaven in popularen, kar se je najbolj videlo ob olimpijskih igrah, ko se se številni v Sloveniji zanimali za njegove dosežke, čeprav prej niso spremljali tega športa. Že sedaj je veliko naredil za naš šport.“

Tisti, ki smo pred leti hodili na tekmovanja mlajših kategorij, se ga spominjamo še iz časov, ko se je prebijal skozi mlajše selekcije. Kako se ga ti spominjaš?

K. Krajnc: „Že takrat je bil dober, a ni povsem izstopal, saj so ga nekateri tudi premagovali, npr. Deni Kožul in Jan Žibrat. Je pa bilo zanimivo, da je kljub mladosti ob prehodu med mladince – kljub konkurenci starejših igralcev – takoj začel z uvrstitvami na stopničke. To je bilo zame takrat nepričakovano, saj je proti starejšim vedno težko uveljaviti svojo igro. Njemu je to uspelo, v naslednjih letih pa je tako ali tako prekosil vse.“

»Na vsakem treningu je prava 'norišnica'«

Kakšno pa je nasploh vzdušje v klubu, na treningih?

K. Krajnc: „Na vsakem treningu je dvorana polna, 'prava norišnica'; imamo 14 igralnih miz, pa jih je še vedno premalo za vse. Tako nobena miza ni rezervirana samo za dva, ampak jih je še vedno nekaj zraven in čakajo na svoj trenutek. Lepo je videti, da je v klubu toliko podmladka in da je v vsaki generaciji nekaj otrok. To je

pomembno pri oblikovanju mlajših ekip, v katerih ne smejo biti starejši in igralci iz drugih klubov. Za mlade je pomembno tudi to, da vidijo nas starejše pri igri in treniranju ter se preko tega učijo in napredujejo.“

Kako pa to vpliva na treninge?

K. Krajnc: „V klubu imamo dovolj trenerjev, v najbolj zapolnjenih terminih od ponedeljka do četrtega so prisotni vsi – v petek pa imamo trening le tekmovalci. Darko Hergan, Urban Ovčar, Jaša Lozinšek in Žan Napast povečini skrbijo za mlade, Danilo Piljak pa je na voljo za člansko ekipo in tekmovalce. Vsi se trudijo, da vsakemu posamezniku omogočijo kar najbolj kakovosten trening. Je pa na koncu od vsakega posameznika odvisno, koliko bo izlekel iz treninga; če prideš v dvorano zgolj zaradi 'zafrankcije', potem ti ne more pomagati niti deset trenerjev. V Cirkovcah opažam, da zvečne prihajamo zaradi tega, da od treningov nekaj odnesemo. V takšnem vzdušju nam je vsem lažje.“

Kakšni so cilji v letošnjem letu?

K. Krajnc: „Upam na zadržanje 2. mesta po rednem delu sezone. Verjamem, da smo tega sposobne in da bomo dale vse od sebe, da to uresničimo. Tudi v primeru manjšega zdrsa pa verjamem, da smo se sposobne uvrstiti med najboljše četverico, kar bi nam potem omogočilo nastop v končnici. Sama sem s svojo igro v prvem delu sezone dokaj zadovoljna, morda bi lahko imela dva poraza manj. A glede na šolske obveznosti je to kar realna slika.“

Jože Mohorič

Najboljše posameznice 1. SNTL v prvem delu sezone:

Jana Ludvik (Arrigoni)	19 zmag	1 poraz
Lara Opeka (Kajuh Slovan)	13 zmag	1 poraz
Sara Tokič (Letrika)	17 zmag	2 poraza

Posamični dosežki igralk NTK Cirkovce v prvem delu sezone:

Ina Unger	13 zmag	6 porazov
Katja Krajnc	12 zmag	6 porazov
Daniela Tomanič Butkovska	5 zmag	11 porazov
Zoja Žolek	1 zmag	2 poraza

Foto: Črtomir Goznik

Ekipa NTK Cirkovce (Katja Krajnc, Zoja Žolek, Ina Unger, Daniela Tomanič Butkovska) uspešno nastopa v 1. slovenski namiznoteniški ligi.

Šah • ŠD Ptuj

Ptujski šahisti v luči uspešnih organizatorjev skozi osem desetletij

2. del

Posebno poglavje so ptujski šahisti spisal s številnimi mednarodnimi turnirji, ki so se začeli leta 1987 na pobudo mlade generacije na čelu z **Danilom Polajžerjem** in **Radom Brglezom**, idejo pa je podprl Upravni odbor društva na čelu s predsednikom **Milanom Kneževićem**.

Na prvem mednarodnem turnirju leta 1987 je sodelovalo 30 povabljenih šahistov iz sedmih držav, tudi iz Indonezije. Ptujčani in ostali Slovenci kot tudi predstavniki ostalih republik in pokrajin so nastopili pod zastavo takratne skupne države Jugoslavije. Zmagal je Marjan Črepan (Jugoslavija), najboljši domačin pa je bil Danilo Polajžer, ki si je s 6,5 točke delil 5. do 8. mesto. Pri tako velikem številu udeležencev je prišlo do nekaterih težav pri določanju parov, zato je bila sprejeta odločitev, da se v prihodnje organizirajo turnirji po krožnem sistemu. Na začetku so večino od njih poimenovali »KURENT«. Za lažji pregled jih bomo navedli kronološko (navedeni so zmagovalci ter najboljši domačini/domačinke):

- 1989 velemojstrski turnir »KURENT 89« – 12 udeležencev, zmagovalac Zdenko Kožul, JUG, 8,5 točke, **Danilo Polajžer 4,5 točke, 9. mesto;**

- 1990 velemojstrski turnir »KURENT 90« – 11 udeležencev, zmagovalac Radoslav Simi, JUG, 8 točk, **Rado Brglez 7 točk, 4. mesto;**

- 1991 velemojstrski turnir »KURENT 91« – 12 udeležencev, zmagovalac Emir Dizdarevič, JUG, 8,5 točke, **Danilo Polajžer 5 točk, 9. mesto;** ta turnir se je še posebej zapisal v zgodovino ptujskih organizatorjev, saj so kot gostje udeležencem zaželele dobrodošlico znamenite sestre Polgar (Judit, Zsuzsa, Sofija) iz Madžarske skupaj z očetom Laszlo ob njihovem prvem obisku Slovenije;

- 1991 ženski mednarodni turnir »Caisa 91« – 12 udeleženek, zmagovalka Anda Safranska LAT 8 točk, **Anita Ličina 5 točk, 7. mesto;**

- 1993 velemojstrski turnir »KURENT 93-A« – 6 udeležencev, zmagovalac Arshak Petrosjan ARM 6,5 točk, **Danilo Polajžer 6 točk, 2. mesto;**

- 1993 moštovski turnir »KURENT 93-B« – 11 udeležencev, zmagovalac Simon Jerič SLO 7 točk, **Rado Brglez 4,5 točk, 7. mesto;**

- 1993 mladinski turnir »KURENT 93-C« – 10 udeležencev, zmagovalac domačin **Robert Roškar 6 točk;**

Foto: arhiv ŠD Ptuj

Sestre Polgar (od leve Judit, Zsuzsa in Sofija) so ob prvem obisku Slovenije počastile organizatorje in udeležence velemojstrskega turnirja »Kurent 91« na Ptujju.

- 1994 mednarodni turnir »Caisa 94« – 10 udeležencev, zmagovalac Adrijan Mihalčičin UKR 7 točk, **Anita Ličina 6 točk, 3. mesto;**

- 1995 Conski turnir za svetovno prvenstvo za moške in obenem 11. memorial dr. Milana Vidmarja – 16 udeležencev (7 velemojstrov in 9 mednarodnih mojstrov); zmagovalac Stefan Kindermann, GER, 10,5 točke, na 2. mestu prvi favorit Viktor Korčnoji, SUI, 10 točk; Ptujčani svojega predstavnika niso imeli, od Slovencev najboljši Georg Mohr 8,5 točke, 6. mesto;

- 1995 Conski turnir za svetovno prvenstvo za ženske – 12 udeleženek, zmagovalka Ketino Kahiani, GER, 7,5 točke, **Anita Ličina 4 točke, 10. mesto;**

- 1995 velemojstrski turnir »KURENT 95« – 12 udeležencev, zmagovalac Krunoslav Hulak CRO 8,5 točke, **Danilo Polajžer 5,5 točke, 8. mesto;**

- 1998 velemojstrski turnir »KURENT 98« – 10 udeležencev, zmagovalac Arshak Petrosjan ARM 6 točk, **Rado Brglez prav tako 6 točk, 2. mesto;**

- 1999 moštovski turnir – 10 udeležencev, zmagovalac Domen Krumpačnik, SLO, 7 točk, **Danilo Polajžer 6 točk, 4. mesto;**

- 2000 velemojstrski turnir »KURENT 2000« – 10 udeležencev, zmagovalac domačin **Adrijan Mihalčičin 6,5 točke;**

- 2001 velemojstrski turnir »Podlehnik 2001« – 6 udeležencev, zmagovalac Suad Atalik, BiH, 6,5 točke, **Adrijan Mihalčičin 5,5 točke, 3. mesto;**

- 2003 ženski velemojstrski turnir »KURENT 2003« – 10 udeleženek, zmagovalka Jana Krivec SLO 7,5 točke (nobene domače predstavnice);

- 2003 mednarodni moški turnir »KURENT 2003« – 6 udeležencev, zmagovalac Vitalij Kozjak UKR 7,5 točke, **Gregor Podkrižnik 7,5 točke, 3. mesto.**

»Ptuj Open«

Z letom 2003 so se zaključili mednarodni turnirji pod imenom »KURENT« in se v letu 2006 nadaljevali pod imenom »Ptuj Open«, odprta prvenstva Ptujja. V zadnjih treh letih so jih preimenovali v amaterske Open turnirje oz. odprta amaterska prvenstva Ptujja, ki vedno niso imeli mednarodne udeležbe (navedeni so zmagovalci ter najboljši domačini/domačinke):

- 2006 prvi Ptuj Open – 15 udeležencev iz Slovenije; zmagovalac Domen Krumpačnik 8,5 točke, **Janko Bohak 6,5 točke, 3. mesto;**

- 2007 drugi Ptuj Open (mednarodni) – 48 udeležencev; zmagovalac Domen Krumpačnik SLO 7 točk, **Gregor Podkrižnik 6 točk, 7. mesto;**

- 2008 tretji Ptuj Open (mednarodni) – 66 udeležencev; zmagovalac Robert Markuš, SRB 7,5 točke, **Gregor Podkrižnik 5,5 točke, 10. mesto;**

- 2008 pospešeni mednarodni turnir – 33 udeležencev; zmagovalac Luka Lenič SLO, 7 točk, **Danilo Polajžer 5 točk, 12. mesto;**

- 2009 četrti Ptuj Open (mednarodni) – 64 udeležencev; zmagovalac Robert Lončar CRO 7 točk, **Gregor Podkrižnik 6 točk, 8. mesto;**

Foto: arhiv ŠD Ptuj

Pozdrav velemojstru Viktorju Korčnoju pred začetkom conskega turnirja 1995 na Ptujju

- 2010 peti Ptuj Open (mednarodni) – 20 udeležencev; zmagovalac Domen Krumpačnik SLO 9 točk, **Žan Belšak 7 točk, 2. mesto;**

- 2011 šesti Ptuj Open (mednarodni) – 61 udeležencev; zmagovalac Domen Krumpačnik SLO 8 točk, **Žan Belšak 6,5 točke, 4. mesto;**

- 2012 sedmi Ptuj Open – 28 udeležencev; zmagovalac Matej Titan SLO 7,5 točke, **Danilo Polajžer prav tako 7,5 točke, 2. mesto;**

- 2013 osmi Ptuj Open (mednarodni) – 22 udeležencev; zmagovalac Miljenko Kelemen, CRO, 6,5 točke, **Janko Bohak 5,5 točk, 3. mesto;**

- 2014 deveti Ptuj Open-skupina A (mednarodni) – 34 udeležencev; zmagovalac Leon Mazi SLO 7,5 točk, **Andraž Šuta 5,5 točk, 7. mesto;**

- 2014 deveti Ptuj Open-skupina B (mednarodni) – 10 udeležencev; zmagovalac Mladen Florjan, CRO, 9 točk, **Aleksander Podkrižnik 6,5 točke, 3. mesto;**

- 2015 deseti Ptuj Open (mednarodni) – 65 udeležencev; zmagovalac Robert Zelčić, CRO, 8 točk, **Klemen Janžekovič 6 točk, 9. mesto;**

- 2015 Fide Open – odprti turnir Šahovske akademije BMP 2015 – 28 udeležencev; zmagovalac Zdenko Jušič, SLO, 4 točke, **Danilo Polajžer 3 točke, 6. mesto;**

- 2017 pospešeni turnir A – 23 udeležencev; zmagovalac Jernej Buzeti, SLO, 5,5 točke, **David Murko 4,5 točke, 6. mesto;**

- 2017 pospešeni turnir B (mladinski) – 13 udeležencev; zmagovalka domačinka **Amalija Skok 6,5 točke;**

- 2018 enajsti Ptuj Open (mednarodni) – 20 udeležencev; zmagovalac Luka Šolmajer, SLO, 7 točk, **David Murko 6,5 točke, 2. mesto;**

- 2018 prvi amaterski Open – 32 udeležencev; zmagovalac Luka Šolmajer, SLO, 7 točk, **Darko Dominko 5 točk, 2. mesto;**

- 2019 dvanajsti Ptuj Open (mednarodni) – 47 udeležencev; zmagovalac Goran Šegovič, CRO, 7 točk, **Danilo Polajžer 5 točk, 9. mesto;**

- 2019 drugi amaterski Open (mednarodni) – 50 udeležencev; zmagovalac Teo Tomulič, CRO, 6,5 točke, **Danilo Polajžer 5 točk, 4. mesto;**

- 2019 tretji amaterski Open (mednarodni) – 28 udeležencev; zmagovalac Luka Šolmajer, SLO, 6 točk, **Darko Dominko 5 točk, 5. mesto;**

- 2020 četrti amaterski Open (mednarodni) – udeležencev; zmagovalac Luka Šolmajer 6,5 točke, **Karel Zajdela 4,5 točke, 4. mesto.**

Medtem ko je bil na štirih turnirjih Ptuj Open od 2006 do 2011 zmagovalac Domen Krumpačnik (2006, 2007, 2010, 2011), ima štiri naslove najboljšega v zadnjih treh letih tudi Luka Šolmajer, ki je enkrat zmagal na Ptuj Opnu (2018), trikrat pa na amaterskem prvenstvu Ptujja (2018, 2019, 2020).

Kot dragocen pripomoček za ureditev izredno obsežnih podatkov do leta 2005 je avtorici prispevka služila knjiga **Janka Bohaka** »Ptujski šah 1935–2005«. Za naslednjih 15 let je bilo potrebnih nekaj dodatnih naporov in iznajdljivosti, kjer so bili v veliko pomoč zapisi na spletni strani društva, ki jih redno ureja član društva, mednarodni šahovski sodnik **Boris Žlender**. Nekaj pa jih je bilo treba poiskati tudi v lokalnem časopisu Štajerski tednik in še kakšnem osrednjem pisnem mediju.

Posebno poglavje organiziranja turnirjev na ptujskem področju so spisali tudi člani šahovske sekcije Spuhlja, ki je bila ustanovljena leta 1985 in je formalno delovala v sestavi društva, dejansko pa je bila povsem samostojna z lastnim vodstvom in programom. V letu 2020 je tako obeležila 35-letnico delovanja in morda ob priliki tudi nekaj več o uspehih te, lahko bi rekli »ptujške šahovske posebnosti«.

Avgusta 2020 je ŠD Ptuj izvedlo zadnje šahovsko tekmovanje v živo in kot organizatorji si želijo, da bi čim prej bilo konec omejitev zaradi epidemije in bi lahko izpeljali nekatere turnirje in tekmovanja, ki so bila že planirana in nato zaradi zaostrenih pogojev odpovedana.

Silva Razlag

Foto: arhiv ŠD Ptuj

Utrinek z odprtja 4. mednarodnega turnirja Ptuj Open 2009

Futsal • KMN Meteorplast Šic bar

Reprezentant in nekdanji član Tomaža odslej za Ljutomerčane

Prvenstvo v 1. slovenski futsal ligi se bo nadaljevalo 11. februarja, teden dni prej pa bodo odigrane prve tekme četrtfinala pokalnega tekmovanja.

Ljutomerska ekipa Meteorplast Šic bar, ki ima po enajstih odigranih krogih 13 točk in zaseda šesto mesto, bo v 14. krogu gostila ptujsko

ekipo Hiša daril, v četrtfinalu pokala pa se bo v dveh tekmah pomerila z Litijani.

Prleška vrsta bo v nadaljevanju

tekmovanja močno okrepljena, saj bo vrata Ljutomerčanov branil reprezentant **Tjaž Lovrenčič** iz Benedikta, ki se po nekajletnem igranju v

Italiji za kluba U. S. Saints Pagnano in Benevento znova vrača na domača futsal igrišča.

26-letni Lovrenčič je doslej v 1. slovenski futsal ligi zbral 94 tekem v dresih Benedikta in Maribora, 19-krat je oblekel dres reprezentance do 21 let, od leta 2017 pa je v članski izbrani vrsti zbral 33 nastopov. Meteorplast Šic bar je imel v dosežanju delu sezone veliko težav s poškodbami vratarjev, saj sta že pred pričetkom tekmovanja odpadla **Jakob Žuman** in **Jan Vajs**, med sezono pa so pogoste poškodbe pestile **Miha Prijola** in **Tonija Kovšeta**, zato je bil primoran med vratnici stopiti tudi **Andrej Fajfar**, sicer v klubu zadolžen za pripravo vratarjev.

Ljutomerčane okrepi tudi Marcel Vindiš

Druga odmevna okrepitev vrst prvoligaške futsal zasedbe iz Ljutomera je 30-letni Marcel Vindiš. Slednji

je v prejšnji sezoni nosil dres Tomaža Šic bara, ki je domače tekme igral v Ljutomeru, a v tej sezoni ni več vključen v tekmovalni sistem. Po polletni avanturi v italijanskem klubu Pordenone bo ta izkušeni igralec do konca sezone igral za Meteorplast Šic bar. Vindiš je v dresih Maribora, Benedikta in Tomaža v prvoligaški futsal konkurenci zbral 38 nastopov in dosegel 23 zadetkov.

Četverica v reprezentanci U-19

Lovrenčič se bo po uvodnih treningih z novo ekipo pridružil reprezentančnim kolegom in se bo v Ljutomeru vrnil konec januarja. V zadnjih dneh so na treningih ljutomerske ekipe manjkali **Aljaž Goznik**, **Tilen Rajter**, **Alen Ruis** in **Rok Šnofl**, ki so bili z reprezentanco U-19 na turnirju v Poreču na Hrvaškem (Francija 1:4, Belgija 5:1, San Marino 2:2, Latvija 2:5) in se bodo klubskim treningom priključili v tem tednu. Zaradi težav s poškodbami bo nekaj tednov odsoten **Žiga Tkalič**.

NŠ

Tjaž Lorenčič je novi član ljutomerskega prvoligaša.

Foto: Ortomer Goznik

Marcel Vindiš

Slovenija, Podravje • Iz policijske statistike minulega leta

Lani manj umorov in ubojev kot leto prej

Število najhujših kaznivih dejanj zoper življenje in telo v Sloveniji iz leta v leto niha. Lani je policija obravnavala 32 tovrstnih dejanj, od tega sedem umorov, tri uboje, šest poskusov umorov in 16 poskusov ubojev.

Prvi lanski umor so konec januarja obravnavali v Kamniku, kjer naj bi 35-letni državljan Bosne in Hercegovine z nožem do smrti zabodel svojo 34-letno partnerko. Februarja je v Zlogoni vasi pri Oplotnici starejši moški vzel življenje svoji nekdanji partnerici, do podobnega primera pa je sredi marca prišlo tudi v Grobelnem, kjer je 61-letni moški najprej ustrelil 57-letno partnerko, nato pa s pištolo sodil še sebi.

V istem tednu so celjski kriminalisti obravnavali tudi umor matere in poskus umora očeta, ki ju je v Zalogu pri Šempetru zagrešil 36-letnik, marec pa je bil krvav tudi v Grosupljem, kjer je mlajša četverica iz Kočevja do smrti pretepla 77-letnega moškega. Istega meseca je življenje zaradi nasilnega dejanja 48-letnega moškega izgubil tudi 55-letni moški iz območja Idrije. Novembra so umor obravnavali novomeški kriminalisti, potem ko je 79-letni moški v Brestanici umoril svojo 69-letno ženo.

Večina omenjenih primerov se ni

dobila sodnega epiloga, je pa leto 2021 decembra zaznamovala tudi prva za zdaj še nepravomočno dosojena dosmrtna zaporna kazen za trojni umor v Gerečji vasi pri Ptujju. Tega je na božično popoldne 2020 zagrešil moški, ki je najprej obračunal z nekdanjo partnerico, nato pred očmi svojega mladotnega sina umoril še njuno babico in dedka, starša umorjene nekdanje partnerice.

Kriminalisti pa so lani zelo verjetno preprečili tudi strelski pohod, ki naj bi ga spomladi načrtoval 20-letnik iz Kroke. Prijeli so ga po obvestilu ameriških varnostnih organov po tistem, ko je osumljenec preko spleta naročil orožje, da bi ga iz maščevanja uporabil za množični poboj v nekaterih gorenjskih javnih ustanovah. Mladeniča je kranjsko sodišče zaradi poskusa nedovoljenega prometa z orožjem obsodilo na osem mesecev pogojne zaporne kazni s preskusno dobo petih let, hkrati pa odredilo še obvezno psihiatrično zdravljenje.

Slovenija med najvarnejšimi državami v Evropi

Leto 2022 se je zelo delovno začelo za kriminaliste celjske policijske uprave, ki že v prvem tednu leta obravnavajo kar štiri poskuse uboja oz. umora, medtem ko so takšno število beležili v vsem lanskem letu.

Kot je povedal vodja oddelka za krvne in seksualne delikte v upravi kriminalistične policije na Generalni policijski upravi Damjan Miklič, je Slovenija glede števila umorov tako v Evropi kot v svetovnem merilu ena od najbolj varnih držav. »Še v tej statistiki pa je Slovenija po številu umorov na 100.000 prebivalcev na osmem mestu na svetu, kar nas šteje tudi med najbolj varne države v Evropi,« je dejal Miklič in dodal, da je v naši državi število umorov in ubojev že dlje časa v upadanju.

V devetdesetih letih so kriminalisti namreč letno obravnavali tudi do sto primerov, gre tako za

Foto: E.E./ M24

poskuse kot za dokončana dejanja, po letu 2000 je število padlo na 60 do 80 primerov, od leta 2007 pa se število giblje okoli 40 primerov letno. Nekoliko odstopajo leta 2015, 2018 in 2020, ko je bilo teh primerov po 45 ali več, leta 2016 pa jih je bilo skupaj le 26.

Bolj zaskrbljujoči so po njegovem mnenju kar trije množični umori v letu 2020, kakršnih v preteklosti niso veliko obravnavali. Spomin namreč na tovrstne umore v preteklosti seže le v leto 2002 v Rovinju, leto 2003 na Gorjancih in leto 2007 v Zdenski vasi.

Najpogostejši vzroki: spori, maščevanje, sovraštvo, ljubosumje ...

Čprav obstaja neko splošno prepričanje, da se velika večina najbolj krvavih obračunov zgodi

znotraj družin, Miklič pravi, da je takih primerov okoli 30 do 35 odstotkov. »Marsikdaj se različni motivi prepletajo med seboj in jih je težko konkretizirati. Spor naj bi velikokrat, v več kot tretjini primerov, veljal kot pogost motiv, bodisi v družini ali med znanci, po drugi strani pa je to lahko samo sprožilec za dejanje, medtem ko je vsaj 40 odstotkov umorov ali ubojev storjenih iz maščevanja ali sovraštva,« je dejal Miklič.

Do okoli 15 odstotkov umorov pride iz koristoljubja, približno enak delež je takih, ki so bili storjeni brez nekega pravega motiva, lahko tudi zaradi psihičnih motenj, desetina se jih zgodi zaradi ljubosumja, približno toliko jih je posledica različnih kriminalnih aktivnosti, kjer pa prav tako lahko pride do dejanja iz različnih motivov - koristoljubje, maščevanje, objestnost

ali boj za prevlado med kriminalnimi združbami.

Statistika po njegovih besedah med regijami ne izstopa nikjer. Velika večina najhujših kaznivih dejanj je uspešno preiskanih, saj je v zadnjih treh desetletjih ostalo neraziskanih za dober odstotek izvršenih dejanj. Na policiji nadaljujejo preiskave prav vseh dogodkov in nobenega primera ne pospravijo v predal. »Vse naše enote in vsi kriminalisti ter policisti damo od sebe vse, da vsako takšno nizkotno dejanje zoper človeka raziščemo in da storilca pripeljemo pred sodišče,« pravi Miklič.

Od leta 2000 imajo neraziskanih še devet umorov ali ubojev, pred tem je bilo teh primerov 14. Za najstarejši primer velja umor s strelnim orožjem na območju Kodeljevega v Ljubljani iz leta 1991.

Sta, ur

Število najhujših kaznivih dejanj zoper življenje in telo v zadnjih sedmih letih:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Umor	15	8	14	7	9	10	7
Uboj	5	2	4	2	5	1	3
Poskus umora	10	5	7	9	5	6	6
Poskus uboja	18	11	16	28	12	28	16
Skupaj	48	26	41	46	31	45	32

Vir: GPU

Slovenija • Kakšno je bilo vreme v državi v minulem letu

Leto 2021 je bilo zelo sončno, s kar nekaj rekordi

Leto 2021 je bilo sorazmerno toplo. Bilo je sicer hladnejše od nekaj zadnjih let, hkrati pa približno 0,7 stopinje Celzija toplejše od dolgoletnega povprečja v obdobju 1981-2010. To pomeni, da je bilo v zadnjih 60 letih lansko leto 17. najtoplejše leto, je povedal klimatolog z Agencije RS za okolje Gregor Vertačnik. Prineslo je nekaj rekordov, kar velja tudi za prvi letošnji dan.

V zadnjih 50 letih se je ozračje v Sloveniji segrelo za dobri dve stopinji, na leto imamo okoli 200 ur več sonca kot pred pol stoletja. Po količini padavin je zlasti izstopala južna polovica Slovenije, kjer je padlo približno 80 do 90 odstotkov običajne količine padavin. Na ravni države je bilo to 12. najbolj suho leto v zadnjih 60 letih.

2021 sedmo najbolj sončno leto v zadnjih 60 letih

Po trajanju sončnega obsevanja pa je bilo lansko leto sedmo najbolj sončno leto. Sonce je sijalo približno 11 odstotkov časa več, kot je običajno v celem letu.

Tega pa vsaj konec minulega leta prebivalci Ljubljane niso občutili. Precej sicer običajne megle je bilo v novembru, predvsem pa v decembru, hkrati je bilo tudi precej oblačnosti v ostalih dneh, ko ni bilo megle, tako da je bilo trajanje sončnega obsevanja skromno. Novembra je v Ljubljani sonce sijalo 48 ur, povprečje za ta mesec za prestolnico je 66 ur. Decembra

V Julijskih Alpah debela snežna odeja tudi spomladi

Lanska zima je bila po besedah Vertačnika precej nenavadna. V nižinah ni bilo kaj prida snežne odeje, drugače je bilo na severozahodu, zlasti v Julijskih Alpah in v nekaterih alpskih dolinah, kjer je bilo padavin veliko, tudi snežnih.

V Ratečah je bilo kar nekaj časa več kot en meter snega, na Kredarici pa so proti koncu januarja lani izmerili pet metrov debelo snežno odejo, kar je tudi za sredino zime zelo redko. Ta sneg se je nato nekoliko posedel, se je pa nato snežna odeja odebelila spet spomladi in maja na Kredarici znova dosegla pet metrov. Najdebelejša je bila 26. maja lani, debela je bila 510 centimetrov, kar je bil tudi rekord za konec meteorološke pomladi.

pa je bilo sonca še manj, sončno je bilo samo 18 ur, medtem ko je decembrsko povprečje za obdobje 1981-2010 skupno 55 ur. Lanski december je tako bil v Ljubljanski kotlini eden od najbolj sivih in turbotnih decembrov doslej. Drugačnje so bile razmere v vzhodnem delu Slovenije, še bolj pa v gorah, kjer je bilo sončnega obsevanja približno toliko, kot ga je običajno v decembru.

Lani zelo topla februar in junij, maj zelo hladen

Lanski vremenski podatki za celotno Slovenijo kažejo še, da sta bila po mesecih zelo topla februar in junij, bila sta med najtoplejšimi doslej, mesečni odklon je presegel več kot tri stopinje Celzija. Najbolj izstopajoč mesec v drugo smer pa je bil maj, ki je bil dve stopinji hladnejši od dolgoletnega povprečja.

Foto: Profimedia/M24

Sorazmerno hladna sta bila tudi april in oktober.

Padavin je bilo zelo veliko januarja in maja, zelo suha pa sta bila marec in junij. Ta dva meseca sta bila tudi zelo sončna in sta tudi najbolj prispevala k temu, da je bilo leto sorazmerno sončno. Nekoliko manj sončnega vremena, kot smo ga pri nas običajno vajeni, smo imeli januarja, maja in novembra.

Med ekstremnimi vremenskimi dogodki izstopata zlasti zelo toplo vreme konec februarja in ohladitev v aprilu. Konec februarja so ponekod v Vipavski dolini izmerili rekordno visoke temperature, in sicer 25 stopinj Celzija, v ohladitvi

s 6. na 7. april pa se je ponekod ohladilo pod minus 15 stopinj. V Novi vasi na Blokah so izmerili celo aprilski rekord, bilo je minus 20,6 stopinje Celzija.

Temperaturni rekord tudi 1. januarja letos

S temperaturnim rekordom se je začelo tudi letošnje leto. Okoli minulega novoletnega časa je bila večinoma najvišja temperatura izmerjena 1. januarja, ponekod pa tudi 31. decembra ali 2. januarja.

Na kar nekaj meteoroloških postajah se je segrelo nad 15 stopinj Celzija, najtopleje pa je bilo na

Krasu, in sicer v Godnjah pri Sežani, kjer so 1. januarja izmerili 19,1 stopinje Celzija. To je najvišja izmerjena temperatura 1. januarja v Sloveniji, je povedal Vertačnik. Tudi sicer je ta izmerjena temperatura ena od najvišjih vrednosti za cel januar v Sloveniji. Januarski rekord je izmerjenih dobrih 21 stopinj v Slovenskih Konjicah.

Podatki agencije za okolje kažejo še, da se je v Sloveniji v zadnjih 50 letih ozračje segrevalo za od 0,4 do 0,5 stopinje Celzija na desetletje, kar pomeni, da se je v 50 letih ozračje v Sloveniji segrelo za dobri dve stopinji Celzija.

Sta

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL SLADKI GREH

„Cukrčki“ na narodno-zabavni sceni

V začetku decembra, na miklavževu, so se javnosti prvič predstavili člani novega narodno-zabavnega ansambla Sladki greh. Gre za uveljavljene glasbenike, ki so prej igrali v različnih narodno-zabavnih ansamblih (Prisrčniki, Norost, Mladi upi, Brloga in Šenk kvintet). Prihajajo iz cele Štajerske, vadijo pa v Pernici, kjer je tudi sedež ansambla.

Člani so: Peter Cep (trobentač), zaposlen v domačem lesarskem podjetju, Žak Petrič Grajfoner (klarinetist, saksofonist), študent Konservatorija za glasbo v Mariboru, Domen Baša (harmonikar, klaviaturist), študent harmonike v Gradcu, Dolores Sitar (pevka), Anej Fanel (kitarist, pevec), po izobrazbi je električar, in Nejc Težak (vodja ansambla, basist, baritonist), poklicni voznik, ki je bil tudi pobudnik za ustanovitev ansambla.

„Poti pri prejšnjih ansamblih so se križale, našli smo se skupaj, ker imamo enake cilje, obogatiti narodno-zabavno sceno z novo kvintetovsko zasedbo. Nismo pa ravno znani po tistem čokoladnem prelivu, to že moramo povedati. Ime Sladki greh smo si nadeli zato, ker smo vsi člani taki „cukrčki“, ki se tuintam tudi radi malo pregrešimo,“ je povedal Nejc Težak.

Za kvintetovsko zasedbo s pevko so se odločili, ker takšnih zasedb na slovenski narodno-zabavni sceni zelo primanjkuje. V takšnem sestavu lahko glasbo izvajajo mnogo kakovostnejše kot v trio zasedbi, so povedali. Narodno-zabavna glasba jih spremlja že od rane mladosti, izhajajo iz družin glasbenikov. Ta glasba jih razveseljuje, v njej uživajo. Sestavili so bogat repertoar narodno-zabavne glasbe (moderne

Ansambl Sladki greh

Foto: zasebni arhiv

kvintetovske glasbe, ki jo igrajo, kot jo čutijo sami, in ne kot je bila napisana, s kakšno pavzo, prehodom, ki je povsem njihova) in širok izbor zabavne glasbe. Narodno-zabavno glasbo imajo v celoti pokrito, vključujejo tudi frajtonarico, lahko zaigrajo

tudi v trio zasedbi. „Naša velika prednost je v tem, ker imamo na narodno-zabavni sceni vsi skupaj že dolgoletne izkušnje. Tako pri sestavljanju repertoarja in uigravanja le-tega ni bilo nekih problemov. Upamo, da bomo lahko čim prej začeli igrati ob različnih

priložnostih, kot ansambl Sladki greh, ki bo ljubitelje narodno-zabavne glasbe osrečil in razveselil s svojim načinom igranja in lastnimi skladbami, s katerimi želimo obogatiti zakladnico slovenske narodno-zabavne glasbe,“ pove Nejc Težak. V teh dneh

jih bodo razveselili s svojo prvo polko Plesala bova, za katero so posneli tudi videospot. Zanj je besedilo napisala Vera Šolinc, melodijo pa je ustvaril Gašper Kušar.

Kljub temu da so skupaj šele kratek čas, se bodo že v prvem letu skupnega delovanja predstavili tudi na festivalih. Ledino bodo igrali na festivalu Slovenska polka in valček, na katerem se bodo predstavili s svojo drugo polko. Zanj je besedilo in glasbo napisal njihov klarinetist Žak Petrič Grajfoner. V bližnji prihodnosti naj bi se predstavili tudi na ptujskem festivalu narodno-zabavne glasbe. Sicer pa se letos želijo predstaviti ljubiteljem narodno-zabavne glasbe s podobnim ciklom koncertov, kot so jih že izvedli Modrijani, v bolj intimnem okolju.

MG

Ptuj • Rimska pot, destinacija trajnostnega in kulturnega turizma

Peš in s kolesi od III. mitreja do rimske peči v centru novega naselja

Ptuj se ponaša s številnimi spomeniki iz rimskega obdobja, ki pa kljub svoji neprecenljivi vrednosti in pomembnosti še danes v kulturnem in turističnem razvoju mesta nimajo pravega mesta. Še manj pa so predstavljeni v vsej svoji veličini. Novi arheološki muzej pa je zgodba zase že več kot deset let. Tu sta pogrnila tako mesto kot država.

Ptuj (Poetovio) je v rimskem obdobju dosegel največji razvoj. Imel je okrog 40.000 prebivalcev. Marjan Berlič, arhitekt in urbanist, ob tem spomni, da je rimska država svoja mesta rangirala v devet stopenj. Na prvem mestu je bil Rim, Poetovio pa je bil zaradi svojega pomena in velikosti rangiran na drugo mesto.

Rimska pot kot povezovalna pot in oživetev rimskih spomenikov v mestu kot destinacije trajnostnega in kulturnega turizma je lahko po prepričanju arhitekta in urbanista Marjana Berliča eden večjih, če že ne največji turistični produkt tega okolja. „Rimska pot je locirana na traso domnevne tra-

Foto: Crtomir Goznik

Marjan Berlič, arhitekt in urbanist: „Ptuj je skozi zgodovino doživel dve veliki obdobji: rimsko obdobje in srednjeveško obdobje. Ostanke antičnega velenja (komunikacije, profana in sakralna dediščina) ter drugi spomeniki, prostor Ptuja umeščajo v širši evropski kontekst in izvenevropski prostor, vse do meja rimskega imperija.“

Foto: Crtomir Goznik

Brv preko Studenčnice, ki vodi do III. mitreja, kjer je tudi izhodišče rimske poti.

Foto: Crtomir Goznik

Rimska pot povezuje tri tekoče vode na območju Ptuja: potok Studenčnico, reko Dravo in potok Grajeno. Rimska pot, katere sestavni del je premostitev Grajene, omogoča navezavo novega dela Ptuja na staro mestno jedro ter povezavo Šolskega centra Ptuj in šolskih dejavnosti v nekdanji ptujski vojašnici

se rimske ceste z manjšimi odkloni. Namen vzpostavitve le-te je povezava območij in spomenikov rimske Poetovione ter njihova prezentacija na turistični, rimski poti. Rimska pot je povezovalna pot s prehodi preko treh voda: Drave, Grajene in Studenčnice, skladno z rimsko cesto. Izhodišče rimske poti je pri III. mitreju. Na Bregu preči Studenčnico (že obstoječa brv), Dravo (premostitev z brodom na lokaciji rimskega mostu (Sončnega parka) ob dominikanskem samostanu) in se nadaljuje ob bodočem arheološkem muzeju med grajskim hribom in Panoramo preko Grajene (nova brv). Po prečkanju Grajene pride do rimske lončarske peči, ki je prezentirana na mestu izkopavanja, od tam pa do končne točke rimske poti, rimske ceste ob porodnišnici na območju ptujske bolnišnice,“ o trasi Rimske poti, ki je tudi pot za

kakovostnejšo povezavo novega dela mesta s starim mestnim jedrom pove Marjan Berlič. Novozgrajeni del mesta (Rabelčja vas) je zelo slabo povezan s starim mestnim jedrom. Dostop je mogoč po Potrčevi cesti ali Maistrovi ulici. Z aktiviranjem območja nekdanje ptujske vojašnice se je zelo povečal peš promet med območjema za izobraževanje. Le-ta poteka ob Maistrovi in Volkmerjevi ulici. Rimska pot, katere sestavni del je premostitev Grajene, omogoča navezavo novega dela Ptuja na staro mestno jedro ter povezavo Šolskega centra in šolskih dejavnosti v nekdanji ptujski vojašnici.

Zeleni sistemi mesta ob rimski poti

Umestitev rimske poti v prostor mesta Ptuja predstavlja na eni strani povezavo vodnih povr-

šin (Studenčnice, jezera, igrišča za golf, Drave, Grajene, ribnika v Ljudskem vrtu) in na drugi strani zelenih (parkovnih) površin: parkovno urejenega prostora ob Studenčnici z navezavo na igrišče za golf ter Terme Ptuj, obvodnega parka ob Dravi na mestu prehoda preko Drave, arheološkega parka na Panorami ter grajskega hriba, ki ga je treba urediti v maniri mestnega parka s preboji v mestno jedro ter dopolniti z ureditvijo ribnika. Ob tem ne smemo pozabiti na sprehajalno obvodno pot od Rance do brzic. „Ob izgradnji brvi čez Grajeno pa je treba razmisliti tudi o sami ureditvi potoka Grajena“, pa še posebej izpostavlja Marjan Berlič, ko prestavlja Rimsko pot kot destinacijo trajnostnega in kulturnega turizma na Ptuj, ki ima velik pomen tudi za današnji prometni in drugi razvoj mesta.

MG

Zeleni nasveti

Kolobarjenje je prvi in zelo pomemben ukrep v ekološkem vrtnarstvu

Prejšnji teden ste lahko prebrali, kako pomemben je kolobar, pravilno vrstenje vrtnin na isti gredici ali njivi. Če se še spomnite, edino pravilo kolobarja, ki ga ne bi smeli prepogosto kršiti, je, da na isto mesto čim dalj časa ne pridejo vrtnine oz. rastline iz iste botanične družine. Na srečo zelenjadarji nimamo teh težav, saj botaničnih družin ni veliko. Pa vseeno je dobro vedeti, o čem govorim.

Foto: Miša Pušenjak

Kolobarimo tudi s sadnim drevjem in grmovnicami.

Poglejmo si zdaj botanične družine in njihove člane

Torej, pri načrtovanju kolobarja ne upoštevamo samo posamezne rastlinske vrste, ampak tudi njihove sorodstvene vezi – botanične družine.

Vsekakor so pri kolobarju izrednega pomena metuljnice, med katere uvrščamo tudi stročnice: fižol, bob, grah kot bolj poznane in sojo, lečo, čičeriko, dolgo vugno, mungo fižol in mehiški lima fižol. Nikoli ne pozabite, da so stročnice del botanične družine metuljnic, zato so v sorodu z vsemi deteljami, lucerno, nokoto, inkarnatko ... Metuljnice so občutljive na ozek kolobar in sama menim, da je kar nekaj težav pri pridelavi visokega fižola v zadnjih letih tudi posledica ozkega kolobarja v žičnicah. Veliko manj ali skoraj nič težav nimajo tisti, ki fižol pridelujejo na koruzi, seveda vsako leto na drugem mestu. Vsaj dvoleten kolobar je obveza za zdravo pridelovanje, priporočam pa triletni razmak med pridelovanjem stročnic na istem mestu.

Najpogostejše za pridelovanjem metuljnic sadimo kapusnice, ki so del družine križnic. Ta skupina sodi med najzahtevnejše vrtnine, zato jim je nujno zagotoviti ustrezno širok kolobar. Križnicam triletni kolobar ne zadošča. V to skupino sodijo vse kapusnice (zelje, cvetača, ohrovti, kolerabica, kitajski kapus ...). Poleg njih med križnice uvrščamo tudi repo, podzemno kolerabo in redkev ter redkvico. Križnice so še rukola, azijske listnate rastline in še dve zelo koristni rastlini za zeleni podor, oljna red-

Foto: Miša Pušenjak

Tudi v rastlinjaku lahko rastejo zelišča, cvetlice in druge vrtnine, ne samo paradiznik in solata.

kev in bela gorjušica, pa tudi oljna ogrščica in repica. Iz te družine je tudi hren. Priporočam petletni kolobar, najmanj štiriletni pa je obvezen.

Naslednji so razhudniki. Najbolj znane so paradiznik, paprika in jajčevac ter krompir. Med novjšimi pa so perujska, volčja, andska jagoda (jabolka) oz. Physalis peruviana, tomatillo oz. Physalis philadelphica in pepino (Solanum muricatum). Razhudniki sicer niso najbolj občutljivi na ozek kolobar, vendar priporočam dvoletni presledek, tudi v rastlinjakih.

Zelo dobro poznate tudi rastline iz družine kobulnic. V to družino uvrščamo korenček, peteršilj in zeleno, redkejši so pastinak, komarček in sladki komarček ter koriander. Ne pozabite pa, da sodijo sem tudi nekatera zelišča, to so koper, janež, komarček, sladki komarček in kumina. V živi, zdravi zemlji bo zadoščal triletni presledek.

Na ozek kolobar najbolj občutljiva pa je zagotovo družina lobodovk (špinačnice). V to družino poleg špinače in blitve (mangolda) uvrščamo tudi rdečo peso. V zadnjih letih pa se na vrtovih pojavljajo še vrtna loboda (francoska špinača), kvinoja, ki so prav tako del družine špinačnic, medtem ko jagodna špinača, novozelandska špinača in malabar špinača kljub imenu niso v sorodu s špinačnicami. Nujen je vsaj štiriletni kolobar.

Naslednje so košarice. Vanje uvrščamo solato, endivijo in radič, brez katerih ne znamo vrtnariti, še manj pa pripraviti dobrega obroka. Košarici sta tudi regrat in črni koren skupaj z nekaterimi drugimi, še bolj redkimi koreni, njegovimi sorodniki. Niso znane po tem, da imajo veliko težav v ozkem kolobarju, vendar pridelava solatnic izven idealne rastne dobe (zgodnja spomlad, pozna jesen in predvsem zima) slabijo njihov imunski sistem, zato je idealen vsaj dvoletni, najbolje pa triletni kolobar.

Ne smemo pozabiti še bučnic, kamor uvrščamo buče in bučke, kumarice, lubenice, melone in manj znane čajoto, grenko kumarico in spet še nekaj novih kumaric, ki jih poimenujejo z različnimi imeni, vse pa sodijo med bučnice. Zagotovite jim triletni presledek, pa bo težav veliko manj.

Zadnja botanična družina, ki ima na vrtu več predstavnikov, so čebulnice, kamor uvrščamo čebulo, šalotko, česen in por, pa tudi zelišča, kot sta drobnjak in kitajski drobnjak. Družina absolutno sovraži gnojenje z organskimi gnojili, predvsem pa hlevskim gnojem. Kompost in kupljena organska gnojila so v manjših odmerkih dovoljena na zemljiščih, ki so slabše založena s hranili, posebej za por in obe zelišči. Vsaj triletni kolobar zadošča, če je v času, ko na gredicah ni čebulnic, izbor predelovanih vrtnin čim bolj pisan. Za dolgoročno pridelovanje priporočam vsaj štiriletni presledek.

Sladka koruza sodi med trave, nima sorodnikov med vrtninami, je pa »sestrična« vseh pravih žit in trav. Špajkovke je družina samo z enim članom na zelenjavnem vrtu, to je motovilec. Je pa bližnji sorodnik baldrijan. Letni (užitni tolišček) in zimski portulak sta med seboj sorodna, zato upoštevajmo vsaj triletni kolobar. Okra sodi med sleze in je v sorodu samo z ajbišem in vrtnimi hibiskusi.

Kolobarjenje je osnovni pogoj za uspeh pridelovanja. Največje težave so v rastlinjakih. Kolikor imate na razpolago zemlje, toliko lahko pridelate in tukaj premajhen vrt ali rastlinjak nista izgovor.

Vsem nam želim uspešno, plodno in cvetoče novo leto 2022.

Miša Pušenjak

Pravni nasvet

Za naše bralke in bralce z letošnjim letom uvajamo novo rubriko, v kateri vam bo odvetniška pisarna Mayr odgovarjala na dileme in vprašanja z najrazličnejših področij civilnega prava: obligacijsko pravo (pogodbe, odškodninske obveznosti ...), stvarno pravo (lastninska pravica in druge stvarne pravice), dedno pravo (oblike prehoda lastnine na dediče), družinsko pravo (zakonska zveza, zunajzakonska zveza in razveza ...) ter delovno pravo (zaposlitvena razmerja).

Vaša vprašanja s kratkim opisom težave nam lahko pošljete na naslov: tednik@radio-tednik.si (ali na naslov Štajerski tednik, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj) s pripisom Za pravni nasvet.

Odgovori predstavljajo splošne napotke brez prevzema odgovornosti za odločitve in ukrepanje strank v posamičnih primerih, saj odgovor na kratko vprašanje ne more nadomestiti mnenja strokovnjaka, ki je seznanjen z vsemi podrobnostmi konkretnega primera.

Odgovori so brezplačni.

Posojilo

Pogosto prejmemo takšno ali podobno vprašanje: **dober prijatelj me prosi, naj mu posodim denar. Zagotavlja, da ga bo po poteku dogovorjenega roka vrnil in meni, da je zapis pogodbe nepotrebna formalnost, poleg tega s tem ne želiva imeti stroškov. Kaj naj napravim?**

Po vsebini gre za posojilno pogodbo, ki jo pri nas ureja Obligacijski zakonik. Za veljavnost takšne pogodbe ni predpisana pisna oblika. Pogodba velja, četudi je ne boste zapisali, česar pa ni mogoče svetovati. Čas teče, stvari se pozabijo, premoženjske razmere se spremenijo, prijateljstva se razdirajo, žal pride tudi do bolezni in nesreč, zaradi česar potem premoženjske zadeve urejajo dediči, ki o ustnih dogovorih večinoma nimajo pojma.

Foto: Pravni nasvet

Zato je dogovor o posojilu, četudi zakon tega ne zahteva, vsekakor smiselno zapisati. Bistvene sestavine posojilne pogodbe so: navedba strank, torej kdo posoja denar (posojilodajalec) in komu ga posoja (posojiljemalec), znesek posojila, kdaj je rok vračila in ali se od izročitve denarja do roka vračila obračunavajo obresti. Za primer zamude pri vračilu tečejo obresti po zakonu, tega ni treba posebej zapisati. Če posojilo v času podpisa pogodbe še ni izročeno, je treba navesti tudi, do kdaj bo izročeno in takrat o tem podpisati potrdilo (razen če gre za nakazilo na bančni račun, potem dokazilo ob ustrezni navedbi namena nakazila obstaja že s tem). Tak enostaven dogovor lahko sestavite sami. Izpišite ga v dveh izvodih, podpišita ga oba s prijateljem, vsak potem zadrži en izvod. Seveda je treba ob delnem ali popolnem vračilu posojila zapisati in podpisati tudi to.

S takšnim enostavnim zapisom pogodbe boste v veliki meri zmanjšali tveganja zanikanja prejema posojila, nejasnosti o tem, kaj je bilo dogovorjeno, in olajšali dokazovanje v primeru spora. Seveda obstajajo tudi višje stopnje obličnosti kot le pisna oblika – overitev podpisa (predvsem posojiljemalca) pri notarju ali na upravni enoti ali pa zapis pogodbe v obliki neposredno izvršljivega notarskega zapisa. Če gre za višji znesek (kar je sicer relativen pojem – glede na vaše premoženjske razmere) posojila, razmislite tudi o tem. Pri višjih zneskih in v primeru bolj zapletenih dogovorov je vsekakor smiselno sestavo pogodbe zaupati strokovnjaku.

Seveda zapis posojilne pogodbe še ne pomeni, da boste posojeni znesek o roku vračila tudi dejansko prejeli. Zato se predvsem pri višjih zneskih postavlja vprašanje zavarovanja vaše terjatve za vračilo posojila. Tu obstaja kar nekaj možnosti (na primer poroštvo, zastavna pravica na premoženju, hipoteka ...), zaradi možnih pasti pa je smiselno tak zapis zaupati strokovnjaku.

Ali boste prijatelju posodili denar, je vaša odločitev. Vsekakor pa je smiselno dogovor z vsemi bistvenimi sestavinami vsaj v enostavni obliki zapisati. To ne pomeni nezaupanja med prijatelji, prej odgovoren odnos med njimi in odgovorno ravnanje s premoženjem. Ljudski rek »Čisti računi – dobri prijatelji« še vedno velja.

Odgovor je pripravila:

M

Odvetniška pisarna
Mayr, d. o. o.,
Ptuj

Piše: **Aljoša Toplak** • Kmetija strica Qianga

Babica in belčev nos (4)

Stopil sem iz pisarne in pogledal v nebo, ki je zdaj, še bolj kot kadarkoli prej, žarelo od ognjemeta. Iz vseh strani so prihajali vzkliki in v nosu me je kar speklo od smodnika. Bil je 8. februar 2020, vrhunec kitajskega novega leta. Pred menoj se je razprostiralo jezero, odsev pisanega neba. Gledal sem okoliško dolino, vedoč, da do koder seže pogled, spada vse pod kmetijo strica Qianga.

No, sicer pa vsa ta zemlja zares ne pripada Qiangu. Na Kitajskem si namreč zemlje ni mogoče lastiti, lahko jo zgolj najameš. To pomeni, da kot Kitajec od staršev praviloma ne deduješ veliko. Izseli se od doma, vedoč, da bo zemlja, kjer živijo starši, po njihovi smrti prešla nazaj v upravo države. Vse, kar lahko storiš, je to, da najdeš službo, s katero boš najel nekaj zemlje ali stanovanje, tvoji otroci pa bodo spet prepuščeni sami sebi, da si priskrbijo dom. Ko torej govorimo o kmetiji strica Qianga, govorimo o državni kmetiji, kot so tudi državne vse kmetije na Kitajskem. Vse, do koder je seglo oko, je bil peskovnik vlade, ki ga je lahko poljubno oblikovala. Saj ni bilo nič od ljudi. Oni so tukaj zgolj stanovali.

Iz misli me je zdramila majhna postava, ki se je približala mimo mene. Bila je nizka žena, ki so jo klicali preprosto Babica. Pozdravil sem jo ni hao, ona pa je pogledala mimo mene in potrkala po vratih pisarne. Ne da bi mi kaj rekla, je iz-

ginila za njimi. Ni me marala, tega belca, ki se je s svojimi belskimi bacili upal prikazati v času korone. Tega ni skrivala, jaz pa se nisem mogel odločiti, koliko njenega razizma naj pripišem dejstvu, da je prihajala iz popolnoma drugačnih časov. Rojeni kot hči velikašev, so ji revolucionarji vzeli vse, nenadoma je morala na polje, tako kot vsi ostali, njeno

ime več nič ni veljalo, premoženje pa se je tako ali tako steklo v roke vlade. Živela je med kmeti, plela zemljo in jo polivala s kemijo, tako kot je narekovala vlada, vsa kmetija je smrdela po škropivju, da še jabolki niso upali jesti, ne da bi jih prej olupili, in so naju s sestro še danes čudno gledali, ko sva pri večerji kar tako zagrizla v skorjo.

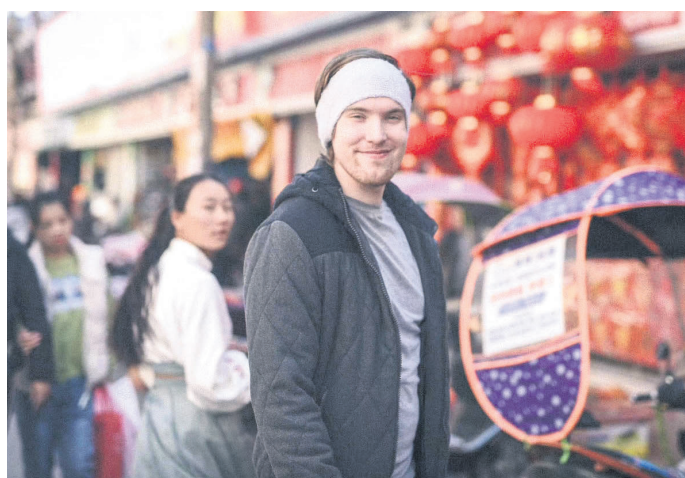

Foto: Mateja Toplak

V odročnejših krajih Kitajske vzbudijo tujci veliko pozornosti. Slika je iz obljudene ulice, tik pred nastopom koronakrize.

Foto: Mateja Toplak

Le kaj si mislijo o tujcu, ki jih slika? Vsaj na zunaj bodo do njega kar pretirano prijazni.

Nekega dne so Babico priznali za delavno in sposobno ženo in ji podelili vodstvo kmetije, zgolj vodstvo, ki ga danes nosi njen nečak, stric Qiang, ko hodi po poljih in ve, da ni nič njegovo, nič od njegovih potomcev, a bili so počaščeni, da lahko tukaj delajo odločitve, in to je dovolj, ker njegova generacija ne pomni, kako je imeti svojo zemljo. Zgolj Babica še ve, čeprav verjame, da je zdaj vse bolje, veliko bolje, ko je dežela mogočna in se lahko zoperstavi pritisku ostalih ras, tem neolikanim tujcem, uma-

zanim neandertalcem z Afrike in Evrope. Sicer ne morem reči, da tudi skozi Babičino indoktrinacijo ni pokukala človeškost, saj je rekla neki Indijki, ki je na kmetijo prišla snemat neko reportažo, da je mislila, da so vsi črni ljudje neumni, ampak ona se ji ne zdi posebno neumna. Tudi ostali na kmetiji so se v tej reporterki naučili videti človeka, čeprav se jim je še zmeraj zdela smešna misel, češ kako jo je Bog ob rojstvu pustil predolgo v pečici.

Kot mi je pripovedovala tista Indijka, je razisem do temnopoltih na Kitajskem še kako živ. Ne deli pa veliko Kitajcev Babičinega prezira do belcev. Prav nasprotno; medtem ko se mora Indijka ubadati s sovražnimi pogledi, naju s sestro tukajšnji ljudje obravnavajo kar pretirano spoštljivo, kdaj se kdo opogumi in

previdno vpraša, ali nama bi bilo odveč, če bi se skupaj slikali in bi se lahko ponašal svojim prijateljem na Kitajskem družbenem omrežju Wechat. Dandanes velja belec (tako kot stranka ali kot zaposleni) za vsako Kitajsko podjetje statusni simbol. Za družbo pa predstavlja lepotni ideal. Razen nosov. Nekoč sem stal pred neko točilnico, v vasi, kjer so se kar ustavljali, da bi si me na hitro ogledali, neke punce so se hihitale in sem rekel nekemu kolegu, češ da pa je belcu tukaj res lahko. Takrat se je začel smejat in mi povedal, da se pogovarjajo o mojemu nosu. Vprašal sem, kaj je z njim.

Skomignil je in rekel, da nič, samo da smo belci smešni s temi svojimi nosovi. Po njihovem so mnogo preveliki.

Se nadaljuje ...

Foto: Mateja Toplak

Žena, ki jo je sestra slikala v neki vasi. Spominja me na Babico, ki si je ne bi upal tako slikati.

	AVTOR: MARKO BOKALIČ	ZGORNJI DEL ROKE	ORGANIZACIJA DEL OD NACRTA DO KONČNE IZVEDBE	DEL KOZOLCA MED DVEMA STEBROMA, OKNO	FINSKI DIRKAČ RAIKKÖNEN	POKOJNI PIANIST BERTONCELJ	KAMP PRI OSORJU NA CRESU	VISOKA ŠOLA UMETNOSTI	SPLETNA DOMENA NIZOZEMSKA	AMERIŠKA PEVKA (JANIS)	NAPRAVA, KI ODDAJA ALI SPREJEMA RAD. VALOVE
	STARO ZDRAVILISČE PRI NIŠU V SRBIJI										
	PODROČJE VISOKEGA ZRAČNEGA TLAKA										
	MUSLI-MANSKA VERSKA STAVBA								PLATINA	TELEVIZIJSKA CETINSKI MALNAR	
	NEMŠKA REŽISERKA RIEFENSTRAHL						ANGLEŠKA PEVKA S PERJEM NAPOLJNE NA ODEJA				
	ANGLEŠKI NOVOVALOVSKI PEVEC (ADAM)					NAŠ PEVEC (ZORANI) JUŽNOM. REVOLUCIONAR (CHE)					
	OZIRALNI ZAIEMEK INDIJSKI DIRIGENT (ZUBIN)			GERMANIJ ZELENKASTO-RUMEN PLIN (CI)			GRAFITNI VLOŽEK ZA PISALO				
	ZA PADEC NEVARNA GLADKOST VLAZNE PODLAGE	RUSKI SKLADATELJ (MODEST)	VELIKO JEZERO V SEVER. DELU FINSKE	PLIN ETEN GOVEDU PODOBEN ROGAR V HIMALAJI			SIVA PAPIGA (ORIG.) NAS ALPSKI ETNOLOG (TONE)			ROK GOLOB	
AMERIŠKI IGRALEC (WILL; PRINC Z BEL AIRA)					SPOROČILO O CEM NOVEM					ŽELATINASTA SNOV	
TURISTIČNO MESTICE NA KRKU Z VELIKO MARINO					AMERIŠKA IGRALKA IN MONAŠKA KNEGINJA KELLY			GLASBENIK GJURIN			PRISLOV ČASA
DRUGO NAJVEČJE JAPONSKO MESTO					PREJŠNJE IME KAZAHSTANSKE METROPOLE NURSULTAN	POKOJNI AMERIŠKI ROKER TURNER	RIBOLOVNA PRIPRAVA, VRŠA MINERAL KIANIT				
PAPIGA Z ROŽENIMI ŠČETINAMI NA KONCU JEZIKA				VERDUJEVA OPERA GRŠKI POLITIK VARUFAKIS				NAŠE TRETJE NAJVEČJE MESTO			
NOGOMETNI KLUB IZ MOSTARJA							VRHUNSKI BOSANSKI TEKAČ NA 800 m (AMEL)				
KILOGRAM		PROSOJNA MEGLIČA V OZRAČJU	POTRDILO O KAKOVOSTI IZDELKA IVO BAN								
POLOVICA ČETRINE						PRISLOV KRAJA					
NAŠ IGRALEC IN GLED. REŽISER (VLADIMIR)						ŠIME VRSALJKO					
NAŠ POKOJNI IGRALEC (GASPER)				PROSTOR Z VISOKO TEMPERATURO ZA POTENJE							

Je rimski bog trgovine, obrti in blagovnega prometa ter tudi božji sel in spremljevalec duš. Ime je povezano z latinsko besedo *merx* (trgovati). Njegov simbol so krljati čevlji. Njegov svetišče v Rimu je bilo zgrajeno leta 495 pred našim štetjem, tisti dan, ko so ga odprli, pa so obhajali kot dan trgovcev. Po njem sta imenovana eden od planetov in sreda v nekaterih jezikih, po starejšem koledarju četrti delavnik (it. mercoledì, fr. mercredi). Je enakovreden grškemu Hermesu.

BIJAR - kamp v bližini mesteca Osor na Cresu, **RAVŠELJ** - košu podobna pletena ribolovna priprava, vrša, **TAKIN** - govedu podoben kopitar, ki živi na območju vzhodne Himalaje, goveji gams

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dre, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
 Naročniška razmera: **Majda Šegula** (02) 749-34-16
 Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: **tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si**
 Oglasno trženje: **Marjana Pihler** (02) 749-34-10
 Sprejem oglasov po e-mailu: **nabiralnik@radio-tednik.si**
 Marketing: **Bojana Čeh** (02) 749-34-14, **Marjana Gobec Dokl** (02) 749-34-20, **Patricija Majcen** (02) 749-34-30, **Megamarketing, d.o.o.** (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
 Internet: **www.tednik.si, www.radio-ptuj.si**
 Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.
 Cena izvoda v torek je 1,50 EUR z revijo Zvezde, cena izvoda v petek z revijo Stop je 1,50 EUR. **Celoletna naročnina:** 150,15 EUR, za tujino v torek 119,95 EUR, v petek 129,95 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
 Tisk: **Salomon, d. o. o.** Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

Iz studia Radia Ptuj • Odgovorni urednik Domen Hren

»Lokalno okolje nas sprejema kot zanesljivega in dobrega partnerja«

Leto 2021 je bilo za ustvarjalce Radia Ptuj izjemno pestro. V času epidemije so poslušalci še bolj kot prej potrebovali informacije in tudi sproščenost in temu se je prilagodil tudi program Radia Ptuj.

Odgovorni urednik Domen Hren pojasni, da je radio spomladi dobil povsem novo podobo, saj je radijski program od takrat mogoče spremljati tudi v video obliki: »Uvedli smo nov multimedijški način dela, v katerega smo v začetku leta veliko investirali. Radijski studio je postal tudi improvizirani televizijski studio s profesionalnimi kamerami in vso tehnologijo, ki omogoča, da nas zdaj poslušalke in poslušalci lahko tudi gledajo. Vedeli smo namreč, da zaradi epidemioloških razmer nekaterih projektov, ki smo se jih lotili v zadnjih letih, ne bo mogoče izvesti tako, kot smo to počeli v preteklosti. Nekatere prireditve, ki jih ni bilo moč pripraviti na terenu, smo preselili v studio in na splet, predvsem projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo smo lahko še bolj približali ljudem, s čimer bomo nadaljevali tudi letos,« pove.

Na ta način je Radiu Ptuj uspelo izpeljati večino načrtovanih

Domen Hren

projektov in prireditev – kot izpostavi Domen Hren, je radio preteklo leto zaključil s stabilno poslu-

šanostjo in ostaja eden najboljših poslušanih regionalnih radijskih postaj v Sloveniji: »Multimedijško

smo eden bolj dovršenih radijev, pripravljeni smo na nove izzive, in kar je najpomembnejše – ljudje nam zaupajo. Lokalna skupnost in poslovni partnerji nas sprejemajo kot zanesljivega partnerja pri vseh dobrih projektih in v tej smeri želimo tudi nadaljevati.«

V letu, ki je pred nami, se bodo zvrstile vse tradicionalne prireditve – nekatere izmed njih sredi poletja, v posebnem koncertnem tridnevju 19., 20. in 21. avgusta. »Takrat se bodo zvrstili 53. festival narodno-zabavne glasbe, finale 8. sezone projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo ter jubilejna, 30. Orfejkova parada. Pred nami pa je tudi zahtevno super volilno leto. Zavedamo se moči, ki jo imamo kot medij in zagotovo bomo poskrbeli, da bodo poslušalci od nas dobili vse tiste prave in resnične informacije, ki jih potrebujejo,« zaključijo odgovorni urednik Radia Ptuj Domen Hren.

NŠ

Španija • Ob razvezi poskrbljeno še za živali

Deljeno skrbništvo za hišne ljubljence

Kdo v primeru ločitve obdrži družinsko mačko ali psa? Španija je odločila, da si morajo pari – tako kot velja za otroke – v nekaterih primerih deliti skrbništvo.

Novi zakon, ki je začel veljati v sredo, naj bi končal pravne spore, ki pogosto izbruhnjejo med ločenimi pari s hišnimi ljubljenci, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Zakon prvič priznava hišne živali kot živa, čuteča bitja in ne le kot predmete. Družinska sodišča morajo zato zdaj pri odločanju o tem, kdo bo skrbel za psa, mačko, zlato ribico, želvo ali ptico, upoštevati tako dobrobit živali kot tudi potrebe družine.

Španija se je s priznanjem živali kot čutečih bitij pridružila več evropskim državam, med njimi so Francija, Nemčija, Švica, Avstrija in Portugalska. Zakonodajca, ki so jo pripravili vladajoči socialisti in njihovi levičarski koalicijski partnerji iz stranke Podemos, določa, da morajo lastniki zagotoviti dobro počutje živali in da se lahko zakoncu, ki je v preteklosti trpinčil živali, zavrne skrbništvo nad živaljo ali se mu ga odvzame. (Sta)

Foto: Arhiv Svet24

Rio de Janeiro • Pandemija v Braziliji

Odpoved pustne povorke

V Riu de Janeiru so zaradi koronavirusne različice omikron že drugič zapored odpovedali svetovno znani pustni karneval po ulicah mesta. Za to so se odločili, ker ni mogoče nadzorovati vstopa na karneval in izpolnjevanja drugih protikoronskih ukrepov. Zaradi pandemije covid-19 je tako že drugo leto zapored odpovedana ulična pustna povorka v Riu, ki naj bi potekala med 25. februarjem in 1. marcem. Zadnji karneval v Riu leta 2020 je na ulice privabil več kot tri milijone ljudi.

Foto: Sta/M24

Še vedno nameravajo v Riu izvesti parado na stadionu Sambodromu februarja in marca, je še sporočil župan. Stadion Sambodrom lahko sprejme do 70.000 ljudi in oblastem omogoča lažji nadzor nad tistimi, ki vstopajo.

V Braziliji so doslej po uradnih podatkih okužbo z novim koronavirusom potrdili pri več kot 22 milijonih ljudi. Zelo nalezljiva različica omikron je ob božiču in novem letu, ko so se povečala druženja ljudi, znova poskrbela za porast okužb. Vseeno zaenkrat ne beležijo bistvenega povečanja števila smrtni ali števila hospitaliziranih zaradi covid-19.

V Braziliji je polno cepljenih proti covidu-19 skoraj 70 % prebivalcev. V Riu de Janeiru je več kot štiri petine prebivalstva prejelo vsaj dva odmerka cepiva, skoraj četrtina pa tudi poživitevni odmerka. (sta)

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

		5	2					
			8					3
	7			3	5			9
	8					6		
		6		5	9			1
					2			
		8		1	6			9
4								7
			3					

Od torca do torca

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥♥	☺☺	€	★★
Bik	♥	☺☺☺	€€€	★
Dvojčka	♥♥♥	☺☺☺	€€	★★★
Rak	♥♥	☺☺	€€€	★
Lev	♥	☺	€€	★★★
Devica	♥♥	☺☺	€	★
Tehtnica	♥♥	☺☺☺	€€€	★★
Škorpion	♥♥♥	☺☺☺	€	★
Strelec	♥♥	☺☺	€€€	★★★
Kozorog	♥	☺☺☺	€	★★
Vodnar	♥♥	☺	€€€	★
Ribi	♥♥♥	☺☺☺	€€	★★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 11. do 17. januarja 2022)

1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarije, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 17. januarja 2022. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebni podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Prav vsi, ki boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo na naš naslov, boste brezplačno prejeli antistresno žogico Srečko, ki jo podarja Media Impeks, d. o. o. Antistresno žogico lahko dvignete v tajništvo Radia-Tednika Ptuj na Osojnikovi ul. 3 – v pritličju.

Izmed vseh pa bomo vsak teden dodatno izžrebali še dobitnika praktične nagrade, ki jo podarja knjigarnica in papirnica Bukvica.

Zdaj pa veselo na delo! Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je: **David Kaučič, 2270 Ormož**

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj, tel. 02 749 34 10. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

Naročite

Štajerski TEDNIK

Vsak naročnik dobi:

- 20% popust pri malih oglasih
- revija STOP (spored), revija ZVEZDE
- brezplačne priloge Štajerskega tednika (Kakovost bivanja, Avtodrom, Slovenske počitnice, Gremo na počitnice, Stotin, Kronika leta ...)
- poštna dostava.

Dvakrat tedensko aktualni dogodki iz Spodnjega Podravja s Prekijo ter pregled dogajanja v Sloveniji in po svetu.

NAROČILNICA ZA Štajerski TEDNIK

Ime in priimek: _____
 Naslov: _____
 Pošta: _____
 Davčna številka: _____
 Telefon: _____
 Datum naročila: _____
 Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o.
Osojnikova c. 3
2250 Ptuj

www.odkrito.si

TOMI MEGLIČ
Nič več samski

TJAŠA KOKALJ JERALA
Čisto drugačna, postrigla se je kar sama

HELENA BLAGNE
Številni ji zavidajo, ko vidijo, kako lep dom ima

ALENKA GODEC
»Hvaležna sem, da so med nami ljudje, ki 24 ur na dan živijo za živali«

ANŽE ŠUŠTAR
Spregovoril o nevarnostih, ki nam jih življenje ves čas postavlja na pot

VSAK PONEDELJEK razgaljamo slavne

104-letna Monika Kovač

dober človek dolgo živi

VSAK TOREK!

Ne spreglejte v novi Jani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom **Novice Svet24**, za samo **3,20 EUR**, v kompletu z revijo **Liza Maja**, za samo **4,20 EUR**, in v kompletu z revijo **Lady**, za samo **4,20 EUR**.

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

KAKO JE JANŠA IZDAL PUČNIKA

SOS zlorablja Pučnikovo ime, saj se je po njegovi smrti odpovedala njegovim političnim načelom – spremenili so ime stranke in izbrisali socialdemokratsko dediščino

Pučnik je bil odprt, zmeren, demokratičen in spravljiv. Janša pa je avtokrat, radikalen in maščevalen

IZ NOVE ŠTEVILKE

ANŽE BURGER, ekonomist
Gospodarska sila je takšna, da smo že blizu preprečevanja gospodarstva

DUŠAN VUČKO, šef DVK
Iškaterini so splošno ustanovili stranko, ker so financirajo iz proračuna

IZVAJAJE SKANDALOZNE SODBE
Dvojini balkanski bojovnik na prostosti kljub zakonu prisodjenemu dokazom

www.reporter.si

JANŠA IZDAL PUČNIKA
Pučnik je bil zmeren in demokratičen, Janša pa je avtokrat

BALKANSKI BOJEVNIK
Škandalozna sodba, po kateri so izpustili obsojene trgovce z drogami

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

ODKUPUJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev, hrast, bukev, bor, smreka ... Možnost odkupa tudi na panju in spravilo lesa. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaška Slatina. Tel. 041 785 318.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

NESNICE, rjave, 20-tedenske. Sprejemamo naročila in bele leghorn prodajamo. Možna dostava. Tel. 040 531 246. Kmetija Rešek, Starše 23.

PRODAM 180-kg prašiča domače reje, kuhana hrana, in 700 kg ječmene. Cena po dogovoru. Tel. 02 777 89 11.

KUPIM traktor, lahko Zetor, IMT, Deutz ali podobno. Tel. 041 680 684.

OSTALO

UGODNO prodam kuhinjo Sveja – rjave barve, s hladilnikom in štedilnikom v izmeri 3,5 m in jedilni kot z mizo. Tel. 041 715 987.

NEPREMIČNINE

V NAJEM oddamo frizersko-pedikerski salon v Podvincih 66. Za informacije pokličite 041 588 301. Srečko Čeh, s. p., Ptuj.

KMALU NA RADIU PTUJ TER NA FACEBOOK IN YOUTUBE PROFILIH RADIA PTUJ

8. SEZONA PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

“NAJBOLJŠI PEVCI SO DOMA TAM, KJER OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO”

DOM² stanovanje

Moje lepo stanovanje

Na obisku V DEŽELI GLAMURJA

Jerneje Podbevšek Zembrovskyy

Ze v prodaji

NAJLEPŠE JE DOMA!

Odlčne ideje za vaš dom na 84 straneh!

TRAJNOSTNA KUHINJA
Zdaj je čas za akcijo!

VLAŽILEC ZRAKA
Uporaben pripomoček ali modna muha?

LEONARDO DICAPRIO
Odkrivamo njegov izbran okus

ORJAŠKE LEPOPICE
Top rastline za velike prostore

OGREVANJE
Plin ali elektrika?

www.revijadom2.si

Prvi slovenski ugankarski tabloid

Lady križanke

3.300 EUR

Želela je postati vzgojiteljica

Izhaja vsak zadnji četrtek v mesecu!

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 11. januar

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:05 Kuhinjica
8:30 Kurentova svatba
9:45 Pol stoletja norosti in bolečine
10:10 Izbor za Miss Slovenije 2021
11:35 Pogled nazaj
12:00 Ptujška kronika
12:30 Čista umetnost – januar
12:50 Glasba za vse
13:20 Športni klubi in društva
14:55 Videostrani
17:05 Kuhinjica
17:35 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:35 Glasbena osmica (slo.)
19:05 Pomurski tehnik
19:35 Charlie Chaplin, pon
20:00 Ptujška kronika
20:30 Utrip Ormoža
21:25 Pogled nazaj
21:50 Animirana pripovedka
22:00 Ptujška kronika
22:40 Čista umetnost – januar
23:00 Tadej Toš in odpadki
23:45 Minuta za mestni svet
01:10 Videostrani

ČETRTEK 13. januar

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:05 Kuhinjica
8:30 70 let dr. Ljudevita Pivka
9:20 Vstop ni prepovedan
10:00 Tadej Toš in odpadki
10:45 Glasba za vse
11:15 Čista umetnost – januar
11:35 Pogled nazaj
12:00 Ptujška kronika
12:25 Rudniki kralja Solomona
15:30 Videostrani
17:05 Kuhinjica
17:35 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:25 Portal
18:35 Zaključek bralne značke
19:35 Pogled nazaj
20:00 Ptujška kronika
20:25 Glasbena osmica (slo.)
20:55 Futsal magazin
21:20 Čista umetnost – januar
21:40 Film od blizu
22:00 Ptujška kronika
22:25 Tramp
23:10 Navijačice
00:55 Videostrani

SREDA 12. januar

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinjica
8:25 Moja dežela, lepa in gostoljubna
9:20 Gospodje ptujski
9:50 Zgodbe o gradu Turnišče
10:20 Športni klubi in društva
11:50 Animirana pripovedka
12:00 Ptujška kronika
12:30 Čista umetnost – januar
12:50 Pogled nazaj
13:15 Glasba za vse
13:45 Minuta za mestni svet
14:55 Videostrani
17:05 Kuhinjica
17:35 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:25 Glasbena osmica (tuja)
19:00 Čista umetnost – januar
19:20 Pomurski tehnik
19:50 Kdo?
20:00 Ptujška kronika
20:25 Utrip Ormoža
21:20 Pogled nazaj
21:45 Film Campus
22:00 Ptujška kronika
22:25 Tramp
23:10 Območna revija folklornih zasedb
00:55 Videostrani

PTUJSKA TELEVIZIJA PtTV, T. 031 684 808, info@ptvptv.si, www.ptvptv.si

Umri so

Umri so: Davorin Mikložič, Klepova 16, roj. 1984 – umrl 22. decembra 2021; Drago Wolf, Slovenja vas 45c, roj. 1950 – umrl 27. decembra 2021; Terezija Blazina, Apače 28, roj. 1929 – umrla 28. decembra 2021; Anton Zajšek, Praprotnikova ulica 15, roj. 1940 – umrl 28. decembra 2021; Rudolf Križanič, Rogozniška cesta 44, roj. 1949 – umrl 29. decembra 2021; Martin Majcenovič, Hrastovec 107a, roj. 1932 – umrl 30. decembra 2021; Kristina Rodošek, roj. Petek, Drstelja 10, roj. 1941 – umrla 31. decembra 2021; Slavko Bezjak, Drbetinci 55, roj. 1950 – umrl 1. januarja 2022; Ivana Polajžer, roj. Mertelj, Skorba 46b, roj. 1935 – umrla 2. januarja 2022; Marija Širovnik, roj. Dominko, Trnovski Vrh 16, roj. 1926 – umrla 4. januarja 2022; Anton Dominc, Dolena 45a, roj. 1953 – umrl 1. januarja 2022; Milena Brglez, roj. Fideršek, Majšperk 10, roj. 1940 – umrla 1. januarja 2022; Tanja Vobner, roj. Bračko, Kajuhova ulica 10, roj. 1949 – umrla 2. januarja 2022; Anton Čič, Volkmerjeva cesta 10, roj. 1934 – umrl 3. januarja 2022; Katarina Vidovič, roj. Krajnc, Zgornji Leskovec 9a, roj. 1927 – umrla 3. januarja 2022; Stanislav Novak, Ulica 25. maja 9, roj. 1952 – umrl 5. januarja 2022; Milan Kustec, Hardek 38, roj. 1950 – umrl 5. januarja 2022.

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16
ali marjana.pihler@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

TOREK, 11. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Ljudski pevci se predstavijo
10:30 Utrip Ormoža
11:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
12:00 Starpoint prodajno okno
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Koncert glasbene in baletne šole ArtNova
19:00 Ptujška kronika
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Zaigraj tamburica, Majšperk 2016
21:20 Komedijska - Štajerc v Ljubljani
23:00 Video strani

SREDA, 12. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Starpoint prodajno okno
09:00 Obisk Božička po vaseh občine Hajdina
10:00 Pozdrav jeseni v Staršah 2016
12:00 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Novoletni koncert KUD Franc Ileč
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Pesniška zbirka Olge Vidovič
21:15 Obisk Božička po vaseh občine Hajdina
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIPTV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 13. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Pozdrav sosedu, Dornava 2015
10:40 Društvene igre na Polenškaku
12:20 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
12:50 Starpoint prodajno okno
14:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Sozvočenja, 8. regijski tematski koncert
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Seja sveta Dornava – ponovitev
22:00 Rab - Skozi trpljenje v svobodo
23:00 Video strani

Ptuj • Civilna iniciativa za izgradnjo ptujske obvoznice

Zadovoljni in nezadovoljni hkrati

Čprav so v civilni iniciativi (CI), ki si prizadeva za izgradnjo ptujske obvoznice, veseli rešitev glede obnove Ormoške ceste, so po drugi strani še vedno nezadovoljni zaradi možnosti navezave nove glavne ceste Ormož-Markovci na regionalno cesto Zavrč-Ptuj, ki pelje skozi Markovce, Spuhljo in Budino.

Da se nova cesta v Markovcih lahko priključi na obstoječo regionalno cesto proti Ptuj, so pred leti s podpisom sporazuma privolili župani. V CI so prepričani, da je sporazum za stanovanke mestne občine (MO) Ptuj škodljiv, zato na vodstvo lokalne skupnosti vztrajno pritiskajo, da bi od sporazuma odstopili. V Mestni hiši pravijo, do to ni možno, v CI so mnenja, da gre le za izgovore. »Izgovarjanje, da dogovor ne predvideva možnosti odstopa, je 'nojevsko tiščanje glave v pesek', ker je od vsakega dogovora možno odstopiti in posledice odstopa se potem rešujejo na sodišču, če obstaja tožnik,« je prepričana vodja CI Sergeja Puppis Freebairn, ki meni, da bi MO Ptuj tudi lahko poskrbela za predstavitev projektne

dokumentacije za obnovo Ormoške ceste. Projekt je sicer v domeni države, a bi po besedah Puppisove lokalna skupnost občanom lahko kljub temu posredovala informacije, saj gre za prostorsko urejanje na njenem območju.

Bi obvozna cesta ogrozila obvoznico?

Še eno vprašanje, na katerega opozarjajo v CI, se vrti okoli nove prometne povezave (obvozne ceste), ki bi tekla vzporedno z Dornavsko cesto, od Puhove ulice tik pod starim rogozniškim pokopališčem proti Cero Gajke. Ureditev te ceste bi po navedbah v dopisu, ki ga je na vodstvo občine in v vednost medijem naslovila Puppisova,

lahko v prihodnje oviralo prostorsko umeščanje obvoznice ali pa celo pripeljalo do njene neizvedbe, v smislu „saj imate obvožno cesto“. V CI so spomnili, da je bilo rečeno, da bi obvožno cesto uredili pred obnovo Ormoške, ker bi služila za obvoz v času izvajanja projekta. »Če se obnova Ormoške začne brez 'obvozne ceste', se sprašujemo, kakšen je potem smisel in namen nadaljevanja projekta 'obvozna cesta'. Prebivalci mestnih četrti Jezero in Spuhlja pričakujemo, da bo MO Ptuj zaščitila naše in svoje občinske ceste in nas prebivalce pred uničenjem ter onesnaženjem zaradi iskanja in izogibanja zastojev na Ormoški cesti, da se ne bi ponovila zgodba ob obnovi starega mostu v Ptuj.«

»Izgovarjanje, da dogovor ne predvideva možnosti odstopa, je 'nojevsko tiščanje glave v pesek',« je prepričana vodja CI Sergeja Puppis Freebairn.

Foto: ČG

Foto: ČG

DRSI ima namen obnoviti Ormoško cesto na Ptuj, a civilna iniciativa z razpletom dogajanja ni zadovoljna, kar so ponovno izrazili v javno objavljenem pismu, ki so ga posredovali v kabinet županje Nuške Gajšek.

Glede na to, da CI s pismom kazalec usmerja proti Mestni hiši, smo za odziv na dopis zaprosili vodstvo občine. Dejali so, da za-

pisanega tokrat ne bodo komentirali. So pa v Mestni hiši civilni iniciativi odgovorili na predhodni dopis, ki so ga prejeli v decembru,

njegovo vsebino pa smo v Štajerskem tedniku že tudi povzeli in predstavili.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Brezmejni vandalizem v Mestnem parku

Več tisoč evrov škode samo v prazničnih dneh

V prazničnih dneh ni samo pokalo zaradi pirotehnik in drugih podobnih sredstev, pokalo je tudi na svetilkah v Mestnem parku, kjer so se neznanci znesli tudi nad koši za odpadke, pri miru pa niso pustili niti igral na otroškem igrišču.

Iz Mestnega parka pa so že pred tem odstranili dixija, tudi zaradi poškodovanja. V podjetju Javne službe Ptuj pravijo, da se podobno dogaja tudi na drugih lokacijah v mestu oz. javnih po-

vršinah, ne samo v prazničnem času, temveč skozi celo leto. V Mestnem parku poškodbe svetilk beležijo dva do trikrat letno, prav tako so na udaru koši za odpadke. Neznano kam pa je s te javne povr-

šine izginila mala knjižnica. Najprej so jo poškodovali, nato pa v celoti odstranili.

Škoda na svetilih samo po zadržanju uničenju znaša okrog 2.000 evrov, okrog tisoč evrov bodo stali

Foto: Črtomir Goznik

Praznično dogajanje v Mestnem parku je bilo vse prej kot prijazno: ponovno je bilo uničenih nekaj svetilk.

novi koši za odpadke, okrog 1.500 evrov pa je škode na igralih. Poškodovana igrala so, kolikor je bilo mogoče, usposobili za varno uporabo. Nekatere dele bodo morali zamenjati, naročilo so že oddali, nekaj igral (tobogan) pa so zavarovali s trakovi, tako da uporaba ni mogoča. Ogled škode in zapi-

snik o prazničnem poškodovanju v Mestnem parku je opravila tudi policija. V Javnih službah Ptuj so povedali, da igrala pregledujejo tedensko in sproti odpravljajo manjše pomanjkljivosti. Še dobro, da so veliko luknjo v toboganu „odkrili“, še preden je prišlo do morebitnih poškodb otrok. Varnost otrok

je na prvem mestu, zato je zelo pomembno, da so igrala redno pregledana in vzdrževana. Upravljavcu so pri tem lahko v veliko pomoč tudi starši, ki ga obvestijo, če opazijo poškodbe na igralih. V večini so te namreč posledice namernega poškodovanja.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Odstranili so tudi več košev za odpadke, ki so končali v Dravi.

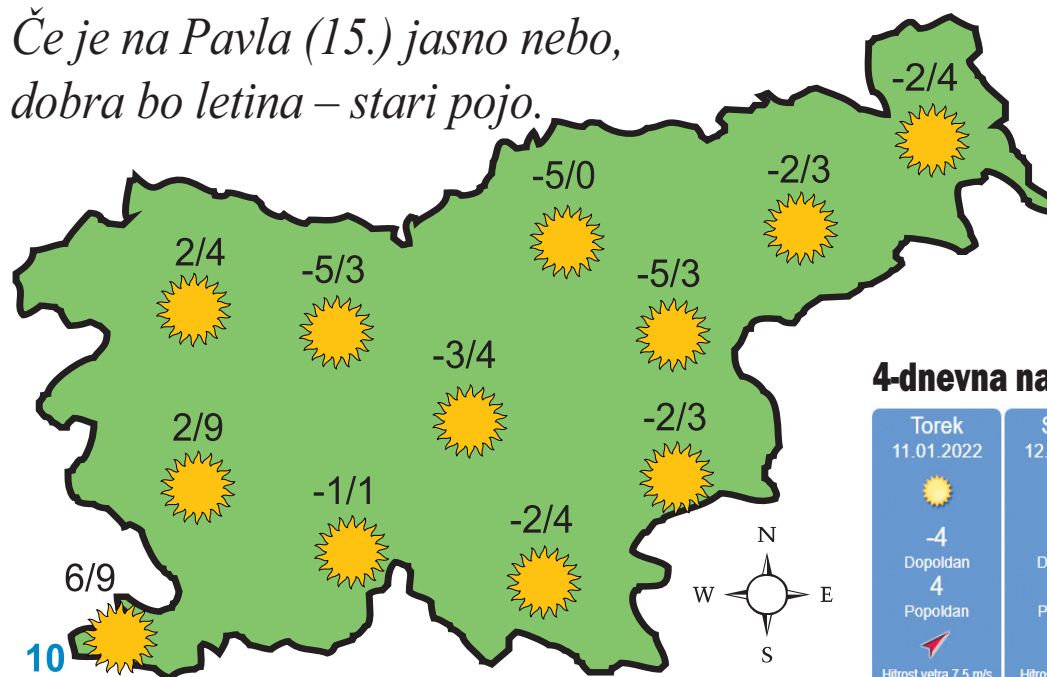

Foto: Črtomir Goznik

Tobogan z nevarno poškodbo (luknjo), zato so ga ogradili in do sanacije izločili iz uporabe.

Rojstva: Iris Kelc, Prvomajska ulica 12, Spodnji Duplek – deček Izak; Nina Vindiš, Dolič 41a, Destrnik – deklica Mia; Anja Škerget, Čagona 8, Cerkevjak – deček Jakob; Marizela Bihčič, Rimska ploščad 1, Ptuj – deček Erjan; Ines Kaučič, Starše 35, Starše – deklica Sofja; Marina Žiher, Belski Vrh 109, Zavrč – deček Jan; Nina Kaučević, Draženci 59a, Hajdina – deček Anže; Susana Gabor, Delavska ulica 20, Maribor – deček David; Jasmina Beranič, Brunšvik 85, Rače – deklica Mia; Natalija Cigula, Dornava 97, Dornava – deček Nik; Tea Turščak, Turški Vrh 75, Zavrč – deklica Juliana; Manca Kokot, Hrastovec 21a, Zavrč – deklica Ajda; Janja Soršak – deček Julijan; Simona Muhič – Tristan; Veronika Pintarič – deček Leo; Janja Forštnarič – deček Jakob; Andreja Šmigoc – deček Anej; Natalija Meško – deček; Lara Močnik – deklica Emeli; Melanija Markovič – deklica Ada Sophie; Mirsada Brojaj – deček.

Če je na Pavla (15.) jasno nebo, dobra bo letina – stari pojo.

Danes bo pretežno jasno. Na Primorskem bo pihala zmerna do močna burja, ki bo popoldne slabela, ponekod v notranjosti pa bo pihal severovzhodnik. Najnižje jutranje temperature bodo od -8 do -1, na Primorskem od 1 do 5, najvišje dnevne od -1 do 4, na Primorskem do 9 °C.

OPOZORILO: Močni sunki burje na Primorskem (100 do 120 km/h).

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 11.01.2022	Sreda 12.01.2022	Četrtek 13.01.2022	Petek 14.01.2022
☀️ -4 Dopoldan 4 Popoldan	☀️ -6 Dopoldan 2 Popoldan	☀️ -7 Dopoldan 5 Popoldan	☀️ -4 Dopoldan 11 Popoldan
Hitrost vetra 7.5 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s

Vir: ARSO